

**Financiering en financiële gezondheid van de kinderopvangvoorzieningen
in Vlaanderen**

Wim Claeys

Eindwerk ingediend
tot het behalen van de graad van
licentiaat in de handelswetenschappen.

Academiejaar 2005 - 2006

Promotor : Prof. dr. Jozef Pacolet

CAMPUS VLEKHO - Departement Handelswetenschappen van de
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst

**Financiering en financiële gezondheid van de kinderopvangvoorzieningen
in Vlaanderen**

Wim Claeys

Eindwerk ingediend
tot het behalen van de graad van
licentiaat in de handelswetenschappen.

Academiejaar 2005 - 2006

Promotor : Prof. dr. Jozef Pacolet

CAMPUS VLEKHO - Departement Handelswetenschappen van de
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst

WOORD VOORAF

Deze meesterproef vormt het sluitstuk van mijn studies Master / Licentiaat in de Handelswetenschappen in het verkort avondonderwijs aan de Vlekho.

Bij de keuze van het onderwerp voor de meesterproef ging mijn voorkeur uit naar een project dat mijn (voormalige) werkgever, Kind en Gezin, ten goede zou komen.

Want ... door de grote hervormingsoperatie bij de Vlaamse overheidsdiensten, die beter bekend staat als “BBB”, zijnde Beter Bestuurlijk Beleid, werk ik op 1 april 2006 niet meer voor Kind en Gezin. Sinds 1 april werk ik bij Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin binnen hetzelfde beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, maar ik maak nog steeds gebruik van de accommodatie en het materiaal van Kind en Gezin. De fysieke verhuis is echter voorzien voor een later tijdstip, daar het nieuwe gebouw nog in opbouw is.

Aangezien ik toch gedurende meer dan zeven jaar werknemer was bij Kind en Gezin en bijna altijd genoot van mijn werk, wou ik als afscheidsgeschenk toch iets achterlaten. Rekening houdende met mijn vroegere werkzaamheden binnen Kind en Gezin kom ik op regelmatige basis in contact met de kinderopvangvoorzieningen. Hierdoor ging mijn persoonlijke voorkeur uit naar een onderzoek over de financiële gezondheid bij gesubsidieerde kinderopvangvoorzieningen.

In mijn voorwoord wil ik toch een aantal personen extra op het “piëdestal” plaatsen die mij hebben bijgestaan bij de verwezenlijking van dit eindwerk.

Eerst en vooral wil ik de heer Verniest, afdelingshoofd van de beleidsafdeling Kinderopvang bij Kind en Gezin bedanken. Eveneens wil ik de heer Van Loo, afdelingshoofd Inspectie en interne audit en tevens mijn voormalige chef, bedanken. Van beiden heb ik de toestemming gekregen om het nodige materiaal te verzamelen en te gebruiken in mijn meesterproef.

Vervolgens dank ik mijn promotor, professor J. Pacolet, doctor in de economie en hoofd van de onderzoekssector sociaal en economisch beleid van het HIVA (Hoger instituut voor de arbeid – KULeuven), die door zijn kritische bemerkingen en suggesties heeft meegeholpen deze meesterproef vorm te geven.

Uiteraard mag ik ook niet vergeten een woordje van dank te richten aan de vele organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen die hun financiële gegevens ter mijner beschikking hebben gesteld.

Verder wil ik de medewerkers van de beleidsafdeling Kinderopvang bedanken voor de nodige gegevens en toelichtingen.

Tenslotte dank ik mijn familie voor de kansen die zij mij geboden hebben, voor de morele steun en aanmoediging gedurende deze jaren.

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf.....	I
Inhoudsopgave.....	III
Lijst van tabellen, grafieken en figuren.....	VII
Overzicht bijlagen.....	XII
Lijst van afkortingen.....	XIII
Inleiding.....	1
1. Voorstelling van de kinderopvangvoorzieningen.....	3
1.1. Kind en Gezin.....	3
1.2. Soorten kinderopvangvoorzieningen.....	5
1.2.1. Kinderdagverblijven.....	5
1.2.1.1. Crèches.....	5
1.2.1.2. Peutersuinen.....	7
1.2.2. Diensten voor opvanggezinnen.....	8
1.2.3. Specifieke regels voor Brusselse kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen.....	9
1.2.4. Initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	9
1.2.5. Zelfstandige sector.....	10
1.2.5.1. Zelfstandige onthaalouders.....	10
1.2.5.2. Mini-crèches.....	11
1.2.5.3. Zelfstandig kinderdagverblijf.....	11
1.3. Boekhoudkundige verplichtingen.....	12
1.4. Subsidiëring.....	13
1.4.1. Subsidiëring Kind en Gezin.....	13
1.4.1.1. Subsidiëring van kinderdagverblijven.....	14
1.4.1.2. Subsidiëring van diensten voor opvanggezinnen.....	19
1.4.1.3. Subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	23
1.4.2. Subsidiëring door andere instanties / instellingen.....	24

1.4.2.1.	VIPA.....	25
1.4.2.2.	FCUD.....	25
1.4.2.3.	ESF.....	26
1.4.2.4.	GESCO.....	26
1.4.2.5.	DAC.....	27
1.4.2.6.	Sociale Maribel.....	28
2.	Probleemstelling en onderzoeksmethodiek.....	29
2.1.	Probleemstelling.....	29
2.2.	Aantal opvangvoorzieningen, opvangplaatsen en budgetten van de verschillende voor- zieningen voor 2002 – 2004.....	29
2.3.	Onderzoeksmethodiek.....	32
2.3.1.	V.Z.W.'s.....	32
2.3.1.1.	Vragenlijst.....	33
2.3.1.1.1.	Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur.....	33
2.3.1.1.2.	Proef- en saldibalans.....	33
2.3.1.1.3.	Tewerkgesteld personeel.....	34
2.3.2.	O.C.M.W.'s.....	35
2.3.2.1.	Vragenlijst.....	35
2.3.2.1.1.	Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur.....	35
2.3.2.1.2.	Proef- en saldibalans.....	35
2.3.2.1.3.	Tewerkgesteld personeel.....	35
2.3.3.	Gemeenten en steden.....	36
2.3.3.1.	Vragenlijst.....	36
2.3.3.1.1.	Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur.....	36
2.3.3.1.2.	Proef- en saldibalans.....	36
2.3.3.1.3.	Tewerkgesteld personeel.....	37
2.4.	Steekproef.....	37
2.5.	Respons.....	38
2.6.	Representativiteit.....	40
3.	V.Z.W.'s.....	42
3.1.	Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten.....	42
3.2.	Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar.....	42
3.2.1.	Resultatenrekening voor kinderdagverblijven.....	43

3.2.2.	Resultatenrekening voor diensten voor opvanggezinnen.....	45
3.3.	Detail van de resultatenrekeningen per plaats en per jaar.....	46
3.4.	Detail van de personeelskosten.....	53
3.4.1.	Kinderdagverblijven.....	53
3.4.2.	Diensten voor opvanggezinnen.....	55
3.4.3.	Initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	56
4.	O.C.M.W.'s.....	57
4.1.	Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten.....	57
4.2.	Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar.....	57
4.2.1.	Resultatenrekening van de kinderdagverblijven.....	57
4.2.2.	Resultatenrekening van de diensten voor opvanggezinnen.....	59
4.2.3.	Resultatenrekening van de initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	60
4.3.	Detail van de resultatenrekeningen per plaats en per jaar.....	61
4.4.	Detail van de personeelskosten.....	66
4.4.1.	Kinderdagverblijven.....	67
4.4.2.	Diensten voor opvanggezinnen.....	68
4.4.3.	Initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	70
5.	Steden en gemeenten.....	71
5.1.	Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten.....	71
5.2.	Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar.....	71
5.2.1.	Resultatenrekening van de kinderdagverblijven.....	71
5.2.2.	Resultatenrekening van de diensten voor opvanggezinnen.....	72
5.2.3.	Resultatenrekening van de initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	73
5.3.	Detail van de resultatenrekening per plaats en per jaar.....	74
5.4.	Detail van de personeelskosten.....	80
5.4.1.	Kinderdagverblijven.....	80
5.4.2.	Diensten voor opvanggezinnen.....	82
5.4.3.	Initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	83
6.	Besluit.....	84
	Lijst van geraadpleegde werken.....	89
	Bijlagen.....	97
	Bijlage 1 Brief en vragenlijst gericht aan V.Z.W.'s.....	98
	Bijlage 2 Brief en vragenlijst aan O.C.M.W.'s.....	108

Bijlage 3 Brief en vragenlijst aan gemeenten en steden.....	116
Bijlage 4 Website.....	125
Bijlage 5 Overzichtstabel forfaitair bedrag per plaats bij kinderdagverblijven gebaseerd op subsidiabele capaciteit.....	128
Bijlage 6 De formule van het betrouwbaarheidsinterval voor het gemiddelde en de opgave van het aantal participanten.....	133

LIJST VAN TABELLEN, GRAFIEKEN EN FIGUREN

1. Figuren

Geen

2. Tabellen

Tabel 1: Zelfstandige onthaalouder in het kort	10
Tabel 2: Mini-crèche in het kort.....	11
Tabel 3: Zelfstandig kinderdagverblijf in het kort.....	11
Tabel 4: Subsidieoverzicht van kinderdagverblijven bij openbare besturen.....	16
Tabel 5: Subsidieoverzicht van kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s.....	16
Tabel 6: Formule subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij kinderdagverblijven.....	16
Tabel 7: Formule subsidiëring gekoppeld aan de bezetting bij kinderdagverblijven.....	17
Tabel 8: Berekening enveloppefinanciering crèche V.Z.W. in 2004.....	17
Tabel 9: Berekening enveloppefinanciering crèche O.C.M.W. in 2004.....	18
Tabel 10: Subsidieoverzicht van diensten voor opvanggezinnen bij openbare besturen.....	20
Tabel 11: Subsidieoverzicht van diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s.....	21
Tabel 12: Formule subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij diensten voor opvanggezinnen.....	21
Tabel 13: Formule subsidiëring gekoppeld aan de plaatsingsdagen bij diensten voor opvanggezinnen.....	21
Tabel 14: Aantal plaatsingsdagen hoger dan de minimum aantal plaatsingsdagen.....	21
Tabel 15: Berekening enveloppefinanciering diensten voor opvanggezinnen bij de V.Z.W. in 2003.....	22
Tabel 16: Berekening enveloppefinanciering diensten voor opvanggezinnen bij de gemeente in 2003.....	23

Tabel 17: Subsidieoverzicht initiatieven voor buitenschoolse opvang.....	24
Tabel 18: Aantal opvangvoorzieningen.....	30
Tabel 19: Aantal opvangplaatsen.....	31
Tabel 20: Subsidies Kind en Gezin per soort opvangvoorzieningen (in miljoen euro).....	31
Tabel 21: Aantal organiserende besturen – gesubsidieerde sector.....	37
Tabel 22: Respons door organiserende besturen.....	38
Tabel 23: Respons per aantal opvangvoorzieningen voor jaar 2004.....	38
Tabel 24: Respons per aantal opvangplaatsen voor jaar 2004.....	39
Tabel 25: Representativiteit van de respons naar organiserend bestuur (in %)......	41
Tabel 26: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende V.Z.W.'s, per jaar.....	42
Tabel 27: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats.....	43
Tabel 28: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats.....	44
Tabel 29: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s, per jaar en plaats.....	45
Tabel 30: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats.....	46
Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats (in euro), deel 1.....	47
Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats (in euro), deel 2.....	48
Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats (in euro), deel 3.....	49
Tabel 32: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (V.Z.W.)	53
Tabel 33: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij kinderdagverblijven (V.Z.W.), per jaar en per plaats (in euro).....	54
Tabel 34: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (V.Z.W.).....	55
Tabel 35: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen (V.Z.W.), per jaar en per plaats (in euro).....	56
Tabel 36: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende O.C.M.W.'s ,	

per jaar.....	57
Tabel 37: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats..	58
Tabel 38: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij kinderdagverblijven bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats.....	59
Tabel 39: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats.....	59
Tabel 40: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats.....	60
Tabel 41: Resultatenrekening initiatieven voor buitenschoolse opvang bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats.....	60
Tabel 42: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats.....	61
Tabel 43: Detail resultatenrekening bij O.C.M.W.'s, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 1 (in euro).....	61
Tabel 43: Detail resultatenrekening bij O.C.M.W.'s, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 2 (in euro).....	62
Tabel 43: Detail resultatenrekening bij O.C.M.W.'s, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 3 (in euro).....	63
Tabel 44: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (O.C.M.W.).....	67
Tabel 45: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij kinderdagverblijven (O.C.M.W.), per jaar en per plaats (in euro).....	67
Tabel 46: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (O.C.M.W.).....	69
Tabel 47: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen (O.C.M.W.), per jaar en per plaats (in euro).....	70
Tabel 48: Overzicht personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per plaats en per jaar (O.C.M.W.).....	70
Tabel 49: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende steden en gemeenten, per jaar.....	71
Tabel 50: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats.....	72
Tabel 51: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij kinderdagverblijven bij steden en	

gemeenten, per jaar en per plaats.....	72
Tabel 52: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats.....	73
Tabel 53: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats.....	73
Tabel 54: Resultatenrekening initiatieven voor buitenschoolse opvang bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats.....	74
Tabel 55: Toegevoegde waarde – personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats.....	74
Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 1 (in euro).....	74
Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 2 (in euro).....	75
Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 3 (in euro).....	76
Tabel 57: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (steden en gemeenten).....	80
Tabel 58: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij kinderdagverblijven (steden en gemeenten), per jaar en per plaats (in euro).....	80
Tabel 59: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (steden en gemeenten).....	82
Tabel 60: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen (steden en gemeenten), per jaar en per plaats (in euro).....	82
Tabel 61: Overzicht personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per plaats en per jaar (steden en gemeenten).....	83
Tabel 62: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor diensten voor opvanggezinnen, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per plaats (in euro).....	84
Tabel 63: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor initiatieven voor buitenschoolse opvang, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per plaats (in euro).....	85
Tabel 64: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor kinderdagverblijven, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per	

plaats (in euro).....	86
Tabel 65: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij kinderdagverblijven, opgesplitst naar V.Z.W., O.C.M.W. en gemeente, per jaar en per plaats (in euro).....	87
Tabel 66: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, opgesplitst naar V.Z.W., O.C.M.W. en gemeente, per jaar en per plaats (in euro).....	88

3. Grafieken

Grafiek A: Aantal voorzieningen per provincie.....	40
Grafiek B: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (V.Z.W.).....	51
Grafiek C: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (V.Z.W.).....	52
Grafiek D: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (O.C.M.W.).....	64
Grafiek E: Totaal kosten en opbrengsten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per jaar en per plaats (O.C.M.W.).....	65
Grafiek F: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (O.C.M.W.).....	66
Grafiek G: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (steden en gemeenten).....	78
Grafiek H: Totaal kosten en opbrengsten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per jaar en per plaats (steden en gemeenten).....	79
Grafiek I: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (steden en gemeenten).....	79

OVERZICHT BIJLAGEN

1. Brief en vragenlijst gericht aan V.Z.W.'s.....	98
2. Brief en vragenlijst gericht aan O.C.M.W.'s.....	108
3. Brief en vragenlijst gericht aan steden en gemeenten.....	116
4. Website.....	125
5. Overzichtstabel forfaitair bedrag per plaats bij kinderdagverblijven gebaseerd op subsidiabele capaciteit.....	128
6. De formule van het betrouwbaarheidsinterval voor het gemiddelde en de opgave van het aantal participanten.....	133

LIJST VAN AFKORTINGEN

BBB	beter bestuurlijk beleid
B.S.	Belgisch staatsblad
bv.	bijvoorbeeld
BVR	besluit van de Vlaamse regering
C.A.O.	collectieve arbeidsovereenkomst
DAC	derde arbeidscircuit
DVO	dienst voor opvanggezinnen
EFRO	Europees fonds voor ruimtelijke ontwikkeling
ESF	Europees sociaal fonds
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
FCUD	fonds voor collectieve uitrusting en diensten
GESCO	gesubsidieerde contractuele
IBO	initiatief voor buitenschoolse opvang
Ibid.	Ibidem
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
IVA	immateriële vaste activa
K&G	Kind en Gezin
KDV	kinderdagverblijf
M.B.	ministerieel besluit
Maribel	model analysis for rapid investigation of the Belgian economy
MVA	materiële vaste activa
NKW	Nationaal Werk voor Kinderwelzijn
NOB	nieuw O.C.M.W.-beleid
O.C.M.W.	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OK	oprichtingskosten
p.	pagina
std. dev.	standaarddeviatie

stand. dev.	standaarddeviatie
VDAB	Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding
VIPA	Vlaams infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden
VRT	Vlaamse radio- en televisieomroep
VTE	voltijds equivalent
VVSG	vereniging voor Vlaamse steden en gemeenten
V.Z.W.	vereniging zonder winstoogmerk
WEP-plus	werkervaringsprogramma

Inleiding

De meesterproef heeft als doel een onderzoek te voeren naar de financiële gezondheid bij de organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen. Eveneens worden de verschillende financieringsvormen van de kinderopvangvoorzieningen uit de doeken gedaan.

In dit eindwerk wordt het onderzoek niet beperkt tot de private sector, maar wordt ook de publieke sector geanalyseerd. De gegevens zullen in eerste instantie per soort van organiserend bestuur verwerkt en besproken worden. Deze opsplitsing is logischerwijze gerechtvaardigd, aangezien de V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en gemeenten en steden elk een eigen specifiek boekhoudkundig systeem toepassen. Nadien zullen de drie soorten organiserende besturen naast elkaar worden opgenomen om een duidelijk beeld van de grotere groepen onder de opbrengsten en kosten te verschaffen.

Om een zo juist mogelijk beeld te kunnen vormen van de financiële toestand was het belangrijk dat zoveel mogelijk organiserende besturen aan het onderzoek deelnamen. Om iedere organiserend bestuur van kinderopvangvoorzieningen de mogelijkheid te geven om te participeren in mijn onderzoek en een zo hoog mogelijke respons trachten te krijgen, werden allen aangeschreven. Op basis van de respons wordt een beeld van de kosten- en opbrengstenstructuur geschetst. Hierbij wordt rekening gehouden met het specifiek karakter van het organiserend bestuur en het soort van kinderopvang.

Enkele belangrijke vragen, waar een antwoord op gezocht wordt, zijn : zijn de voorzieningen voldoende of ruim gesubsidieerd? Zijn de lagere personeelssubsidies voor de openbare sector nog gerechtvaardigd? Zijn de subsidiestijgingen in verhouding met de Vlaamse intersectorale akkoorden?

De meesterproef is opgebouwd uit zes hoofdstukken.

In het eerste hoofdstuk wordt een voorstelling gegeven van de kinderopvangvoorzieningen. Hierin bespreken we de voorzieningen die bij deze sector betrokken zijn. De boekhoudkundige verplichtingen en verschillende subsidiëeringsvormen komen aan bod. Uiteraard wordt hierin de

meeste aandacht besteed aan de subsidies van Kind en Gezin.

Het tweede hoofdstuk bevat nadere uitleg over de onderzoeksmethodiek. De brieven en invuldocumenten gericht aan de organiserende besturen worden toegelicht en zijn ook opgenomen in de bijlagen. Ik opteerde om de onderzoeksmethodiek vooraf te laten gaan door de voorstelling van de kinderopvangvoorzieningen om eerst een duidelijk onderscheid te schetsen van de verschillende soorten voorzieningen. De onderzoeksmethodiek baseert zich op de verschillende begrippen.

In hoofdstuk drie worden de verzamelde gegevens geanalyseerd en besproken voor de verenigingen zonder winstoogmerk. Het detail van de kosten en opbrengsten wordt weergegeven en geïnterpreteerd. Voor de totale kosten en opbrengsten worden boxplot-diagrammen geprojecteerd. De link tussen de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en de personeelskosten worden voor de participerende kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang tentoongespreid en geïnterpreteerd.

Het vierde hoofdstuk behandelt specifiek de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Hieronder wordt eenzelfde opsplitsing naar soort kinderopvangvoorziening voorzien en een gelijkaardig schema als bij de verenigingen zonder winstoogmerk gehanteerd.

Hoofdstuk vijf bespreekt de gemeenten en steden. Deze openbare besturen worden aan de hand van dezelfde werkwijze benaderd.

Finaal wordt in het laatste hoofdstuk conclusies getrokken, bemerkingen geformuleerd en moeilijkheden aangekaart.

1. Voorstelling van de kinderopvangvoorzieningen

Vooreerst wens ik in deze meesterproef enkele begrippen en betrokken instanties toe te lichten. Allereerst bespreek ik Kind en Gezin, de Vlaamse openbare instelling die bevoegd is voor de kinderopvangvoorzieningen in Vlaanderen. Vervolgens behandel ik de verschillende soorten kinderopvangvoorzieningen. Nadien wordt dieper ingezoomd op de boekhoudkundige verplichtingen opgelegd door de Vlaamse Gemeenschap. Finaal worden de mogelijke subsidies besproken.

1.1. Kind en Gezin¹

Kind en Gezin werd opgericht bij decreet van 29 mei 1984.² Als gevolg van de afschaffing van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn werden voor Vlaanderen de taken, de rechten en de verplichtingen van het NKW overgedragen aan Kind en Gezin.

K&G heeft als voornaamste taak de levenskansen, het welzijn en de gezondheid van het kind te behartigen en de ouders te ondersteunen bij de zorg voor het kind.

Kind en Gezin groepeerde twee beleidsdomeinen, namelijk kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning. Onder kinderopvang worden zowel de voorschoolse opvang als de buitenschoolse opvang van kinderen verstaan. Onder preventieve gezinsondersteuning wordt verstaan “de dienstverlening aan jonge kinderen en de gezinnen waarin ze opgroeien, of aan toekomstige gezinnen, op het vlak van de preventieve gezondheidszorg en op sociaal-pedagogisch vlak. De preventieve gezinsondersteuning heeft aandacht voor de leefomgeving van het kind en is in eerste instantie gericht op gezinnen met kinderen, jonger dan drie jaar.”³ Enkele onderliggende domeinen zijn consultatiebureaus, centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, en vertrouwenscentra kindermishandeling.

Kind en Gezin organiseert zelf geen opvang, maar ze ondersteunt en stimuleert kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning in Vlaanderen en Brussel – Hoofdstad. Hiertoe kan Kind

---

¹ Kind en Gezin, <http://www.kindengezin.be>, 26 december 2005, Online

² DECREET van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin, art. 2. In: *B.S.*, 22 augustus 1984, nr. 162, p. 11795 – 11800

³ *Ibid.*, art. 2. 3°

en Gezin de bestaande voorzieningen begeleiden, subsidiëren en controleren.

Het voorgaande decreet is vervangen door het decreet van 21 april 2004 om conform te zijn met de nieuwe structuren bij de Vlaamse overheid.⁴ Naar aanleiding van de reorganisatie van de Vlaamse overheid in dertien beleidsdomeinen – beter gekend als Beter Bestuurlijk Beleid⁵ – zijn er nu drie soorten verzelfstandigde agentschappen, namelijk het extern verzelfstandigd agentschap (met rechtspersoonlijkheid), het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid en het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid. Het EVA is een zelfstandige dienst die een duidelijk omschreven overheidstaak moet uitvoeren. Enkele voorbeelden zijn De Lijn, VRT en VDAB. Het IVA daarentegen blijft onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de bevoegde minister. Het krijgt wel de verantwoordelijkheid om de eigen activiteiten te organiseren. De manier waarop wordt opgenomen in een beheersovereenkomst. Binnen de IVA's wordt een onderscheid gemaakt tussen IVA's met rechtspersoonlijkheid en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid. De IVA's zonder rechtspersoonlijkheid vallen onder de rechtspersoonlijkheid van de Vlaamse Gemeenschap. Een voorbeeld is Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Een IVA met rechtspersoonlijkheid kan in eigen naam contracten afsluiten; een voorbeeld is Kind en Gezin. Het grote verschil tussen een EVA en een IVA is dat voor een IVA de bevoegde minister de volle verantwoordelijkheid draagt.⁶

‘Beter Bestuurlijk Beleid’ is van start gegaan op 1 april 2006 binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De algemene reorganisatie baseert zich op het gegeven dat de herstructurering een einde maakt aan de opsplitsing tussen het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, de Vlaamse openbare instellingen en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen. De achterliggende intentie van deze herstructurering is om een duidelijke en transparante structuur te creëren voor de burger. Een van de elementen die nagestreefd wordt, is door dit groot-scheepse vernieuwingsproject de Vlaamse overheid slagvaardiger te maken om vlot te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen in de toekomst.

Redenen voor de overheveling van de verschillende inspectiediensten van de verschillende instellingen naar één centrale IVA Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werden slechts

---

⁴ DECREET van 21 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin. In: *B.S.*, 7 juni 2004, nr. 201, p. 43017 – 43020

⁵ Beter bestuurlijk beleid, <http://www.vlaanderen.be/BBB>, 4 april 2006, Online

⁶ Bijblijfblad, nummer 1, april 2003, Brussel, Claeys J., p. 4.

met mondjesmaat medegedeeld aan de personeelsleden. Enkele verklaringen die in de loop der jaren werden bekendgemaakt, waren:

- de spiegeling van de werkwijze van het overheidsbeleid met andere landen en meer bepaald Australië en Canada;
- de loskoppeling van de inspectiediensten van de operationele diensten om zo de vermening tussen begeleiding en inspectie te minimaliseren;
- de scheiding van de subsidiërende agentschappen en het inspectiegebeuren om onafhankelijkheid te garanderen.

1.2. Soorten kinderopvangvoorzieningen

1.2.1. Kinderdagverblijven

Volgens artikel 1. § 1. 3° van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001⁷ is de term ‘kinderdagverblijven’ de verzamelnaam van crèches en peuterspeelweelden.

1.2.1.1. Crèches

Crèches zijn “kinderdagverblijven die voorzien in dagopvang van kinderen voor ze naar de basisschool gaan en in de overgangperiode tussen de kinderopvang en de basisschool. Ze kunnen, in dezelfde lokalen, kinderen uit het kleuteronderwijs buitenschools opvangen.”⁸

De basiskennmerken van een crèche zijn:

- minimumcapaciteit van drieëntwintig plaatsen;
- opvangaanbod gedurende elf opeenvolgende uren per dag;
- opvangaanbod gedurende ten minste tweehonderd twintig werkdagen per kalenderjaar.

Verruimde aanbodmogelijkheden bij een crèche zijn:

- mogelijkheid tot ruimere opvang vóór 6.30 uur en ná 18.30 uur, in het weekend,

---

⁷ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, art. 1. § 1. 3° In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 – 12763

⁸ *Ibid.*, art. 1. § 1. 4°

's nachts, occasionele opvang en urgentieopvang;

- thuisopvang van zieke kinderen;
- inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte;
- buitenschoolse opvang van kinderen van de basisschool in aparte lokalen.

De basis personeelsvereisten zijn:

- Voor de periode vóór 1 januari 2003 was een voltijdse begeleidersprestatie per zeven plaatsen vereist en per onvolledige schijf vanaf vier plaatsen een halftijdse begeleidersprestatie aanvullend vereist. Voor de periode vanaf 1 januari 2003 tot 1 januari 2005 was een voltijdse begeleidersprestatie per 6,80 plaatsen vereist. Vanaf 1 januari 2005 is een voltijdse begeleidersprestatie per 6,50 plaatsen vereist. Om het effectief aantal begeleiders te bepalen wordt de subsidiabele capaciteit gedeeld door 7,00; 6,80 of 6,50 afhankelijk van de periode. Het quotiënt wordt afgerond naar de lagerliggende halve eenheid. Dus als eerste cijfer na de komma staat ofwel nul ofwel vijf;
- een kwarttijdse sociaal-pedagogische en paramedische prestatie per schijf van twaalf plaatsen. Daarnaast voorziet een crèche in een kwarttijdse prestatie per schijf van vierentwintig plaatsen. Er geldt een absoluut minimum van drie vierde prestatie.

De extra personeelsvereisten zijn:

- Voor de periode van 1 januari 2003 tot 1 januari 2005 een vierde logistieke functie voor een capaciteit tot en met negenennegentig plaatsen en een halftijdse logistieke functie voor een capaciteit vanaf honderd plaatsen. Vanaf 1 januari 2005 zijn beide breuken verdubbeld. Deze logistieke functie wordt toegekend per vestigingsplaats;
- Vanaf 1 januari 2003 een halftijdse directiefunctie voor een capaciteit van vijftig tot en met negenennegentig plaatsen. Een voltijdse directiefunctie vanaf honderd plaatsen. Voor de berekening van de capaciteit wordt het totaal aantal plaatsen onder eenzelfde organiserend bestuur in aanmerking genomen.

1.2.1.2. Peutertuinen

Peutertuinen zijn “kinderdagverblijven die voorzien in de dagopvang van kinderen voor ze naar de basisschool gaan en in de overgangperiode tussen de kinderopvang en de basisschool, en

dit voor kinderen vanaf achttien maanden. Ze kunnen, in dezelfde lokalen, kinderen uit het kleuteronderwijs buitenschools opvangen.”⁹

De basiskenmerken van een peuterspeelruimte zijn:

- minimumcapaciteit van twintig plaatsen;
- opvangaanbod gedurende elf opeenvolgende uren per dag;
- opvangaanbod gedurende ten minste tweehonderd twintig werkdagen per kalenderjaar.

Verruimde aanbodmogelijkheden bij een peuterspeelruimte zijn:

- mogelijkheid tot ruimere opvang vóór 6.30 uur en na 18.30 uur, in het weekend, 's nachts, occasionele opvang en urgentieopvang;
- thuisopvang van zieke kinderen;
- inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte;
- buitenschoolse opvang van kinderen van de basisschool in aparte lokalen.

De basis personeelsvereisten zijn:

- een halftijdse begeleiderprestatie per vijf plaatsen;
- een vierde sociaal-pedagogische en paramedische prestatie per volledige schijf van twaalf plaatsen is vereist. Daarnaast voorziet een peuterspeelruimte in een kwarttijdse prestatie per volledige schijf van vierentwintig plaatsen. Er geldt een absoluut minimum van drie vierde prestatie.

---

⁹ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, art. 1. § 1. 5° In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 – 12763

De extra personeelsvereisten zijn:

- Voor de periode van 1 januari 2003 tot 1 januari 2005 een kwarttijdse logistieke functie voor een capaciteit tot en met negenennegentig plaatsen en een halftijdse logistieke functie voor een capaciteit vanaf honderd plaatsen. Vanaf 1 januari 2005 zijn beide breuken verdubbeld. Deze logistieke functie wordt toegekend per vestigingsplaats;
- Vanaf 1 januari 2003 een halftijdse directiefunctie voor een capaciteit van vijftig tot en met negenennegentig plaatsen. Een voltijdse directiefunctie vanaf honderd plaatsen. Voor de berekening van de capaciteit wordt het totaal aantal plaatsen onder eenzelfde organiserend bestuur in aanmerking genomen.

1.2.2. Diensten voor opvanggezinnen

Volgens artikel 1 § 1. 6° van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 zijn diensten voor opvanggezinnen: “diensten voor opvanggezinnen, die voorzien in de dagopvang van kinderen in opvanggezinnen voor ze naar de basisschool gaan en in de overgangperiode tussen de kinderopvang en de basisschool. Ze kunnen ook kinderen van de basisschool buitenschools opvangen.”

In artikel 1. § 1. 6° bis staat als definitie van opvanggezinnen “personen die zijn aangesloten bij een dienst, zonder met deze dienst door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden, om te voorzien in opvang in gezinsverband van kinderen voor ze naar de basisschool gaan en / of van kinderen uit de basisschool”.

De basiskennmerken van een dienst voor opvanggezinnen zijn:

- minstens veertien beschikbare opvanggezinnen. Het aantal opvanggezinnen is steeds een veelvoud van zeven;
- dagopvang van elf opeenvolgende uren gedurende ten minste tweehonderd dertig werkdagen per jaar.

Verruimde aanbodmogelijkheden bij een dienst voor opvanggezinnen zijn:

- mogelijkheid tot ruimere opvang vóór 6.30 uur en na 18.30 uur, in het weekend, 's nachts, occasionele opvang en urgentieopvang;
- thuisopvang van zieke kinderen;
- inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte.

De personeelsvereiste is:

- kwartijdse tewerkgestelde dienstverantwoordelijke per erkende schijf van zeven opvanggezinnen.

1.2.3. Specifieke regels voor Brusselse kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen

Enkele specifieke regels zijn geldig voor de kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel – Hoofdstad:

- minstens tien beschikbare opvanggezinnen in plaats van veertien;
- tewerkgestelde en gesubsidieerde personeelsleden op datum van 1 januari 1997 in overtal op de minimumnormen worden verder gesubsidieerd tot ze om de een of andere reden uit dienst gaan.

1.2.4. Initiatieven voor buitenschoolse opvang

Initiatieven voor buitenschoolse opvang zijn initiatieven die zich specifiek richten op buitenschoolse opvang van kinderen in het basisonderwijs. Het gaat hier om de voor- en naschoolse opvang, de opvang op woensdagnamiddag en opvang gedurende schoolvrije dagen en gedurende de vakantieperiodes.¹⁰

De basiskenmerken van een initiatief voor buitenschoolse opvang zijn:

- open vanaf zeven uur en tot minstens achttien uur;

---

¹⁰ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang, art. 2. § 1. In: *B.S.*, 27 april 2001, nr. 122, p. 13759 – 13763

- minimumcapaciteit van eenentwintig plaatsen, mogelijk verspreid over verschillende vestigingsplaatsen die elk minstens acht plaatsen hebben.

Verruimde aanbodmogelijkheden bij een initiatief voor buitenschoolse opvang zijn:

- mogelijkheid tot ruimere opvang vóór zeven uur en na achttien uur, in het weekend, 's nachts, occasionele opvang en urgentieopvang;
- thuisopvang van zieke kinderen;
- inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte.

De personeelsvereisten zijn:

- één begeleider per veertien aanwezige kinderen;
- minimaal een halftijdse leidinggevende functie, bepaald in de erkenningsbeslissing door K&G.

1.2.5. Zelfstandige sector

Onder de zelfstandige sector vallen de zelfstandige onthaalouders, de mini-crèches en de zelfstandige kinderdagverblijven. Er wordt een korte opsomming van de kenmerken van deze zelfstandige opvangvoorzieningen gegeven.

1.2.5.1. Zelfstandige onthaalouders

Tabel 1 geeft een kort overzicht van de kenmerken bij de zelfstandige onthaalouders.

Tabel 1: Zelfstandige onthaalouder in het kort

Wat	opvang in gezin
Aantal kinderen	afhankelijk van je woning en wat je aankan maximaal zeven kinderen tegelijk
Mogelijkheden	baby's, peuters en schoolgaande kinderen tot en met lagere school eventueel flexibel, specifieke zorgbehoefte, dringend, occasioneel
Voorwaarden onthaalouder	eenentwintig jaar bekwaam om kinderen op te voeden
Inkomsten	vraagprijs aan ouders vrij te bepalen vergoeding voor installatiekosten van 395,62 euro mogelijk mogelijke financiële ondersteuning voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte
Statuut	zelfstandige
Relatie met Kind en Gezin	meldingsplicht aan Kind en Gezin toegangsrecht voor Kind en Gezin attest van toezicht mogelijk vergoeding installatiekosten van 395,62 euro mogelijk

Bron: Kind en Gezin, <http://www.kindengezin.be>, 26 december 2005, Online

1.2.5.2. Mini-crèches

Tabel 2 laat een synopsis zien van de voornaamste kenmerken bij de mini-crèches.

Tabel 2: Mini-crèche in het kort

Wat	opvang in groep in aparte lokalen
Aantal kinderen	acht tot en met tweeëntwintig plaatsen
Mogelijkheden	baby's, peuters of / en schoolgaande kinderen tot en met de lagere school eventueel flexibel, specifieke zorgbehoefte, dringend, occasioneel, zieke kinderen thuis
Voorwaarden verantwoordelijke	eenentwintig jaar bekwaam om kinderen op te voeden en leiding te geven aan medewerkers
Voorwaarden medewerkers	kinderen tot achttien maanden: één per zeven aanwezige kinderen kinderen tussen achttien maanden tot de kleuterschool: één per tien aanwezige kinderen schoolgaande kinderen: één per veertien aanwezige kinderen
Statuut	zelfstandige of werknemer
Inkomsten	vraagprijs aan ouders vrij te bepalen mogelijkheid kostenvergoeding van Kind en Gezin van 407,14 euro per plaats en per jaar mogelijke financiële ondersteuning voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte soms van gemeente of provincie, tewerkstellingsmaatregelen
Relatie met Kind en Gezin	meldingsplicht aan Kind en Gezin toegangsrecht voor Kind en Gezin mogelijk attest van toezicht: controle door Inspectie mogelijke kostenvergoeding van Kind en Gezin van 407,14 euro per plaats en per jaar

Bron: Kind en Gezin, <http://www.kindengezin.be>, 26 december 2005, Online

1.2.5.3. Zelfstandig kinderdagverblijf

Tabel 3 verstrekt een schematische weergave van de kenmerken bij de zelfstandige kinderdagverblijven.

Tabel 3: Zelfstandig kinderdagverblijf in het kort

Wat	opvang in groep in aparte lokalen
Aantal kinderen	drieëntwintig plaatsen en meer
Mogelijkheden	baby's, peuters of / en schoolgaande kinderen tot en met de lagere school eventueel flexibel, specifieke zorgbehoefte, dringend, occasioneel, zieke kinderen thuis
Voorwaarden verantwoordelijke	eenentwintig jaar bekwaam om kinderen op te voeden en leiding te geven aan medewerkers
Voorwaarden medewerkers	kinderen tot achttien maanden: één per zeven aanwezige kinderen kinderen tussen achttien maanden tot de kleuterschool: één per tien aanwezige kinderen schoolgaande kinderen: één per veertien aanwezige kinderen
Statuut	zelfstandige of werknemer
Inkomsten	vraagprijs aan ouders vrij te bepalen indien enkel schoolgaande kinderen: mogelijke kostenvergoeding van Kind en Gezin van 407,14 euro per plaats en per jaar mogelijke financiële ondersteuning voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte soms van gemeente of provincie, tewerkstellingsmaatregelen.
Relatie met Kind en Gezin	meldingsplicht aan Kind en Gezin toegangsrecht voor Kind en Gezin mogelijk attest van toezicht: controle door Inspectie indien enkel schoolgaande kinderen: mogelijke kostenvergoeding van Kind en Gezin van 407,14 euro per plaats en per jaar

Bron: Kind en Gezin, <http://www.kindengezin.be>, 26 december 2005, Online

1.3. Boekhoudkundige verplichtingen

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 stelt: “De voorzieningen voeren een boekhouding zoals vastgelegd door de minister.”¹¹ Deze zin creëerde de mogelijkheid om een boekhouding op te leggen aan de organiserende besturen van zowel kinderdagverblijven als diensten voor opvanggezinnen.

Eveneens werd dit zelfde principe toegepast voor de organiserende besturen van initiatieven voor buitenschoolse opvang. “Het initiatief voert een boekhouding zoals bepaald door de minister” stelt het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001.¹²

Door deze artikelen in de twee besluiten van de Vlaamse regering werd de optie genomen om de minister de mogelijkheid te geven een boekhouding in te voeren, een jaarrekening op te leggen en een rekeningenstelsel te verplichten. Deze verplichtingen werden reeds ingeschreven in het ministerieel besluit van 26 november 1997.¹³

In eerste instantie had de minister de intentie om eenzelfde jaarrekening en rekeningenstelsel op te leggen aan de drie groepen organiserende besturen die kinderopvang voorzien, namelijk V.Z.W.'s - O.C.M.W.'s - gemeenten en steden. Maar door het specifieke karakter van de boekhouding voor de openbare besturen werden beide niet verplicht te rapporteren volgens de opgelegde boekhoudkundige regels, maar daarentegen diende dit via hun eigen boekhoudkundige regels.^{14 15} De verplichtingen om een financiële rapportering naar Kind en

---

¹¹ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, art. 25. § 2. In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 – 12763

¹² BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang, art. 19. In: *B.S.*, 27 april 2001, nr. 122, p. 13759 – 13763

¹³ MINISTERIEEL BESLUIT van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kindercare en gezinsondersteuning. In: *B.S.*, 27 januari 1998, nr. 17, p. 1910 - 1921

¹⁴ MINISTERIEEL BESLUIT van 11 december 1998 tot wijziging van het ministerieel besluit van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kindercare en gezinsondersteuning, art. 46 § 3. en § 4. In: *B.S.*, 5 februari 1999, nr. 25, p. 3467

¹⁵ MINISTERIEEL BESLUIT van 3 december 1999 tot wijziging van het ministerieel besluit van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor

Gezin op te sturen trad in voege vanaf 1 januari 2001.

1.4. Subsidiëring

De kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang kunnen in aanmerking komen voor verschillende subsidies. Ik verklaar deze hier nader omdat ze belangrijk zijn voor het vervolg, wanneer de inkomsten voor de organiserende besturen dienen geïnterpreteerd te worden.

De belangrijkste vorm van subsidiëring is, zeker voor kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, de enveloppefinanciering van Kind en Gezin.

Vervolgens zijn er ook nog andere vormen om geldmiddelen te verkrijgen, waaronder het Vlaams infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden, het fonds voor collectieve uitrustingen en diensten, het Europees sociaal fonds en tewerkstellingsmaatregelen zoals de gesubsidieerde contractuelen, het derde arbeidscircuit en de sociale maribel.

1.4.1. Subsidiëring Kind en Gezin

Vóór 2001 werden de subsidies bepaald op basis van de werkelijke loonkosten vermeerderd met een forfait voor werkingssubsidies. Vanaf 1 januari 2001 worden de organiserende besturen van de kinderdagverblijven, de diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang gesubsidieerd aan de hand van een enveloppefinanciering. De subsidiebedragen worden bij ministerieel besluit^{16 17} vastgelegd en jaarlijks aangepast. Vanaf 2001 wordt dus afgestapt van de strikte subsidiëring en hebben de organiserende besturen nu meer vrijheid om de subsidies naar best vermogen aan te wenden.

Er dient gemeld te worden dat bij de subsidiëring door Kind en Gezin er steeds een

---

kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning, art. 46. § 5. In: *B.S.*, 5 januari 2000, nr. 3, p. 222

¹⁶ MINISTERIEEL BESLUIT van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 6 september 2001, nr. 253, p. 30197 - 30199

¹⁷ MINISTERIEEL BESLUIT van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden inzake subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 6 september 2001, nr. 253, p. 30193 - 30194

onderscheid gemaakt wordt tussen een subsidiabele capaciteit en een erkende capaciteit. Navraag bij mevrouw Katrien Gerard¹⁸, stafmedewerker bij de afdeling Kinderopvang van Kind en Gezin, leerde mij dat op het ogenblik van de erkenning een capaciteit wordt toegekend op basis van beschikbare oppervlakte in het kinderdagverblijf en de budgettaire mogelijkheden bij Kind en Gezin. Op dat ogenblik is de erkende capaciteit gelijk aan de subsidiabele. Wanneer een bezettingsevaluatie later aantoonde dat de bezetting onvoldoende hoog is, zal de subsidiabele capaciteit dalen. Deze werkwijze wordt toegepast om de subsidiëring beter in overeenstemming te brengen met de geleverde opvang. Herstel is mogelijk op het ogenblik dat men weer voldoet aan bepaalde voorwaarden en binnen een bepaalde termijn. Zoniet zal de erkende capaciteit ook dalen. De specifieke voorwaarden en termijnen zijn opgenomen in artikel 14 en artikel 23 voor respectievelijk kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In 2002 verminderde Kind en Gezin de subsidiabele capaciteit bij twee van de 330 kinderdagverblijven. In 2003 waren dat er twee op 332 kinderdagverblijven en in 2004 waren dat er drie op 334 kinderdagverblijven. In de periode 2002 - 2004 leidde de vermindering van de subsidiabele capaciteit uiteindelijk niet tot een daling van de erkende capaciteit.

1.4.1.1. Subsidiëring van kinderdagverblijven.

De subsidiëring- en bezettingbepalingen voor kinderdagverblijven zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001¹⁹ en zijn:

- Een eerste forfaitair bedrag per subsidiabele plaats is gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd van het personeel. Het basisbedrag geldt bij een gemiddelde leeftijd van het basispersoneel van twintig jaar. Per extra jaar (met een maximum van veertig) ontvangt het kinderdagverblijf een aanvullend bedrag; (1)
- Een tweede forfaitair bedrag per erkende plaats is gekoppeld aan de bezetting. Het basisbedrag geldt bij een bezetting van 75%. Per percent dat de bezetting hoger is dan 75%, wordt het basisbedrag verhoogd met 0,75%. Per percent dat de bezetting lager is

---

¹⁸ Mevrouw Katrien Gerard was een van de voortrekkers bij de ontwikkeling van de enveloppefinanciering.

¹⁹ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, artt. 10 – 13, 28bis In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 – 12763.

dan 75% wordt het basisbedrag verminderd met 1%. Voor de bepaling van de bezetting telt elke aanwezigheid van kinderen in dagopvang als een verblijfsdag. De buitenschoolse opvang telt voor $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$ en 1 bij respectievelijk opvang van minder dan drie uur per dag, voor opvang van drie tot vijf uur per dag en opvang vanaf vijf uur per dag; (2)

- Naar aanleiding van de evaluatie van het Vlaams Intersectoraal Akkoord ontvangen crèches vanaf 1 januari 2004 een extra forfait per subsidiabele plaats. Afhankelijk van de capaciteit bedraagt dit niet geïndexeerd 34,00 € of 42,50 €; (3)
- Vanaf 1 januari 2003 krijgt het organiserend bestuur een bijkomend forfaitair bedrag voor de directiefunctie, volgens de bepalingen opgenomen onder 1.2.1.; (4)
- Vanaf 1 januari 2003 krijgt het kinderdagverblijf een bijkomend forfaitair bedrag voor de logistieke functie, volgens de bepalingen opgenomen onder 1.2.1.; (5)
- **De subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en de subsidies gekoppeld aan de bezetting worden toegekend na verrekening van de geïnde ouderbijdragen;**
- Een aanvullende subsidie voor de opgesomde verruimde aanbodmogelijkheden onder 1.2.1. kinderdagverblijven kan ook verkregen worden;
- De mogelijkheid bestaat ook om een subsidie voor het organiseren van medisch-sociaal toezicht te krijgen;
- Voor 2002, 2003 en 2004 is aanvullend een éénmalige en bijzondere subsidie mogelijk. Dit wordt toegekend voor de implementatie van het beleidsplan kinderopvang veroorzaakt door de invoering van de enveloppefinanciering.

In de tabellen 4 en 5 staan de concrete jaarlijkse subsidiebedragen voor kinderdagverblijven ressorterend onder enerzijds openbare besturen en anderzijds V.Z.W.'s.

In de volgende twee tabellen worden de forfaitaire subsidiëringbepalingen in formules uitgeschreven, met dien verstande dat tabel 6 de subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en tabel 7 de subsidiëring gekoppeld aan de bezetting weergeeft.

In de tabellen 8 en 9 wordt een voorbeeld aangehaald om de subsidieverschillen tussen de verschillende soorten organiserende besturen aan te tonen. Tabel 8 is een kinderdagverblijf bij een V.Z.W. en tabel 9 een kinderdagverblijf bij een O.C.M.W. Het gaat hier om een fictief voorbeeld, aangezien er geen twee kinderdagverblijven exact dezelfde subsidieparameters kunnen voorleggen.

Tabel 4: Subsidieoverzicht van kinderdagverblijven bij openbare besturen

	Bedrag in euro				
	2001	2002	2003	2004	2005
Crèche (per jaar en per plaats)					
subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (1)					
basisbedrag	4.004,11	4.445,76	4.554,77	4.820,01	5.347,85
aanvullend bedrag	39,61	43,96	45,02	47,64	52,89
subsidie gekoppeld aan de bezetting (2)					
basisbedrag	1.662,10	1.662,10	1.730,96	1.757,97	1.794,71
forfaitair bedrag (3)	/	/	/	34,00	34,71
	/	/	/	42,50	43,39
Peutertuin (per jaar en per plaats)					
subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (1)					
basisbedrag	3.228,91	3.604,22	3.702,00	3.930,02	4.078,70
aanvullend bedrag	33,82	37,74	38,79	41,17	42,75
subsidie gekoppeld aan de bezetting (2)					
basisbedrag	957,91	957,91	997,60	1.013,16	1.034,34
Voltijdse directiefunctie (4) (per organiserend bestuur)	/	/	51.717,21	56.988,29	58.179,34
Voltijdse logistieke functie (5) (per voorziening)	/	/	28.331,22	28.773,18	29.374,55

Bron: Kind en Gezin

Tabel 5: Subsidieoverzicht van kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s

	Bedrag in euro				
	2001	2002	2003	2004	2005
Crèche (per jaar en per plaats)					
subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (1)					
basisbedrag	4.730,12	5.261,03	5.396,93	5.717,96	6.350,21
aanvullend bedrag	50,09	55,69	57,14	60,52	67,22
subsidie gekoppeld aan de bezetting (2)					
basisbedrag	1.662,10	1.662,10	1.730,96	1.757,97	1.794,71
forfaitair bedrag (3)	/	/	/	34,00	34,71
	/	/	/	42,50	43,39
Peutertuin (per jaar en per plaats)					
subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (1)					
basisbedrag	3.708,28	4.122,09	4.222,60	4.470,70	4.627,98
aanvullend bedrag	41,58	46,20	47,30	50,06	51,85
subsidie gekoppeld aan de bezetting (2)					
basisbedrag	957,91	957,91	997,60	1.013,16	1.034,34
Voltijdse directiefunctie (4) (per organiserend bestuur)	/	/	51.717,21	56.988,29	58.179,34
Voltijdse logistieke functie (5) (per voorziening)	/	/	28.331,22	28.773,18	29.374,55

Bron: Kind en Gezin

Tabel 6: Formule subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij kinderdagverblijven

$$(BBL + ((GL - 20) \times AB)) \times SC$$

met BBL = Basisbedrag gemiddelde leeftijd

GL = gemiddelde leeftijd

AB = aanvullend bedrag

SC = subsidiabele capaciteit

Bron: Eigen formule op basis van de subsidiëeringsbepalingen uit het besluit van Vlaamse regering van 23 februari 2001

Tabel 7: Formule subsidiëring gekoppeld aan de bezetting bij kinderdagverblijven

$$(BBB + ((BG - 75) \times 0,0075 \times BBB)) \times EC \text{ in geval van bezettingsgraad } > 75 \%.$$

$$(BBB + ((BG - 75) \times 0,01 \times BBB)) \times EC \text{ in geval van bezettingsgraad } < 75 \%.$$

met BBB = basisbedrag bezetting

BG = bezettingsgraad

EC = erkende capaciteit

Bron: Eigen formule op basis van de subsidiëeringsbepalingen uit het besluit van Vlaamse regering van 23 februari 2001

Voor de subsidie van de logistieke functie en de subsidie van de directiefunctie wordt verwezen naar de werkwijze opgenomen onder 1.2.1.1. (pagina 6) voor crèches en onder 1.2.1.2. (pagina 7) voor peutertuinen. Voor de bijkomende subsidie voor crèche wordt gebruik gemaakt van de lijst opgenomen in bijlage 5.

Een belangrijk element van de subsidiebepaling voor kinderdagverblijven bepaalt dat de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en de subsidies gekoppeld aan de bezetting moeten verrekend worden met de geïnde ouderbijdragen.

Een voorbeeld ter verduidelijking van de werkwijze van de enveloppefinanciering.

- Stel een crèche met **53 erkende plaatsen** en **52 gesubsidieerde plaatsen**, waarvan de **gemiddelde leeftijd 38 jaar** en een **bezetting 97%** is voor het **jaar 2004**. De geïnde ouderbijdragen bedragen **112.738,62 euro**.
  - In geval van een V.Z.W.

Tabel 8: Berekening enveloppefinanciering crèche bij V.Z.W. in 2004

	Berekening	Bedrag
Subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd	$\{ 5.717,96 + [(38 - 20) \times 60,52] \} \times 52 =$	353.980,64 EUR
Subsidie gekoppeld aan de bezetting	$\{ 1.757,97 + [(97 - 75) \times 0,0075 \times 1.757,97] \} \times 53 =$	108.545,86 EUR
Logistieke functie	In 2004 ¼ logistieke functie bij capaciteit tussen 50 – 99.	7.193,30 EUR
Directiefunctie	In 2004 ½ directiefunctie bij capaciteit tussen 50 – 99.	28.494,15 EUR
Bijkomende subsidie crèche	Bijlage 5 – kenmerken: capaciteit 52, subsidie 2004	2.210,00 EUR
Totaal subsidies Kind en Gezin		500.423,95 EUR
Geïnde ouderbijdragen		-112.738,62 EUR
Totaal te ontvangen subsidies van Kind en Gezin		387.685,33 EUR

Bron: Eigen berekeningen op basis van de subsidiëeringsbepalingen in het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001

- In geval van een O.C.M.W.

Tabel 9: Berekening enveloppefinanciering crèche bij O.C.M.W. in 2004

	Berekening	Bedrag
Subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd	$\{ 4.820,01 + [(38 - 20) \times 47,64] \} \times 52 =$	295.231,56 EUR
Subsidie gekoppeld aan de bezetting	$\{ 1.757,97 + [(97 - 75) \times 0,0075 \times 1.757,97] \} \times 53 =$	108.545,86 EUR
Logistieke functie	In 2004 ¼ logistieke functie bij capaciteit tussen 50 – 99.	7.193,30 EUR
Directiefunctie	In 2004 ½ directiefunctie bij capaciteit tussen 50 – 99.	28.494,15 EUR
Bijkomende subsidie crèche	Bijlage 5 – kenmerken: capaciteit 52, subsidie 2004	2.210,00 EUR
Totaal		441.674,87 EUR
Geïnde ouderbijdragen		-112.738,62 EUR
Totaal te ontvangen subsidies van Kind en Gezin		328.936,25 EUR

Bron: Eigen berekeningen op basis van de subsidiëeringsbepalingen in het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001

Uit de voorgaande berekeningen blijkt nu dat, in dit specifiek geval, de V.Z.W. 58.749,08 euro meer subsidie krijgt dan het openbaar bestuur met dezelfde subsidieparameters. Dit verschil is volledig te wijten aan de lagere subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd voor een O.C.M.W.. Uit de tabellen 4 en 5 en uit de berekeningen kan geconcludeerd worden dat openbare besturen een lager basisbedrag en een lager aanvullend bedrag ontvangen voor de subsidiecomponent gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd.

Het verschil vastgesteld bij die specifieke subsidiebedragen voor openbare en private voorzieningen stamt nog uit de tijd dat bij openbare besturen hoofdzakelijk vastbenoemd personeel werkten. Vroeger werd vanuit subsidiërend standpunt verondersteld dat een openbaar bestuur zijn werknemers altijd tewerkstelde als vastbenoemd personeel en hiervoor minder sociale bijdragen diende betaald te worden. Uit de bevraging blijkt dat, voor de deelnemende O.C.M.W.'s, in de periode 2002 – 2004 dit niet meer het geval is. Navraag bij mevrouw Katrien Gerard verschaftte mij een bijkomende verklaring voor dit verschil. De bijdragen voor kinderbijslag en pensioenen zaten vroeger niet vervat in de sociale bijdragen bij openbare besturen. Later werden deze wel toegevoegd bij de sociale bijdragen, maar werden deze niet in de subsidiebedragen opgenomen. Verdere informatie werd gekregen van de vereniging van Vlaamse steden en gemeenten. De patronale RSZ-bijdragen van het VZW-personeel werden volledig gesubsidieerd (30,94%). Maar voor lokale besturen subsidieerde Kind en Gezin maar 9,86% van de patronale RSZ-bijdragen van 35,46% voor het vastbenoemd personeel en 25,39% van de patronale RSZ-bijdrage van 28,08% voor het contractueel personeel. Door de invoering van de enveloppefinanciering resulteerde dit in de twee

verschillende subsidiebedragen als personeelstoelage.

Na aandringen via de actie 'Gelijke subsidie voor gelijk werk – problematiek en eisenpakket' van de VVSG staat nu in de beleidsverklaring van mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, opgenomen dat voor bijkomende en nieuwe toegestane capaciteit alle organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen de hogere subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd zullen krijgen.

1.4.1.2. Subsidiëring van diensten voor opvanggezinnen

De subsidiëring- en bezettingbepalingen voor de diensten voor opvanggezinnen zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 2001²⁰ en stellen:

- Een eerste forfaitair bedrag wordt gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd van het personeel per subsidiabele schijf van zeven opvanggezinnen. Het basisbedrag geldt bij een gemiddelde leeftijd van het personeel van drieëntwintig jaar. Per extra jaar (met een maximum van zevenendertig) ontvangt de dienst een aanvullend bedrag; (6)
- Een tweede forfaitair bedrag wordt gekoppeld aan de gepresteerde plaatsingsdagen per erkende schijf van zeven opvanggezinnen. Elke dienst ontvangt per erkende schijf van minimaal zeven opvanggezinnen het basisbedrag en dat geldt bij het realiseren van minimaal tweeduizend achthonderd plaatsingsdagen. (7) Als het aantal gerealiseerde plaatsingsdagen minstens 20%, minstens 35%, minstens 75% of minstens 100% hoger ligt dan het minimumaantal, wordt het basisbedrag verhoogd met respectievelijk 15%, 30%, 45% of 50%. Wanneer het aantal gerealiseerd plaatsingsdagen lager ligt dan het minimumaantal, wordt het basisbedrag verhoudingsgewijs verlaagd. (8) Als plaatsingsdag geldt hier elke aanwezigheid vanaf drie uur. Een opvang van minder dan drie uur wordt voor een derde aangerekend.
- Een subsidie voor de vergoeding van de opvanggezinnen. Dit bedrag is gelijk aan de door te storten belastingvrije kostenvergoeding aan de onthaalouders;
- Een aanvullende subsidie voor de opgesomde verruimde aanbodmogelijkheden onder

---

²⁰ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, artt. 21, 22, 23bis, 28bis In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 – 12763.

1.2.2. diensten voor opvanggezinnen kan ook gekregen worden;

- **De subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en de subsidies gekoppeld aan de bezetting worden toegekend na verrekening van de geïnde ouderbijdragen;**
- Vanaf 1 april 2003 wordt door de invoering van het sociaal statuut voor de opvanggezinnen ook een subsidie voor sociale zekerheidsbijdragen voor de sociale bescherming van de opvanggezinnen toegekend. Deze sociale bijdragen voor de onthaalouders worden betaald om onder meer tegemoet te komen aan geneeskundige verzorging, ziekte, invaliditeit, kinderbijslag, pensioen en inkomstenverlies wanneer kinderen afwezig zijn buiten de wil van de onthaalouder;
- Voor 2002, 2003 en 2004 was aanvullend een éénmalige en bijzondere subsidie mogelijk voor de implementatie van het beleidsplan kinderopvang. Of anders geformuleerd: de diensten voor opvanggezinnen konden deze subsidie krijgen als ze aantoonde dat ze door de invoering van de enveloppefinanciering minder subsidies kregen.

Tabel 10: Subsidieoverzicht van diensten voor opvanggezinnen bij openbare besturen

	Bedrag in euro				
	2001	2002	2003	2004	2005
Dienst voor opvanggezinnen					
(per jaar en per schijf van 7 opvanggezinnen)					
<u>subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (6)</u>					
basisbedrag	6.452,52	6.672,34	6.760,53	6.881,23	7.051,92
aanvullend bedrag	116,26	120,23	121,83	124,02	127,09
<u>subsidie gekoppeld aan de plaatsingsdagen (7)</u>					
basisbedrag	3.172,07	3.172,07	4.022,90	4.270,27	4.359,52

(8)

Bezetting	Extra
0%	0%
20%	15%
35%	30%
75%	45%
100%	50%

Bron: Kind en Gezin

In de tabel 10 en de tabel 11 op de volgende pagina staan de concrete jaarlijkse subsidiebedragen voor de diensten voor opvanggezinnen ressorterend onder enerzijds openbare besturen en anderzijds V.Z.W.'s.

Tabel 11: Subsidieoverzicht van diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s

	Bedrag in euro				
	2001	2002	2003	2004	2005
Dienst voor opvanggezinnen (per jaar en per schijf van 7 opvanggezinnen) <u>subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd (6)</u>					
basisbedrag	7.771,41	8.035,47	8.141,30	8.286,21	8.491,03
aanvullend bedrag	146,83	151,82	153,81	156,56	160,42
<u>subsidie gekoppeld aan de plaatsingsdagen (7)</u>					
basisbedrag	3.172,07	3.172,07	4.022,90	4.270,27	4.359,52

(8)

Bezetting	Extra
0%	0%
20%	15%
35%	30%
75%	45%
100%	50%

Bron: Kind en Gezin

Tabel 12 geeft de formule voor de subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd. De tabellen 13 en 14 geven de gecombineerde formule voor de subsidiëring gekoppeld aan de bezetting bij diensten voor opvanggezinnen.

Tabel 12: Formule subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij diensten voor opvanggezinnen

$$(BBL + ((GL - 23) \times AVB)) \times SOG$$

met BBL = Basisbedrag gemiddelde leeftijd

GL = gemiddelde leeftijd

AVB = aanvullend bedrag

SOG = aantal schijven van 7 opvanggezinnen

Bron: Eigen formule op basis van de subsidiëeringsbepalingen uit het besluit van Vlaamse regering van 23 februari 2001

Tabel 13: Formule subsidiëring gekoppeld aan de plaatsingsdagen bij diensten voor opvanggezinnen

$$(BBB \times (1 + [Tabel 14])) \times SOG$$

met BBB = Basisbedrag bezetting

SOG = aantal schijven van 7 opvanggezinnen

Bron: Eigen formule op basis van de subsidiëeringsbepalingen uit het besluit van Vlaamse regering van 23 februari 2001

Tabel 14: Aantal plaatsingsdagen hoger dan de minimum aantal plaatsingsdagen

Bezetting	[Tabel 14]
vanaf 0 tot 20 %	0%
vanaf 20% tot 35%	15%
vanaf 35% tot 75%	30%
vanaf 75% tot 100%	45%
vanaf 100%	50%

Bron: Subsidiëeringsbepalingen uit het besluit van Vlaamse regering van 23 februari 2001

Eveneens wordt er een subsidie voor opvanggezinnen gestort door Kind en Gezin. Dit komt overeen met de onkostenvergoeding voor de opvanggezinnen. Aangezien deze subsidie bestemd is voor de eigenlijke onthaalgezinnen, dient deze door de dienst voor opvanggezinnen

integraal overgemaakt worden aan de opvanggezinnen. Ter info: de effectief ontvangen kostenvergoeding voor de aangesloten opvanggezinnen bedraagt 14,18 euro per gepresteerde opvangdag vanaf 1 april 2003.

Zoals bij de kinderdagverblijven geldt ook voor de diensten voor opvanggezinnen dat de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd en de subsidies gekoppeld aan de bezetting moeten verrekend worden met de geïnde ouderbijdragen.

In de tabel 15 en de tabel 16 op de volgende pagina wordt een voorbeeld aangehaald om de subsidieverschillen tussen de verschillende soorten organiserende besturen aan te tonen. Tabel 15 presenteert een dienst voor opvanggezinnen bij een V.Z.W. en tabel 16 illustreert een dienst voor opvanggezinnen bij een gemeente.

- Stel een dienst voor opvanggezinnen met een **49 erkende en gesubsidieerde opvanggezinnen**, met een **gemiddelde leeftijd van 34 jaar**, een **aantal gerealiseerde plaatsingsdagen van 192 % boven het minimumaantal** en een **vergoeding voor de onthaalouders van 471.015,76 euro**. De **ouderbijdragen bedragen 318.092,54 euro**. Dan is de totale subsidie voor het **jaar 2003**:

- In geval van een V.Z.W.

Tabel 15: Berekening enveloppefinanciering diensten voor opvanggezinnen bij de V.Z.W. in 2003

	Berekening	Bedrag
Subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd	$[8.141,30 + (34 - 23) \times 153,81] \times 49 / 7 =$	68.832,47 EUR
Subsidie gekoppeld aan de bezetting	$4.022,90 \times (1 + 0,50) \times 49 / 7 =$ met [Tabel 14] = 50% want extra bezetting hoger dan 100%	42.240,45 EUR
Subsidie voor vergoeding van de onthaalouders	gegeven	471.015,76 EUR
Totaal		582.088,68 EUR
Geïnde ouderbijdragen		-318.092,54 EUR
Totaal te ontvangen subsidies van Kind en Gezin		263.996,14 EUR

Bron: Eigen berekeningen op basis van bedragen uit tabel 11 en formules uit tabellen 12, 13 en 14

- In geval van een gemeente

Tabel 16: Berekening enveloppefinanciering diensten voor opvanggezinnen bij de gemeente in 2003

	Berekening	Bedrag
Subsidie gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd	$[6.760,53 + (34 - 23) \times 121,83] \times 49 / 7 =$	56.704,62 EUR
Subsidie gekoppeld aan de bezetting	$4.022,90 \times (1 + 0,50) \times 49 / 7 =$ met [Tabel 14] = 50% want extra bezetting hoger dan 100%	42.240,45 EUR
Subsidie voor vergoeding van de onthaalouders	gegeven	471.015,76 EUR
Totaal		569.960,83 EUR
Geïnde ouderbijdragen		-318.092,54 EUR
Totaal te ontvangen subsidies van Kind en Gezin		251.868,29 EUR

Bron: Eigen berekeningen op basis van bedragen uit tabel 11 en formules uit tabellen 12, 13 en 14

Uit bovenstaande berekeningen kan opnieuw geconcludeerd worden dat, in dit specifiek geval, de V.Z.W. meer subsidie krijgt dan het openbaar bestuur met dezelfde parameters, meer bepaald 12.127,85 euro.

Zoals in het geval bij de kinderdagverblijven is dit verschil te wijten aan de minder subsidies voor de component gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd. Dit wordt aangetoond door de tabellen 10 en 11 en de berekeningen.

Eenzelfde verklaring als bij de kinderdagverblijven dringt zich hier evenzeer op.

1.4.1.3. Subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang

Vanaf 1 januari 2001 regelt het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001²¹ de subsidiëring en de erkenning van de initiatieven voor buitenschoolse opvang door Kind en Gezin. De effectieve forfaitaire subsidiebedragen worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 2001²² en jaarlijks aangepast.

Het merendeel van de subsidies voor initiatieven voor buitenschoolse opvang wordt echter uitgekeerd door het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten²³.

²¹ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 27 april 2001, nr. 122, p. 13759 – 13763

²² BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden inzake subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 6 september 2001, nr. 253, p. 30193 – 30194

²³ Fonds voor collectieve uitrusting en diensten, 1.4.2.2., p. 27

De subsidiëring- en bezettingbepaling voor initiatieven voor buitenschoolse opvang door Kind en Gezin zijn opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001²⁴ en zijn:

- De forfaitaire subsidie wordt toegekend, rekening houdende met het aantal vestigingsplaatsen, het aantal erkende plaatsen, het aantal openingsdagen en het soort openingsdagen (werkdagen of vakantiedagen). De subsidiëring is afhankelijk van een minimumbezetting van 70 %. Voor de berekening van de bezetting komt elke aanwezigheid met een maximum van één per dag per kind in aanmerking;
- Een aanvullende subsidie voor de opgesomde verruimde aanbodmogelijkheden onder 1.2.4. initiatieven voor buitenschoolse opvang is mogelijk;
- **De inkomsten uit ouderbijdragen kunnen vrij gebruikt worden en dienen niet verrekend te worden met de subsidies;**
- Een door K&G erkend initiatief kan rechtstreeks of onrechtstreeks, volledig of aanvullend worden gesubsidieerd door andere overheden of instanties.

Tabel 17 geeft een overzicht van de jaarlijkse subsidiebedragen van Kind en Gezin voor de initiatieven voor buitenschoolse opvang.

Tabel 17: Subsidieoverzicht initiatieven voor buitenschoolse opvang

	Bedrag in euro				
	2001	2002	2003	2004	2005
Initiatieven voor buitenschoolse opvang (per jaar)					
basisbedrag (1)					
vanaf 0 t.e.m. 21 plaatsen	1.883,99	1.940,51	1.962,05	1.992,66	2.034,30
per extra plaats vanaf 22 tot 232 plaatsen	1.239,47	1.276,65	1.290,82	1.310,96	1.338,36
per extra plaats vanaf 232	1.090,73	1.123,45	1.135,92	1.153,64	1.177,75
extra bedrag (2)					
bedrag per plaats	78,09	80,43	81,32	82,59	84,32

(1) op voorwaarde: minstens 230 openingsdagen, waarvan minstens 50 vakantiedagen

(2) in geval van minstens 50% van ingeschreven kinderen uit achtergesteld gebied

Bron: Kind en Gezin

1.4.2. Subsidiëring door andere instanties / instellingen

Onder deze rubriek vallen de subsidiëring van:

- Vlaams infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden;
- fonds voor collectieve uitrustingen en diensten;
- Europees sociaal fonds;

²⁴ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang, artt.15 – 16, 18, 21. In: *B.S.*, 27 april 2001, nr. 122, p. 13759 – 13763

- gesubsidieerde contractuelen;
- derde arbeidscircuit;
- sociale maribel.

1.4.2.1. VIPA²⁵

Het Vlaams infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden kan investeringssubsidies toekennen aan initiatiefnemers uit de gezondheids- en welzijnssector wanneer ze gebouwen aankopen, verbouwen of leasen of als ze daarvoor uitrustingen aankopen.

Kinderopvangvoorzieningen dienen zich echter niet te richten tot VIPA, doch tot Kind en Gezin.²⁶ De richtlijnen staan opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999.²⁷ Enkel investeringssubsidies en dus geen investeringswaarborgen worden door Kind en Gezin toegestaan. De investering dient te voldoen aan specifieke richtlijnen en bedraagt bijvoorbeeld maximaal zestig percent van de begrote investering in geval van een uitbreiding en verbouwingen.

1.4.2.2. FCUD²⁸

Het fonds voor collectieve uitrustingen en diensten subsidieert onder bepaalde voorwaarden de buitenschoolse opvang, de opvang van zieke kinderen en flexibele opvang. Het zwaartepunt ligt eerder bij de initiatieven voor buitenschoolse opvang.

Het fonds wordt gespijsd via 0,05 percent van de werkgeversbijdragen en subsidieert de werkingskosten en de personeelskosten. Deze subsidie is steeds aanvullend op andere subsidies. Dit betekent dat er geen dubbele subsidiëring toegestaan wordt voor eenzelfde uitgave.

---

²⁵ Vlaams infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden, <http://www.wvc.vlaanderen.be/vipa>, 26 december 2005, Online

²⁶ DECREET van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin, art. 5. § 2. e). In: *B.S.*, 22 augustus 1984, nr. 162, p. 11795 – 11800

²⁷ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING tot vaststelling van de totale investeringssubsidie en de bouwtechnische normen voor de kinderopvangsector. In: *B.S.*, 15 september 1999, nr. 182, p. 34367 - 34371

²⁸ Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten, telefoonnummer 02 237 22 45 of 02 237 24 30

1.4.2.3. ESF²⁹

Het Europees sociaal fonds is een financieel instrument van de Europese Unie met als eerste doel aanvullende steun te verlenen aan maatregelen die gericht zijn om economische en sociale ongelijkheden uit de (Europese) wereld te helpen. Doelstelling twee tracht hulp te bieden aan gebieden met problemen van economische en sociale aard. De gebieden die in aanmerking komen kampen met bijvoorbeeld een hoge (langdurige) werkloosheidsgraad, een hoog armoedeniveau en hoge misdaadcijfers. In het gebied Antwerpen Noordoost worden projecten met betrekking tot jobobstakels in de kinderopvang financieel gesteund. Gebieden die vallen onder Doelstelling twee kunnen alsook van financiële bijstand uit het Europees fonds voor ruimtelijke ontwikkeling genieten.

Doelstelling drie poogt de modernisering van het scholingssysteem en de stimulering van de werkgelegenheid te bewerkstelligen. Het leeuwendeel van de ESF-middelen in Vlaanderen gaat naar deze laatste doelstelling en kent subsidies toe wanneer een project de gelijke kansen voor mannen en vrouwen, jongeren en ouderen, autochtonen en allochtonen bevordert.

De projecten komen pas in aanmerking voor ESF-steun nadat de federale, Vlaamse en andere financieringsbronnen zijn bepaald en bewezen door middel van contracten. De subsidie van het ESF bedraagt ten hoogste vijftig percent en ten minste vijfentwintig percent van de totale subsidiabele kost. De subsidies kunnen aangevraagd worden bij de Vlaamse gemeenschap, afdeling Europa Werkgelegenheid.

1.4.2.4. GESCO³⁰

De tewerkstellingsmaatregel ‘gesubsidieerde contractuelen’ heeft als doel om nieuwe arbeidsplaatsen te creëren voor werkzoekenden bij onder andere V.Z.W.’s, O.C.M.W.’s en gemeenten en steden. Het aannemen van een persoon onder het GESCO-statuut, mag niet leiden tot de afschaffing van andere betrekkingen bij dezelfde werkgever. De werkgever kan genieten van een tussenkomst van de Vlaamse overheid in de loonkosten onder de vorm van premies. Deze premies variëren in functie van de kwalificatie, de anciënniteit en de beoogde doelgroep.

---

²⁹ Europees sociaal fonds, <http://www.esf-agentschap.be>, 26 december 2005, Online

³⁰ Gesubsidieerde contractuelen, <http://vdab.be/hraanbod/subcontrac.shtml>, 7 april 2006, Online

Eveneens werd er een tewerkstellingsmaatregel opgesteld onder de naam WEP-plus³¹. De doelgroep zijn de minstens drie jaar uitkeringsgerechtigd volledig werklozen en de deeltijds opleidinggenieters. In normale omstandigheden gaat het hier om een tewerkstellingsduur van twaalf maanden (met een maximum van achttien maanden). Hiervoor kunnen de werkgevers ook loonpremies ontvangen.

De gesubsidieerde contractuelen werken onder de verantwoordelijkheid en het gezag van het bestuur dat hen tewerkstelt en betaalt.

De regularisatie van de gesco's is (nog) niet mogelijk, aangezien de federale overheid nog geen akkoord heeft over de RSZ-bijdragen.

1 . 4 . 2 . 5 . DAC³²

Het derde arbeidscircuit is gericht op de aanwerving van structurele werklozen door onder andere instellingen van openbaar nut en verenigingen zonder winstoogmerk. Deze werklozen worden tewerkgesteld bij niet commerciële activiteiten. Het loon van de tewerkgestelde personen onder het DAC-statuuut wordt uitbetaald door de VDAB. Sinds 2002 worden de tewerkgestelden die vallen onder het statuut geleidelijk aan geregulariseerd.

De tewerkstelling binnen het vroegere DAC-tewerkstellingsproject is door de regularisatie een gewone tewerkstelling binnen de betrokken verenigingen geworden. Hierdoor is de vzw nu zelf volledige werkgever van de voormalige DAC'ers. Als werkelijke werkgevers die de vroegere DAC'ers tewerkstellen staan zij voortaan zelf in voor het beleid van dit personeel. Zij betalen het loon van hun werknemers uit, doen hiervan aangifte bij de RSZ...

De overblijvende DAC'ers worden zolang zij aan de toekenningsvoorwaarden voldoen verder gesubsidieerd.

---

³¹ Werkervaringsprogramma, <http://vdab.be/hraanbod.documenten/gesco-wepplus.pdf>, 7 april 2006, Online

³² Derde Arbeidscircuit, http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/werk/tw_kl_dac.htm, 7 april 2006, Online

1.4.2.6. Sociale Maribel³³

Maribel is een afkorting en staat voor model analysis for rapid investigation of the Belgian economy. In 1997 werden verschillende sociale maribel fondsen opgericht. De fondsen werden opgericht met de bedoeling om de werkgelegenheid in de non-profitsector te bevorderen. Deze fondsen worden gefinancierd door 0,10 percent op de brutolonen. Deze financiering wordt ontvangen door de RSZ en ter beschikking gesteld aan de fondsen. Het 'Fonds Sociale Maribel voor de Kinderopvang' focust zich logischerwijze op de kinderopvang.

De tussenkomst van de fondsen in de kosten voor deze nieuwe personeelsleden wordt gedragen door een vermindering van de verschuldigde sociale zekerheidsbijdragen. Deze tussenkomst wordt geregeld via specifieke procedures en voorwaarden vastgesteld door elk betrokken fonds. Deze nieuwe arbeidsplaatsen moeten hetzij de vermindering van de werklast, hetzij de verbetering van de dienstverlening tot gevolg hebben. Echter, de belangrijkste voorwaarde is, naast de tewerkstelling van het extra sociaal maribel personeel, het behoud van de bestaande tewerkstelling.

---

³³ Sociale maribel, <http://www.afosoc-vesofo.org/VESOFO/vesofo1.htm>, 7 april 2006, Online

2. Probleemstelling en onderzoeksmethodiek

2.1. Probleemstelling

De voortdurende vraag naar meer opvangplaatsen in de kinderopvang, de wijzigingen in de reglementeringen, de effecten van de enveloppefinanciering ... zijn enkele opdrachten die op Kind en Gezin afkomen. Een voorbeeld van een wijziging in de reglementering is het sociaal statuut voor onthaalouders. Na de ondertekening van het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) voor de non-profitsector resulteerde dit in de invoering van de directiefunctie, de logistieke functie, de loonharmonisatie en de uitbreiding van het aantal begeleiders. Wat zijn de financiële consequenties van deze wijzigingen voor de organiserende besturen van de kinderdagverblijven, de diensten voor opvanggezinnen en de initiatieven voor buitenschoolse opvang?

Er zijn aanwijzingen dat er een grote werkdruk in de diensten voor opvanggezinnen ervaren wordt. Hiervoor wordt verwezen naar het gedetailleerd onderzoek 'De werkdruk in de diensten voor opvanggezinnen' van het Hoger instituut van de arbeid. Is dit ook te wijten aan een te beperkte subsidiëring van de diensten voor opvanggezinnen?

Herhaaldelijk wordt de ongelijkheid van de subsidiëring bij de publieke sector ten opzichte van de private sector aangekaart door de gemeenten bij de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Terecht?

2.2. Aantal opvangvoorzieningen, opvangplaatsen en budgetten van de verschillende voorzieningen voor 2002 – 2004

Tabel 18 geeft het overzicht van het aantal opvangvoorzieningen. Ten opzichte van het jaar 2002 is er een daling van het aantal opvangvoorzieningen vast te stellen voor 2003 en 2004. Indien meer in detail wordt gekeken, blijkt dat er een stijging is voor de erkende en / of gesubsidieerde opvangvoorzieningen en een daling bij de opvangvoorzieningen die werken onder een attest van toezicht³⁴. De stijging voor het gesubsidieerd en / of erkend gedeelte is

---

³⁴ Een attest van toezicht is een document waarin Kind en Gezin attesteert dat de opvang aan minimale

hoofdzakelijk te wijten aan de toename van initiatieven voor buitenschoolse opvang. Voor het gedeelte met enkel een attest van toezicht wordt de wijziging negatief beïnvloed door een aanzienlijke daling van het aantal zelfstandige onthaalouders. Een positieve vaststelling is echter de aanzienlijke stijging van het aantal mini-crèches. Globaal resulteert dit evenwel niet in een stijging van het aantal voorzieningen.

Tabel 18: Aantal opvangvoorzieningen

	2002 (1)	2003 (2)	2004 (3)
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	765	774	795
Kinderdagverblijven	326	329	334
Diensten voor opvanggezinnen	200	197	196
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	33	33	33
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	206	215	232
Met attest van toezicht van Kind en Gezin	2.176	2.112	2.134
Mini-crèches	632	669	749
Zelfstandige kinderdagverblijven	110	111	126
Zelfstandige onthaalouders	1.434	1.332	1.259
Totaal aantal opvangvoorzieningen	2.941	2.886	2.929

(1) Bron: Kind en Gezin, *Kinderopvang in Vlaanderen - 2002*, p. 6

(2) Bron: Kind en Gezin, *Kinderopvang in Vlaanderen - 2003*, p. 7

(3) Bron: Kind en Gezin, *Kinderopvang Jaarverslag 2004*, p. 9

Tabel 19 op de volgende pagina geeft een detail voor de periode 2002 – 2004 van het aantal opvangplaatsen, opgesplitst naar enerzijds erkend en / of gesubsidieerd door Kind en Gezin en anderzijds met een attest van toezicht van Kind en Gezin.

Uit de onderstaande tabel kan besloten worden dat het aantal opvangplaatsen een stijgend lijn beschrijft voor nagenoeg elke opvangvorm. Een uitzondering echter: de zelfstandige onthaalouders.

Eveneens kan besloten worden dat nagenoeg 75 % van het totaal aantal opvangplaatsen erkend en gesubsidieerd zijn door Kind en Gezin of door het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten. Globaal is er toch een aanzienlijke stijging vast te stellen. Uit de gegevens op pagina 8 van het jaarboek van Kind en Gezin ‘Het kind in Vlaanderen 2004’ kan besloten worden dat er vanaf 2002 een stijging van de geboorten in Vlaanderen is. Vermoedelijk wilt de overheid hierop anticiperen door de stijging van het aantal opvangplaatsen.

---

kwaliteitsvoorwaarden voldoet. Dit attest is vereist om fiscale attesten voor kinderoppassuitgaven af te leveren.

Tabel 19: Aantal opvangplaatsen

	2002 (1)	2003 (2)	2004 (3)
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	64.758	65.632	68.987
Kinderdagverblijven	14.035	14.154	14.686
Diensten voor opvanggezinnen	29.776	29.720	30.476
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	999	1.023	1.009
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	19.948	20.735	22.816
Met attest van toezicht van Kind en Gezin	20.924	21.673	23.550
Mini-crèches	9.439	10.223	11.566
Zelfstandige kinderdagverblijven	4.237	4.331	4.985
Zelfstandige onthaalouders	7.248	7.119	6.999
Totaal aantal opvangplaatsen	85.682	87.305	92.537

(1) Bron: Kinderopvang in Vlaanderen - 2002, p. 13

(2) Bron: Kinderopvang in Vlaanderen - 2003, p. 18

(3) Bron: Kinderopvang Jaarverslag 2004, p. 16

Tabel 20 geeft een detail van de subsidies van Kind en Gezin. De onderstaande tabel geeft een duidelijk beeld dat de voorzieningen, die erkend en / of gesubsidieerd zijn door Kind en Gezin, aanzienlijk meer subsidies krijgen dan de zelfstandige sector. In 2004 krijgen zij ongeveer 100 maal meer subsidies dan de zelfstandige sector. Hier staat tegenover dat de erkende en / of gesubsidieerde sector 75 % van de opvangplaatsen vertegenwoordigt en de zelfstandige sector 25 % voor dezelfde periode. Deze verhouding kan mogelijk verklaard worden met het argument dat kinderopvang toegankelijk moet zijn en blijven voor alle ouders. Deze garantie wordt volgens de gesubsidieerde sector het best geboden binnen de erkende en gesubsidieerde opvang waar er gewerkt wordt met een ouderbijdragen op basis van het gezamenlijk belastbaar inkomen en waar de mogelijkheid bestaat tot het toestaan van een sociaal tarief. In de opvang met een attest van toezicht zijn de organiserende besturen vrij de ouderbijdragen zelf te bepalen.

Tabel 20: Subsidies Kind en Gezin en FCUD per soort opvangvoorzieningen (in miljoen euro)

	2002 (1)	2003 (2)	2004 (3)
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	188,157	199,808	223,562
Kinderdagverblijven	107,756	116,182	124,777
Diensten voor opvanggezinnen	75,291	76,748	90,391
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	1,524	1,546	1,488
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	3,586	5,332	6,906
Met attest van toezicht van Kind en Gezin	1,532	1,805	2,288
Mini-crèches	1,428	1,720	2,164
Zelfstandige kinderdagverblijven	0,002	0,002	0,044
Zelfstandige onthaalouders	0,102	0,083	0,080
Totaal subsidies Kind en Gezin	189,689	201,613	225,850
Totaal subsidies FCUD (4)	24,179	26,353	27,864
Totaal subsidies FCUD en Kind en Gezin	213,868	227,966	253,714

(1) Bron: Kinderopvang in Vlaanderen - 2002, p. 31 - 34 - 35

(2) Bron: Kinderopvang in Vlaanderen - 2003, p. 32 - 36 - 37

(3) Bron: Kinderopvang Jaarverslag 2004, p. 38 - 42 - 43

(4) Bron: Vragen en Antwoorden bij Belgische Senaat, bulletin 3-16, zitting 2003-2004

De initiatieven voor buitenschoolse opvang kunnen zowel genieten van subsidies van Kind en Gezin als van subsidies van het FCUD. Uit de tabel op voorgaande pagina kan dus duidelijk vastgesteld worden dat het grootste voorziene budget afkomstig is van het FCUD.

2.3. Onderzoeksmethodiek

Elk organiserend bestuur van één of meerdere gesubsidieerde kinderopvangvoorzieningen werd aangeschreven om een zo groot mogelijke respons te krijgen. Om volledige onafhankelijkheid te garanderen en de organiserende besturen geen medewerking te verplichten, werden enkele elementen in acht genomen. Vooreerst opteerde ik om de brieven en vragenlijsten in persoonlijke naam te schrijven en niet in naam van Kind en Gezin. Hierdoor werd eveneens geen gebruik gemaakt van papier met het Kind en Gezin – briefhoofd. Om toch enige duiding te geven van mijn vertrouwdheid met de kinderopvangsector vermeldde ik in de brief dat het onderwerp verband hield met mijn job, maar er werd echter geen melding gemaakt van mijn functie binnen Kind en Gezin. Vervolgens nam ik ook de beslissing om mijn Vlekho emailadres op te geven en niet mijn Kind en Gezin emailadres om twee redenen, namelijk onafhankelijkheid en mijn verschuiving van Kind en Gezin naar Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin met het resultaat dat op termijn het K&G emailadres niet meer zal bestaan.

Uit gebruiksvriendelijke overwegingen konden de organiserende besturen opteren om de antwoorden op te sturen via de post of via het opgegeven emailadres. Hiertoe heb ik een webpagina xthost.info/wclaey ontwikkeld. Op deze pagina konden de brieven en de invuldocumenten gedownload worden.

2.3.1. V.Z.W.'s³⁵

In de loop van oktober 2005 werd iedere V.Z.W. aangeschreven met de vraag tot medewerking aan mijn meesterproef.

De gevraagde informatie kan opgedeeld worden in drie gedeelten:

- uitleg over de structuur van het organiserend bestuur;
- opsplitsing van de personeelskosten naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader,

---

³⁵ Bijlage 1, p. 98

zowel in EURO als in VTE;

- de proef- en saldibalansen voor de boekjaren 2002 tot en met 2004.

2.3.1.1. Vragenlijst

2.3.1.1.1. Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur

In de bijlage 1 bij de brief gericht aan de V.Z.W. werd informatie gevraagd over de voorzieningen. De redenen om informatie te vragen over de structuur van het organiserend bestuur zijn meervoudig. Enerzijds is het van essentieel belang om het aantal voorzieningen te kennen die ressorteren onder het organiserend bestuur. Indien er andere dan kinderopvangvoorzieningen onder het organiserend bestuur vallen, dan zullen deze uitgesloten worden uit de te verwerken boekhoudkundige gegevens, aangezien dit niet tot het onderzoeksterrein van de meesterproef behoort. Anderzijds worden ook de dossiernummers, toegekend aan de opvangvoorzieningen door Kind en Gezin, gevraagd om additionele informatie over deze voorzieningen te vragen bij Kind en Gezin, zoals: de erkende en subsidiabele capaciteit, de capaciteitswijzigingen, de gemiddelde leeftijd van het gesubsidieerd personeel en de bezettingsgraad. Al deze elementen zijn essentieel voor het bepalen van de subsidies van Kind en Gezin. Vervolgens werd ook bijkomende informatie gevraagd over het opvangaanbod. Is het kinderdagverblijf meer dan de opgelegde 11 opeenvolgende uren open? Is het opvangaanbod gedurende meer dan de vereiste basis van 220 werkdagen per kalenderjaar open? Wordt er in thuisopvang van zieke kinderen voorzien? Er werd ook gepolst naar mogelijke fusies met andere opvangvoorzieningen.

Finaal werd gevraagd naar nadere uitleg over de boekhoudkundige opsplitsing in het geval dat het organiserend bestuur meerdere voorzieningen groepeert en hoe ik dit moest interpreteren.

2.3.1.1.2. Proef- en saldibalans

Kind en Gezin vraagt enkel de jaarrekening op, hierdoor kan enkel vernomen worden wat de totaalkost bedraagt van de rubrieken diensten en diverse goederen, personeelskosten... Verder detail kan niet uit de opgevraagde jaarrekeningen gehaald worden. Indien Kind en Gezin en dus ook de administratie Welzijn en Volksgezondheid een detailrekening nodig hebben, zullen ze dit door middel van een extra bevraging moeten bekomen.

Om dit probleem op te vangen werden de proef- en saldibalansen voor de boekjaren 2002, 2003 en 2004 opgevraagd bij de organiserende besturen om zo de kosten en opbrengsten in detail te kunnen bekijken en analyseren.

Wat is de gemiddelde kost per plaats voor bv. elektriciteit, gas en water? Wat zijn de grote kostenrubrieken, naast de personeelskosten? Zijn alle subsidies voldoende om de werking van de opvangvoorziening te bestendigen? Dit zijn enkele van de vragen waarop ik een antwoord tracht te vinden.

2.3.1.1.3. Tewerkgesteld personeel

Kind en Gezin heeft enkel zicht op het aantal personeelsleden gesubsidieerd door K&G en het daarbij horende subsidiebedrag. In sommige gevallen kan Kind en Gezin ook weten hoeveel personeelsleden gesubsidieerd worden door andere instanties, maar enkel in het geval van DAC, aangezien deze subsidies uitgekeerd worden door Kind en Gezin zelf. Amper zicht heeft Kind en Gezin op het aantal niet-gesubsidieerde personeelsleden. In geen enkel geval heeft K&G zicht op de effectieve personeelskost van het tewerkgesteld personeel, ongeacht gesubsidieerd of niet-gesubsidieerd.

Hierdoor werd in bijlage 2 bij de brief gevraagd naar een gedetailleerde opsplitsing van de personeelskosten naar het gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader, zowel in EURO als in VTE. Dit werd bevestigd om nader inzicht te krijgen in de verhouding tussen gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd en de daarbij horende personeelskost. In het opgelegde rekeningstelsel wordt er een opsplitsing gemaakt naar sociaal-pedagogische en leidinggevende functie; verplegende functie; verzorgende en begeleidende functie; personeel voor keuken en schoonmaak; en andere. Deze verplichte opsplitsing wordt ook opgenomen in bijlage 2.

Deze bijkomende informatie moet een antwoord geven op onder andere volgende vragen: zijn de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd, de subsidie voor de directiefunctie en de subsidie voor de logistieke functie voldoende om tegemoet te komen aan de personeelskosten voor het verplichte en gesubsidieerd kader?

2.3.2. O.C.M.W.'s³⁶

Op hetzelfde tijdstip als bij de V.Z.W.'s werd ieder openbaar centrum voor maatschappelijk

---

³⁶ Bijlage 2, p. 108

welzijn, die kinderopvangvoorzieningen heeft, aangeschreven met de vraag tot medewerking aan mijn meesterproef.

De gevraagde informatie kan eveneens opgedeeld worden in drie gedeelten:

- uitleg over de structuur van het organiserend bestuur;
- opsplitsing van de personeelskosten naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader in VTE;
- de proef- en saldibalansen voor de boekjaren 2002 tot en met 2004.

2.3.2.1. Vragenlijst

2.3.2.1.1. Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur

Het toegepast principe en de gevraagde informatie aan het O.C.M.W. zijn identiek aan dat van de V.Z.W..

2.3.2.1.2. Proef- en saldibalans

Een O.C.M.W. kan in de periode 2002 – 2004 ofwel een budgettaire boekhouding ofwel een dubbele boekhouding voeren. De overschakeling van een kasboekhouding naar een dubbele boekhouding kon ingevoerd worden vanaf 1 januari 2001 en ten laatste tegen 1 januari 2003. Dit proces was beter gekend als de invoering van de nieuwe OCMW-beleidsinstrumenten (NOB). Voor alle O.C.M.W.'s werd identieke informatie aan dat van de V.Z.W. opgevraagd.

2.3.2.1.3. Tewerkgesteld personeel

Ook hier wordt hetzelfde principe toegepast als bij de V.Z.W.'s, maar met toch een aanzienlijk verschil. Aangezien er geen enkele boekhoudkundige verplichting wordt opgelegd door Kind en Gezin om een opsplitsing in de boekhouding te maken naar de verschillende functies toe, wordt er gerekend op de goodwill om een opsplitsing naar functies in VTE op te geven.

2.3.3. Gemeenten en steden³⁷

---

³⁷ Bijlage 3, p. 116

Samen met de V.Z.W.'s en O.C.M.W.'s werden de steden en gemeenten, die kinderopvangvoorzieningen hebben, aangeschreven met de vraag tot medewerking aan mijn meesterproef.

De gevraagde informatie kan eveneens opgedeeld worden in drie gedeelten:

- uitleg over de structuur van het organiserend bestuur;
- opsplitsing van de personeelskosten naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader in VTE;
- de toestemming tot inzage van de opgestuurde jaarrekeningen aan Kind en Gezin voor dienstjaren 2002 – 2004.

2.3.3.1.Vragenlijst

2.3.3.1.1. Informatie over voorzieningen ressorterend onder het organiserend bestuur

Het toegepast principe en de gevraagde informatie aan de gemeenten en steden zijn identiek aan dat van de O.C.M.W.'s en V.Z.W.'s.

2.3.3.1.2. Proef- en saldibalans

Er werd de toestemming gevraagd om de jaarrekeningen opgestuurd aan Kind en Gezin ter inzage en ter verwerking op te vragen bij Kind en Gezin. Dit principe werd toegepast omdat de steden en gemeenten een specifiek rapporteringmodel opgelegd door Kind en Gezin moeten hanteren. De steden en gemeenten hebben de functionele code 844 specifiek uitgebreid voor de kinderopvangvoorzieningen, zodat een verbijzondering ontstaat per entiteit, namelijk de entiteiten: kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang. De rapportering naar Kind en Gezin kon dan achteraf opgemaakt worden, vertrekkend van de diverse begrotingsartikelen. De link tussen de rapportering en de begrotingsartikelen kon gebeuren via de economische codes.

2.3.3.1.3. Tewerkgesteld personeel

De opgevraagde informatie is identiek aan dat van de O.C.M.W.'s.

2.4. Steekproef

Tabel 21 geeft een overzicht van het aantal organiserende besturen die een schrijven hebben ontvangen. Alle organiserende besturen van gesubsidieerde kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang werden aangeschreven met de vraag tot medewerking. Niet enkel de initiatieven die gesubsidieerd worden door Kind en Gezin, maar ook de initiatieven gesubsidieerd door het FCUD werden aangeschreven. De organiserende besturen die werken onder een attest van toezicht van Kind en Gezin werden niet aangeschreven, aangezien zij geen deel uitmaken van het onderzoek.

Tabel 21: Aantal organiserende besturen - gesubsidieerde sector

	2004	%
<u>Publieke sector</u>	<u>234</u>	<u>50%</u>
Gemeenten en steden	148	32%
O.C.M.W.'s	86	18%
<u>Private sector</u>	<u>232</u>	<u>50%</u>
Totaal organiserende besturen	466	100%
<u>Publieke sector</u>	<u>112</u>	<u>24%</u>
Gemeenten en steden	46	10%
O.C.M.W.'s	66	14%
<u>Private sector</u>	<u>197</u>	<u>42%</u>
Gesubsidieerd door Kind en Gezin	309	66%
<u>Publieke sector</u>	<u>122</u>	<u>26%</u>
Gemeenten en steden	102	22%
O.C.M.W.'s	20	4%
<u>Private sector</u>	<u>35</u>	<u>8%</u>
Gesubsidieerd door FCUD en gemeld aan K&G	157	34%
Totaal organiserende besturen	466	100%

Bron: Kind en Gezin, lijst van voorzieningen 2004 en eigen berekeningen

2.5. Respons

Tabel 22 geeft een overzicht van de totale respons door de organiserende besturen.

Drieëntachtig van de 466 aangeschreven organiserende besturen waren bereid hun gegevens ter mijner beschikking te stellen. In percentage uitgedrukt geeft dit een positieve respons van 18 %. Tevens waren er dertien organiserende besturen die mij persoonlijk verwittigden dat ze geen medewerking wilden verlenen aan mijn eindwerk. Dit resulteerde in 3 % van de totale steekproef. In totaal kwam er van 79 % of van 370 organiserende besturen geen reactie.

Tabel 22: Respons door organiserende besturen

	Respons	totaal	%
<u>Publieke sector</u>	<u>60</u>	<u>234</u>	<u>26%</u>
Gemeenten en steden	37	148	25%
O.C.M.W.'s	23	86	27%
<u>Private sector</u>	<u>23</u>	<u>232</u>	<u>10%</u>
Totaal organiserende besturen	83	466	18%
<u>Publieke sector</u>	<u>28</u>	<u>112</u>	<u>25%</u>
Gemeenten en steden	9	46	20%
O.C.M.W.'s	19	66	29%
<u>Private sector</u>	<u>22</u>	<u>197</u>	<u>11%</u>
Gesubsidieerd door Kind en Gezin	50	309	16%
<u>Publieke sector</u>	<u>32</u>	<u>122</u>	<u>26%</u>
Gemeenten en steden	28	102	27%
O.C.M.W.'s	4	20	20%
<u>Private sector</u>	<u>1</u>	<u>35</u>	<u>3%</u>
Gesubsidieerd door FCUD en gemeld aan K&G	33	157	21%
Totaal organiserende besturen	83	466	18%

Bron: Kind en Gezin, lijst van voorzieningen 2004 en eigen berekeningen

Van de drieëntachtig instanties die hun medewerking verleenden aan dit onderzoek maakten tien gebruik van de formulieren op de website. Procentueel geeft dit twaalf percent van de respondenten. De verdeling was drie V.Z.W.'s, drie O.C.M.W.'s en vier gemeenten en steden.

Tabel 23: Respons per aantal opvangvoorzieningen voor jaar 2004

	respons	2004	%
Kinderdagverblijven (inclusief buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven)	73	367	20%
Diensten voor opvanggezinnen	35	196	18%
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	39	232	17%
Totaal opvangvoorzieningen	147	795	18%

Bron: Kind en Gezin, *Kinderopvang Jaarverslag 2004*, p. 9 en eigen berekeningen

Tabel 23 op de voorgaande pagina geeft een samenvatting van de respons, opgedeeld naar

soort van opvangvoorzieningen voor 2004. Hieruit kan afgeleid worden dat 20 % van de kinderdagverblijven, 18 % van de diensten voor opvanggezinnen en 17 % van de initiatieven voor buitenschoolse opvang vertegenwoordigd zijn. De gegevens van de buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven worden toegevoegd bij de kinderdagverblijven, aangezien hiervoor geen eigen verplichte opsplitsing in de boekhouding voorzien is, maar dit integraal deel uitmaakt van die groep.

Tabel 24 geeft een synopsis van de respons, vergeleken met het aantal opvangplaatsen voor het jaar 2004. Dit resulteert in een vertegenwoordiging door de respondenten van 17 % van de totale opvangplaatsen bij de kinderdagverblijven, 16 % bij de initiatieven voor buitenschoolse opvang en 15 % bij de diensten voor opvanggezinnen. Globaal geeft dit een vertegenwoordiging van 16 %.

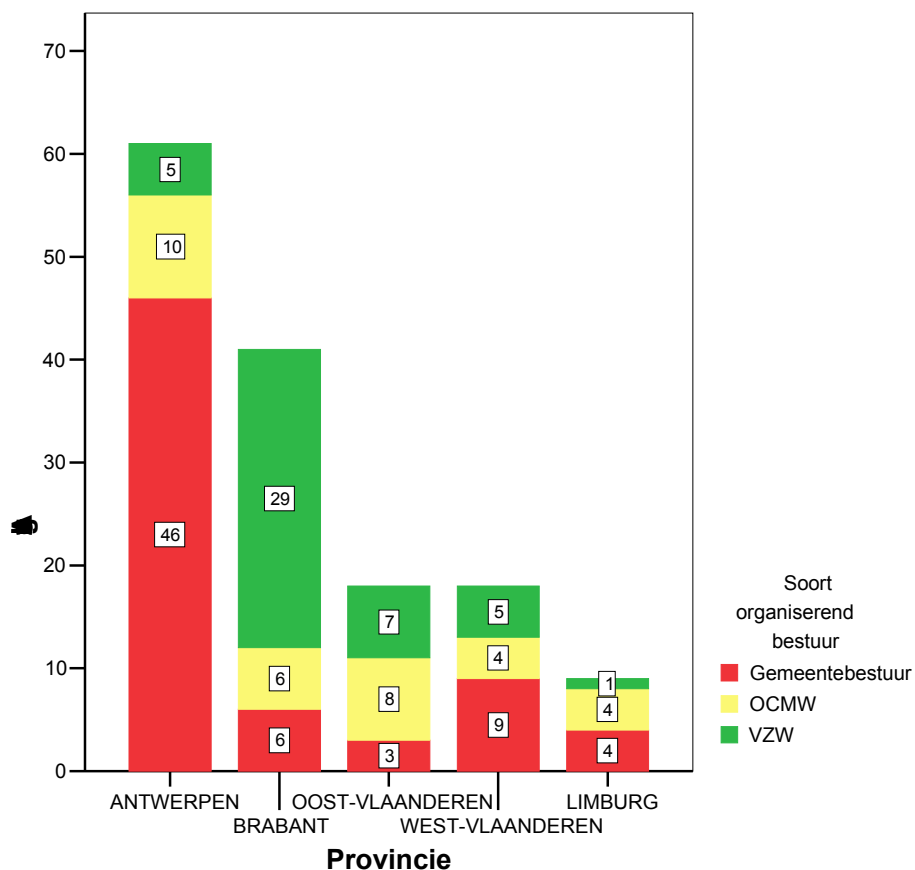
Tabel 24: Respons per aantal opvangplaatsen voor jaar 2004

	respons	2004	%
Kinderdagverblijven (inclusief buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven)	2.663	15.695	17%
Diensten voor opvanggezinnen	4.648	30.476	15%
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	3.645	22.816	16%
Totaal opvangvoorzieningen	10.956	68.987	16%

Bron: Kinderopvang Jaarverslag 2004, p. 16 en eigen berekeningen

Grafiek A op de volgende bladzijde geeft een grafische voorstelling van het aantal voorzieningen per provincie. Uit de grafiek kan besloten worden dat de voorzieningen uit Antwerpen het meest vertegenwoordigd zijn, gevolgd door Brabant, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Limburg.

Grafiek A: Aantal voorzieningen per provincie

2.6. Representativiteit

In tabel 25 op de volgende pagina wordt een vergelijking gemaakt van de representativiteit van de respons ten opzichte van de populatie. Deze vergelijking laat ons toe om vast te stellen dat er een duidelijke oververtegenwoordiging is van de publieke sector. De private sector hinkt aanzienlijk achterop in de respons. Voor de private sector kan deze lage respons samenhangen met het niet willen vrijgeven van hun financiële en vertrouwelijke gegevens, de grotere inspanning die de organiserende besturen dienen te leveren en door de grote werkdruk ervaren bij deze besturen.

Indien gekeken wordt naar de verhouding tussen gesubsidieerd door Kind en Gezin en gesubsidieerd door FCUD is er een grotere overeenstemming. Maar indien gekeken wordt naar het detail bij deze onderverdeling blijkt dat voor het door Kind en Gezin gesubsidieerd gedeelte de O.C.M.W.'s oververtegenwoordigd zijn en de V.Z.W.'s ondervertegenwoordigd zijn. Bij

het gedeelte gesubsidieerd door FCUD kunnen dezelfde vaststellingen worden waargenomen.

Tabel 25: Representativiteit van de respons naar organiserend bestuur (in %)

	Populatie (n=466)	Respons (n=83)
<u>Publieke sector</u>	<u>50%</u>	<u>72%</u>
Gemeenten en steden	32%	45%
O.C.M.W.'s	18%	28%
<u>Private sector</u>	<u>50%</u>	<u>28%</u>
Totaal organiserende besturen	100%	100%
<u>Publieke sector</u>	<u>24%</u>	<u>34%</u>
Gemeenten en steden	10%	11%
O.C.M.W.'s	14%	23%
<u>Private sector</u>	<u>42%</u>	<u>27%</u>
Gesubsidieerd door Kind en Gezin	66%	60%
<u>Publieke sector</u>	<u>26%</u>	<u>39%</u>
Gemeenten en steden	22%	34%
O.C.M.W.'s	4%	5%
<u>Private sector</u>	<u>8%</u>	<u>1%</u>
Gesubsidieerd door FCUD en gemeld aan K&G	34%	40%
Totaal organiserende besturen	100%	100%

Bron: Eigen berekeningen

Er wordt geopteerd om de verschillende groepen niet te wegen, maar telkens te presenteren in een afzonderlijk rapport. De volgende drie hoofdstukken behandelen respectievelijk de V.Z.W.'s, de O.C.M.W.'s en de gemeenten en steden.

3. V.Z.W.'s

3.1. Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten

De deelnemende voorzieningen ressorterend onder verenigingen zonder winstoogmerk omhelzen een totaal aantal opvangplaatsen van 3.511, 3.559 en 3.693 voor respectievelijk 2002, 2003 en 2004. Indien het detail opgenomen in tabel 26 nader beschouwd wordt, kan geconcludeerd worden dat jaarlijks ongeveer 73 % van de deelnemende opvangplaatsen vertegenwoordigd wordt door de diensten voor opvanggezinnen. 24 % wordt door de kinderdagverblijven vertegenwoordigd en de initiatieven voor buitenschoolse opvang sluiten het overzicht met 3 % vertegenwoordiging.

Tabel 26: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende V.Z.W.'s, per jaar

	2002		2003		2004	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
kinderdagverblijven	837	24%	865	24%	953	26%
diensten voor opvanggezinnen	2.576	73%	2.596	73%	2.632	71%
initiatieven voor buitenschoolse opvang	98	3%	98	3%	98	3%
totaal	3.511	100%	3.559	100%	3.683	100%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de erkende en de subsidiabele capaciteit verstrekt door Kind en Gezin

3.2. Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar

We bekijken de resultatenrekeningen per jaar en per plaats op basis van de gemiddelde waarden. Zoals reeds eerder aangehaald, is er een verplichte opsplitsing naar soort voorziening opgelegd door Kind en Gezin. Hierdoor wordt de resultatenrekening bekeken voor enerzijds alle kinderdagverblijven en anderzijds alle diensten voor opvanggezinnen. De resultatenrekening voor de initiatieven voor buitenschoolse opvang wordt buiten beschouwing gelaten daar er slechts één enkele respondent was.

3.2.1. Resultatenrekening voor kinderdagverblijven

Tabel 27 toont de resultatenrekening van de kinderdagverblijven bij de verenigingen zonder winstoogmerk.

Tabel 27: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=837)	%	Totaal (n=865)	%	Totaal (n=953)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	9.567,63	100,0%	9.986,12	100,0%	10.635,53	100,0%
70 Omzet	2.542,99	26,6%	2.279,81	22,8%	2.527,25	23,8%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	7.024,63	73,4%	7.706,31	77,2%	8.108,29	76,2%
BEDRIJFSKOSTEN	(9.320,33)	-97,4%	(9.950,46)	-99,6%	(10.490,07)	-98,6%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	757,55	7,9%	764,54	7,7%	792,17	7,4%
61 Diensten en diverse goederen	576,22	6,0%	691,85	6,9%	800,75	7,5%
62 Personeelskosten	7.614,43	79,6%	8.219,62	82,3%	8.521,76	80,1%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	287,08	3,0%	270,25	2,7%	376,52	3,5%
631/4 Waardeverminderingen voorraden en handelsvorderingen	2,61	0,0%	0,78	0,0%	1,35	0,0%
635/7 Voorzieningen voor risico's en kosten	66,70	0,7%	(14,18)	-0,1%	(38,13)	-0,4%
640/8 Andere bedrijfskosten	15,74	0,2%	17,60	0,2%	35,65	0,3%
BEDRIJFSRESULTAAT	247,29	2,6%	35,66	0,4%	145,47	1,4%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	168,97	1,8%	162,71	1,6%	227,76	2,1%
751 Opbrengsten uit vlottende activa	50,41	0,5%	49,63	0,5%	61,40	0,6%
752/9 Andere financiële opbrengsten	118,56	1,2%	113,08	1,1%	166,36	1,6%
FINANCIËLE KOSTEN	(27,31)	-0,3%	(27,69)	-0,3%	(57,87)	-0,5%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	388,95	4,1%	170,68	1,7%	315,35	3,0%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	74,25	0,8%	70,58	0,7%	123,59	1,2%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	(102,02)	-1,1%	(18,36)	-0,2%	(21,67)	-0,2%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	361,18	3,8%	222,90	2,2%	417,28	3,9%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Per jaar worden er twee kolommen gepresenteerd. In de eerste kolom zijn de opgenomen bedragen steeds de gemiddelden, die per jaar en per plaats worden voorgesteld. De waarde 'n' staat voor het aantal participerende opvangplaatsen. Voor het bepalen van het gemiddelde wordt voor elke voorziening de totale waarde gedeeld door het aantal opvangplaatsen. Vervolgens wordt het gemiddelde van alle getallen van alle voorzieningen genomen. In de tweede kolom wordt de verticale analyse voorgesteld. Bij het bepalen van de verticale analyse bij de resultatenrekening worden steeds de bedrijfsopbrengsten als 100% beschouwd. Voor het bepalen van de overige bedragen wordt steeds de verhouding genomen tussen de teller, zijnde de gemiddelde vastgestelde waarde, en de noemer, zijnde de bedrijfsopbrengsten.

Er kunnen vijf belangrijke posten vastgesteld worden bij de kinderdagverblijven. Qua opbrengsten de 'omzet' en de 'andere bedrijfsopbrengsten' en qua kosten de 'handelsgoederen, grond- en hulpstoffen', de 'diensten en diverse goederen' en de 'personeelskosten'. Onder 'omzet' wordt de opbrengst uit de gebruikelijke activiteit van de V.Z.W. verstaan. Daar de gebruikelijke activiteit kinderopvang is, zal hier de ontvangen ouderbijdragen van de ouders

opgenomen worden. Onder ‘andere bedrijfsopbrengsten’ worden de ontvangsten opgenomen die voortvloeien uit de dienstverlening aan derden die niet tot de gebruikelijke activiteit van de V.Z.W. horen. Hieronder moeten volgens de boekhoudkundige richtlijnen de ontvangen subsidies opgenomen staan. Onder ‘handelsgoederen, grond- en hulpstoffen’ worden de gangbare uitgaven opgenomen, zoals aankoop voeding, aangekochte luiers, elektriciteit, water en gas. Onder ‘diensten en diverse goederen’ worden de kosten geboekt van dienstverlening, zoals verzekeringen, huur, onderhoud en herstellingen. Onder de ‘personeelskosten’ worden de loonkosten van het tewerkgesteld personeel verstaan.

Tabel 28 presenteert de ratio toegevoegde waarde³⁸ – personeelskosten. Om een positieve evaluatie te krijgen moet deze ratio groter zijn dan nul.

Tabel 28: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij kinderdagverblijven bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=837)	%	Totaal (n=865)	%	Totaal (n=953)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	9.567,63	100,0%	9.986,12	100,0%	10.635,53	100,0%
Omzet	2.542,99	26,6%	2.279,81	22,8%	2.527,25	23,8%
Andere bedrijfsopbrengsten	7.024,63	73,4%	7.706,31	77,2%	8.108,29	76,2%
BEDRIJFSKOSTEN	(1.333,77)	-13,9%	(1.456,39)	-14,6%	(1.592,93)	-15,0%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	757,55	7,9%	764,54	7,7%	792,17	7,4%
Diensten en diverse goederen	576,22	6,0%	691,85	6,9%	800,75	7,5%
TOEGEVOEGDE WAARDE	8.233,86	86,1%	8.529,73	85,4%	9.042,61	85,0%
Personeelskosten	7.614,43	79,6%	8.219,62	82,3%	8.521,76	80,1%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	619,42	6,5%	310,12	3,1%	520,85	4,9%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Voor de non-profit sector is dit de meest interessante ratio om vast te stellen, aangezien de verenigingen zonder winstoogmerk geen grote winsten moeten genereren om de stakeholders gunstig te stemmen. De V.Z.W.'s hebben geen aandeelhouders en de winsten mogen niet uitgekeerd worden, maar daarnaast moeten de V.Z.W.'s wel de continuïteit bestendigen. Een V.Z.W. moet op de eerste plaats het loon van de personeelsleden kunnen betalen. Uiteraard moeten ook de gewone uitgaven kunnen betaald worden, zoals de uitgaven voor voeding, water, elektriciteit, huur, verzekeringen... Uit deze ratio kan dus besloten worden of de toegevoegde waarde voldoende ruim is om de ‘normale’ kosten te kunnen betalen. Onder de ‘normale’ kosten worden onder andere de voorgaande kosten beschouwd.

Voor 2002, 2003 en 2004 bedroeg de ratio respectievelijk 6,5 %; 3,1 % en 4,9 %. Hieruit kan besloten worden dat voor de deelnemende kinderdagverblijven de toegevoegde waarde elk jaar

³⁸ Toegevoegde waarde = (werkingsopbrengsten) – (handelsgoederen, grond- en hulpstoffen) – (diensten en diverse goederen) of dus = 70 + 74 – 60 – 61

ruim voldoende is om de personeelskosten te financieren.

3.2.2. Resultatenrekening voor diensten voor opvanggezinnen

Tabel 29 toont de resultatenrekening van de diensten voor opvanggezinnen bij de V.Z.W.'s.

Tabel 29: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=2576)	%	Totaal (n=2596)	%	Totaal (n=2632)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.628,74	100,0%	2.831,67	100,0%	3.058,59	100,0%
70 Omzet	1.632,54	62,1%	1.581,63	55,9%	1.696,42	55,5%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	996,20	37,9%	1.250,04	44,1%	1.362,17	44,5%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.607,76)	-99,2%	(2.783,28)	-98,3%	(3.055,43)	-99,9%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	2.009,07	76,4%	2.146,18	75,8%	2.348,48	76,8%
61 Diensten en diverse goederen	98,21	3,7%	116,73	4,1%	146,98	4,8%
62 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	470,60	17,9%	498,07	17,6%	530,92	17,4%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	15,80	0,6%	14,82	0,5%	16,59	0,5%
631/4 Waardeverminderingen voorraden en handelsvorderingen	16,00	0,6%	6,31	0,2%	3,61	0,1%
635/7 Voorzieningen voor risico's en kosten	(2,77)	-0,1%	(0,52)	0,0%	7,42	0,2%
640/8 Andere bedrijfskosten	0,85	0,0%	1,68	0,1%	1,45	0,0%
BEDRIJFSRESULTAAT	20,98	0,8%	48,38	1,7%	3,15	0,1%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	7,46	0,3%	12,69	0,4%	8,11	0,3%
FINANCIËLE KOSTEN	(6,42)	-0,2%	(5,33)	-0,2%	(3,44)	-0,1%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	22,02	0,8%	55,74	2,0%	7,83	0,3%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	11,86	0,5%	1,75	0,1%	3,57	0,1%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	(34,50)	-1,3%	(21,38)	-0,8%	(18,32)	-0,6%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(0,62)	0,0%	36,11	1,3%	(6,92)	-0,2%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Naar analogie met de kinderdagverblijven worden bij de diensten voor opvanggezinnen per jaar twee kolommen gepresenteerd. In de eerste kolom zijn de opgenomen bedragen de gemiddelden, die per jaar en per plaats worden voorgesteld. De waarde 'n' staat voor het aantal participerende opvangplaatsen. In de tweede kolom wordt de verticale analyse voorgesteld. Bij het bepalen van de verticale analyse bij de resultatenrekening worden de bedrijfsopbrengsten als 100% genomen. Voor het bepalen van de overige percentages wordt steeds de verhouding genomen tussen de teller, zijnde de gemiddelde waarde, en de noemer, zijnde de bedrijfsopbrengsten.

Er kunnen vier grote posten vastgesteld worden bij de diensten voor opvanggezinnen. Qua opbrengsten de 'omzet' en de 'andere bedrijfsopbrengsten' en qua kosten de 'handelsgoederen, grond- en hulpstoffen' en de 'personeelskosten'. Voor de 'omzet' en de 'andere bedrijfsopbrengsten' kan dezelfde omschrijving als bij de kinderdagverblijven gebruikt worden. Onder 'handelsgoederen, grond- en hulpstoffen' worden ook deze uitgaven opgenomen zoals omschreven bij de kinderdagverblijven, maar daar komt ook nog bij de vergoeding uitbetaald

aan de opvanggezinnen. Voor de ‘personeelskosten’ kan dezelfde omschrijving als van de kinderdagverblijven overgenomen worden.

Tabel 30 presenteert de ratio toegevoegde waarde – personeelskosten. Deze zeer belangrijke ratio moet groter dan nul. Voor nader uitleg over de interpretatie wordt verwezen naar de uitleg op pagina 44.

Tabel 30: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij V.Z.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=2576)	%	Totaal (n=2596)	%	Totaal (n=2632)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.628,74	100,0%	2.831,67	100,0%	3.058,59	100,0%
Omzet	1.632,54	62,1%	1.581,63	55,9%	1.696,42	55,5%
Andere bedrijfsopbrengsten	996,20	37,9%	1.250,04	44,1%	1.362,17	44,5%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.107,29)	-80,2%	(2.262,91)	-79,9%	(2.495,45)	-81,6%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	2.009,07	76,4%	2.146,18	75,8%	2.348,48	76,8%
Diensten en diverse goederen	98,21	3,7%	116,73	4,1%	146,98	4,8%
TOEGEVOEGDE WAARDE	521,45	19,8%	568,75	20,1%	563,14	18,4%
Personeelskosten	470,60	17,9%	498,07	17,6%	530,92	17,4%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	50,85	1,9%	70,68	2,5%	32,22	1,1%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

m

Voor 2002, 2003 en 2004 bedroeg de ratio respectievelijk 1,9 %, 2,5 % en 1,1 %. Hieruit kan besloten worden dat de toegevoegde waarde elk jaar voldoende is om de personeelskosten te financieren.

3.3. Detail van de resultatenrekeningen per plaats en per jaar

Voor het detail van de resultatenrekening worden de verschillende rubrieken opgesplitst naar het soort voorziening, meer bepaald kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. Het detail van het initiatief voor buitenschoolse opvang wordt buiten beschouwing gelaten. Op de volgende pagina's staat de uitgebreide tabel 31. Deze kruistabel bevat het detail van de verschillende kosten- en opbrengstenrekeningen voor zowel de diensten voor opvanggezinnen en de kinderdagverblijven en dit voor de 3 onderzochte boekjaren 2002, 2003 en 2004. Voor de overzichtelijkheid van de tabellen worden enkel de rubrieken opgenomen waarvan de kosten of opbrengsten hoger zijn dan vijftientig euro per opvangplaats.

Drie statistische waarden worden steeds berekend, namelijk het gemiddelde, de mediaan en de standaarddeviatie. Het gemiddelde geeft de waarde die men verkrijgt door het totaal te delen door het aantal elementen. De mediaan is de middelste waarde in de onderzoekgegevens. De helft van de getallen uit de onderzoekresultaten heeft een grotere waarde dan de mediaan, de

andere helft heeft een kleinere waarde. Finaal geeft de standaarddeviatie aan in hoeverre de waarden afwijken van het gemiddelde.

Uit de tabel kan afgeleid worden dat voor een kinderdagverblijf de kostengroep 604 ‘Leveringen energie, brandstof, water’ een gemiddelde kost van 153,14 euro per plaats weergeeft voor het jaar 2002. Voor dezelfde kostengroep bedraagt de mediaan 155,83 euro en de standaarddeviatie 70,86. Om een range met 95% betrouwbaarheid te bepalen moet gebruik worden gemaakt van volgende berekening $153,14 \pm 1,96 \times 70,86 / \sqrt{15}^{39}$. Dit geeft een interval van [117,28 ; 189,00] waartoe 95% van de waarden vervat zitten. Indien men voldoende heeft aan slechts 80 % van de waarden, dient de factor 1,96 vervangen worden door 1,28 en geeft dit een interval van [129, 69 ; 176,59].

Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 1 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			kinderdagverblijven		
		2002 (n=2576)	2003 (n=2596)	2004 (n=2632)	2002 (n=837)	2003 (n=865)	2004 (n=953)
6 Totaal kosten	Gemiddelde	2.648,68	2.809,99	3.077,19	9.449,68	9.996,51	10.569,61
	Mediaan	2.800,62	2.919,66	3.042,90	9.562,50	10.016,33	10.359,61
	Std. dev.	478,22	669,85	856,85	1.541,86	1.890,85	2.173,47
60 Goederen en producten	Gemiddelde	2.009,07	2.146,18	2.348,48	757,55	764,54	792,17
	Mediaan	2.118,28	2.168,80	2.247,96	748,74	767,85	753,41
	Std. dev.	369,70	609,00	789,36	236,58	204,77	253,19
600 Aankopen voeding	Gemiddelde	0,84	0,74	0,78	362,17	353,16	363,85
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	307,09	319,17	333,38
	Std. dev.	1,68	1,48	1,57	153,22	146,97	172,00
601 Aankopen medisch, paramedisch en verzorgingsmateriaal	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	92,72	87,63	103,12
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	69,02	62,69	88,73
	Std. dev.	0,00	0,00	0,00	78,48	71,30	76,04
602 Aankopen voor diverse diensten	Gemiddelde	3,42	1,89	2,88	45,90	55,26	50,02
	Mediaan	2,49	0,27	2,23	44,12	48,36	50,07
	Std. dev.	4,23	3,43	3,49	24,03	31,39	27,76
603 Aankopen van producten en klein materieel voor onderhoud	Gemiddelde	2,14	2,06	2,78	40,85	33,23	44,73
	Mediaan	1,93	1,89	2,76	34,87	27,76	33,43
	Std. dev.	2,35	2,36	3,05	30,05	23,28	41,09
604 Leveringen energie, brandstof, water	Gemiddelde	2,75	3,59	3,63	153,14	163,32	159,90
	Mediaan	3,41	3,68	3,92	155,83	170,01	152,07
	Std. dev.	1,87	2,89	2,78	70,86	62,58	90,22
6040 Steenkool, stookolie, gas	Gemiddelde	1,23	1,72	1,89	76,54	77,95	66,86
	Mediaan	0,61	1,87	2,06	65,89	83,22	65,10
	Std. dev.	2,09	1,31	1,41	43,11	45,81	48,63
6041 Elektriciteit	Gemiddelde	0,83	1,53	1,16	48,92	63,22	74,11
	Mediaan	0,77	2,29	0,98	47,02	56,30	62,00
	Std. dev.	0,96	1,33	1,37	48,77	43,61	84,93
605 Aankopen van bureelbenodigdheden en materiaal voor informatieverwerking	Gemiddelde	7,57	10,13	5,79	28,20	33,67	32,98
	Mediaan	9,43	12,48	5,61	20,52	30,59	28,97
	Std. dev.	5,16	7,01	6,69	22,65	22,80	18,94
608 Specifieke uitgaven eigen aan de instelling verder te specificeren naar kostensoort	Gemiddelde	1.992,37	2.127,78	2.332,62	17,81	17,25	15,67
	Mediaan	2.098,17	2.147,89	2.226,72	16,27	12,93	10,06
	Std. dev.	371,76	612,99	798,79	15,71	18,53	17,55
6081 Kostenvergoedingen onthaalouders	Gemiddelde	1.987,64	2.021,62	2.266,20	1,87	0,00	0,00
	Mediaan	2.088,72	2.057,72	2.093,89	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	368,84	525,69	822,85	7,25	0,00	0,00
6085 Doorstorting subsidies RSZ sociaal statuut onthaalouders	Gemiddelde	0,00	102,31	60,07	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	0,00	82,47	0,00	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	0,00	122,50	120,14	0,00	0,00	0,00

Bron: Eigen berekeningen op basis van verstrekte gegevens door organiserende besturen

³⁹ Extra uitleg over de formule van het betrouwbaarheidsinterval in bijlage 6 op pagina 133.

Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 2 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			kinderdagverblijven		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004
		(n=2576)	(n=2596)	(n=2632)	(n=837)	(n=865)	(n=953)
61 Diensten en diverse leveringen	Gemiddelde	98,21	116,73	146,98	576,22	691,85	800,75
	Mediaan	97,40	116,02	150,44	534,47	622,51	700,38
	Std. dev.	32,90	43,67	26,56	257,52	328,07	451,51
610 Huur, huurlasten en lasten van erfpacht	Gemiddelde	14,52	14,75	15,37	115,73	151,54	146,62
	Mediaan	11,33	11,78	12,05	46,79	28,17	36,02
	Std. dev.	17,33	17,65	18,51	189,63	252,04	262,29
611 Externe diensten	Gemiddelde	9,10	10,84	12,67	150,98	180,09	202,81
	Mediaan	5,53	5,70	7,73	105,19	121,05	121,73
	Std. dev.	7,64	11,60	12,21	116,56	151,16	180,74
612 Algemene kosten	Gemiddelde	16,59	17,64	24,49	55,71	51,83	51,47
	Mediaan	16,81	14,80	23,77	46,97	51,30	62,58
	Std. dev.	8,87	7,50	9,58	43,95	37,44	38,76
	Gemiddelde	3,95	2,59	15,93	96,49	135,70	145,39

Tabel 31: Detail resultatenrekening bij V.Z.W., opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 3 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			kinderdagverblijven		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004
		(n=2576)	(n=2596)	(n=2632)	(n=837)	(n=865)	(n=953)
7 Totaal opbrengsten	Gemiddelde	2.648,06	2.846,10	3.070,27	9.810,85	10.219,42	10.986,89
	Mediaan	2.764,44	2.945,86	3.030,91	9.506,26	9.901,92	10.730,50
	Std. dev.	488,32	696,45	837,52	1.308,46	1.632,72	1.989,93
70 Werkingsopbrengsten	Gemiddelde	1.632,54	1.581,63	1.696,42	2.542,99	2.279,81	2.527,25
	Mediaan	1.720,34	1.682,92	1.713,80	2.508,88	2.375,18	2.723,36
	Std. dev.	209,82	249,69	345,82	295,14	979,22	1.100,64
705 Opbrengsten aangerekende andere kosten	Gemiddelde	0,85	2,08	1,70	80,37	81,26	93,94
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,36	0,66	81,20
	Std. dev.	1,70	4,16	3,41	90,83	96,92	102,67
706 Opbrengsten uit verhuring en verpachting	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	27,04	27,04	62,41
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	0,00	0,00	0,00	76,82	76,82	159,76
708 Ouderbijdragen	Gemiddelde	1.631,39	1.579,55	1.680,87	2.432,33	2.166,57	2.365,55
	Mediaan	1.718,64	1.678,76	1.682,71	2.380,61	2.343,41	2.632,58
	Std. dev.	209,14	249,09	344,87	250,82	968,25	1.114,03
74 Andere werkingsopbrengsten	Gemiddelde	996,20	1.250,04	1.362,17	7.024,63	7.706,31	8.108,29
	Mediaan	1.037,03	1.244,32	1.305,74	6.466,07	6.888,66	7.543,43
	Std. dev.	288,16	469,41	498,21	1.365,51	1.739,83	2.201,90
743 Werkingsubsidies	Gemiddelde	980,97	1.235,90	1.341,83	6.972,39	7.672,69	8.057,73
	Mediaan	1.023,73	1.225,50	1.274,41	6.466,07	6.835,68	7.514,62
	Std. dev.	278,59	464,58	494,20	1.319,85	1.725,51	2.187,40
7430 Kind en Gezin	Gemiddelde	921,44	1.158,06	1.269,13	6.000,16	6.428,72	6.882,96
	Mediaan	922,49	1.078,89	1.149,23	5.917,57	6.037,23	6.564,22
	Std. dev.	236,40	462,90	518,66	758,39	1.152,24	1.464,35
7431 FCUD	Gemiddelde	14,32	14,98	14,18	63,05	34,96	33,12
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	28,65	29,96	28,37	242,60	134,18	129,85
7432 Gemeente	Gemiddelde	6,39	7,30	5,58	62,20	58,96	52,86
	Mediaan	5,76	7,59	5,62	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	3,46	4,03	5,21	199,41	189,73	183,91
7434 Gesco	Gemiddelde	14,89	14,91	14,39	145,77	154,18	167,69
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	29,78	29,81	28,78	282,69	376,88	378,62
7435 DAC	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	504,42	610,30	380,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	0,00	0,00	0,00	841,21	943,04	752,74
7439 Andere	Gemiddelde	21,95	39,63	37,47	230,41	385,54	541,11
	Mediaan	3,11	14,94	42,26	0,00	278,49	447,66
	Std. dev.	39,86	59,87	28,59	401,83	449,35	583,56
749 Andere werkingsopbrengsten	Gemiddelde	3,67	2,67	10,52	33,55	26,54	33,13
	Mediaan	2,42	2,42	2,82	0,00	0,00	0,83
	Std. dev.	4,71	3,11	17,48	73,33	59,31	53,25
75 Financiële opbrengsten	Gemiddelde	7,46	12,69	8,11	168,97	162,71	227,76
	Mediaan	7,42	9,56	7,30	89,80	82,04	146,08
	Std. dev.	3,99	8,07	3,10	182,23	187,29	222,88
753 Kapitaal en interestsubsidies	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	254,05	130,48	166,36
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	266,62	45,50	22,75
	Std. dev.	0,00	0,00	0,00	144,35	169,79	234,87
76 Uitzonderlijke opbrengsten	Gemiddelde	11,86	2,33	3,57	159,10	75,62	123,59
	Mediaan	2,30	0,73	4,09	57,34	1,73	0,00
	Std. dev.	20,74	2,85	2,01	225,20	141,42	203,24
Resultaat	Gemiddelde	(0,61)	36,11	(6,92)	361,17	222,90	417,29
	Mediaan	(22,46)	46,03	(1,85)	156,32	65,27	353,36
	Std. dev.	94,00	63,00	49,88	674,94	493,01	634,67

Bron: Eigen berekeningen op basis van verstrekte gegevens door organiserende besturen

Merkwaardige vaststelling bij sommige kosten en opbrengsten is dat de geprojecteerde standaarddeviatie groter is dan het gemiddelde. In vele gevallen is dit in combinatie met de mediaan gelijk aan nul euro per plaats. Dit is verklaarbaar daar niet iedereen dergelijke kost of opbrengst heeft. Een voorbeeld ter verduidelijking. Voor de subsidie voor gesubsidieerde contractuelen (7434 – Gesco) zijn er kinderdagverblijven die niks ontvangen per plaats terwijl er zelf een kinderdagverblijf is dat ongeveer 1.400 euro per plaats ontvangt. Dit verklaart waarom de standaarddeviatie hoger is dan het gemiddelde. In de gevallen waar ook de mediaan gelijk is aan nul, betekent dit dat er meer voorzieningen zijn die deze opbrengst niet ontvangen of deze kost niet hebben.

Uit voorgaande tabel kan eveneens geconcludeerd worden wat de grootste kosten en opbrengsten zijn. Ter verduidelijking van de benaming van de groepen wordt in sommige gevallen tussen haakjes de voornaamste karakteristiek opgenomen.

Voor de **diensten voor opvanggezinnen** zijn dit gerangschikt van groot naar klein:

KOSTEN:

- 6081 Kostenvergoeding onthaalouders;
- 620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen;
- 621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen van het personeel.

OPBRENGSTEN:

- 708 Ouderbijdragen;
- 7430 Werkingssubsidies Kind en Gezin.

Bij de **kinderdagverblijven** daarentegen geeft dit, gerangschikt van groot naar klein:

KOSTEN:

- 620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen;
- 621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen van het personeel;
- 600 Aankoop voeding;
- 630 Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa;
- 604 Levering energie, brandstof, water;
- 611 Externe diensten (sociaal secretariaat, boekhouding);
- 610 Huur (van gebouwen).

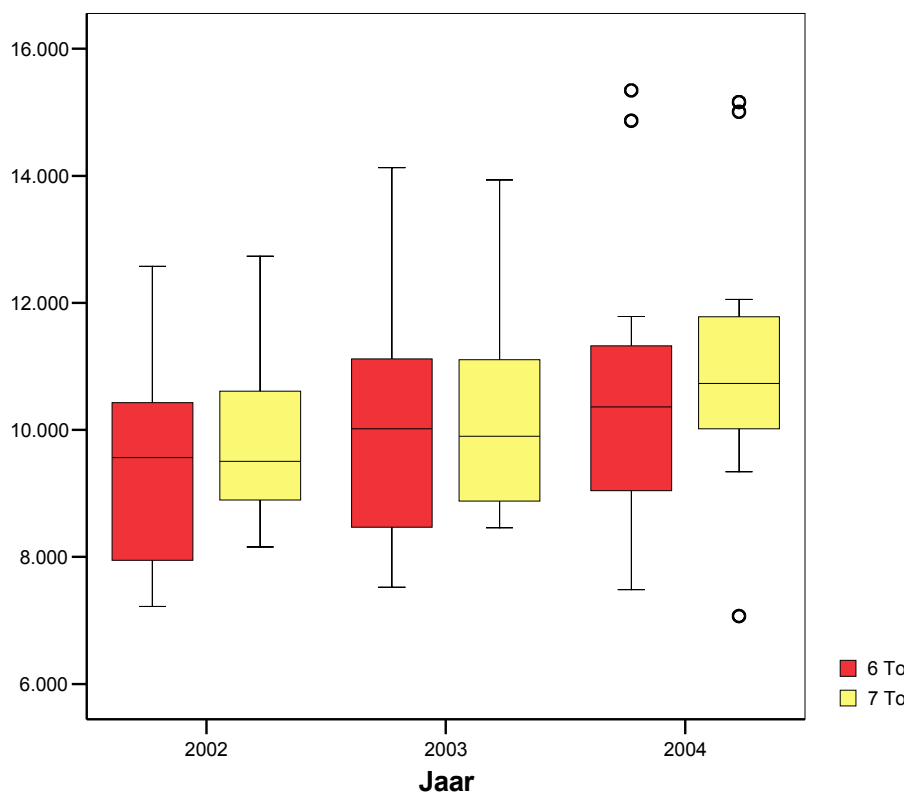
OPBRENGSTEN:

- 7430 Werkingssubsidies Kind en Gezin;

- 708 Ouderbijdragen;
- 7435 Werkingssubsidies DAC;
- 7439 Werkingssubsidies Andere (sociale maribel);
- 7434 Werkingssubsidies Gesco;
- 753 Kapitaal- en interestsubsidies.

Bij de kinderdagverblijven kunnen de grote stijgingen van de bezoldigingen (620), de werkgeversbijdragen (621) en werkingssubsidies van Kind en Gezin (7430) verklaard worden door de toepassing van het Vlaams Intersectoraal Akkoord. Naast de jaarlijkse indexering en anciënniteitverhoging van de lonen en de jaarlijkse indexering van de subsidies werden de kinderdagverblijven onderworpen aan de richtlijnen van het Vlaams Intersectoraal Akkoord. Deze richtlijnen zijn onder andere de verruiming van de begeleidersprestatie, de directiefunctie, de logistieke functie en de loonharmonisatie. De eerste drie argumenten zijn reeds beschreven onder 1.2.1. kinderdagverblijven. De loonharmonisatie leidde tot een stelselmatige verhoging van de lonen. De lonen stegen van 84 % voor 2001 over 89 % voor 2002, 93 % voor 2003 en 97 % voor 2004 naar 100 % voor 2005. Dus om tot de lonen van 2005 te komen diende de lonen van 2001 genomen te worden en vervolgens vermenigvuldigd te worden met $100 / 84$.

Grafiek B: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (V.Z.W.)

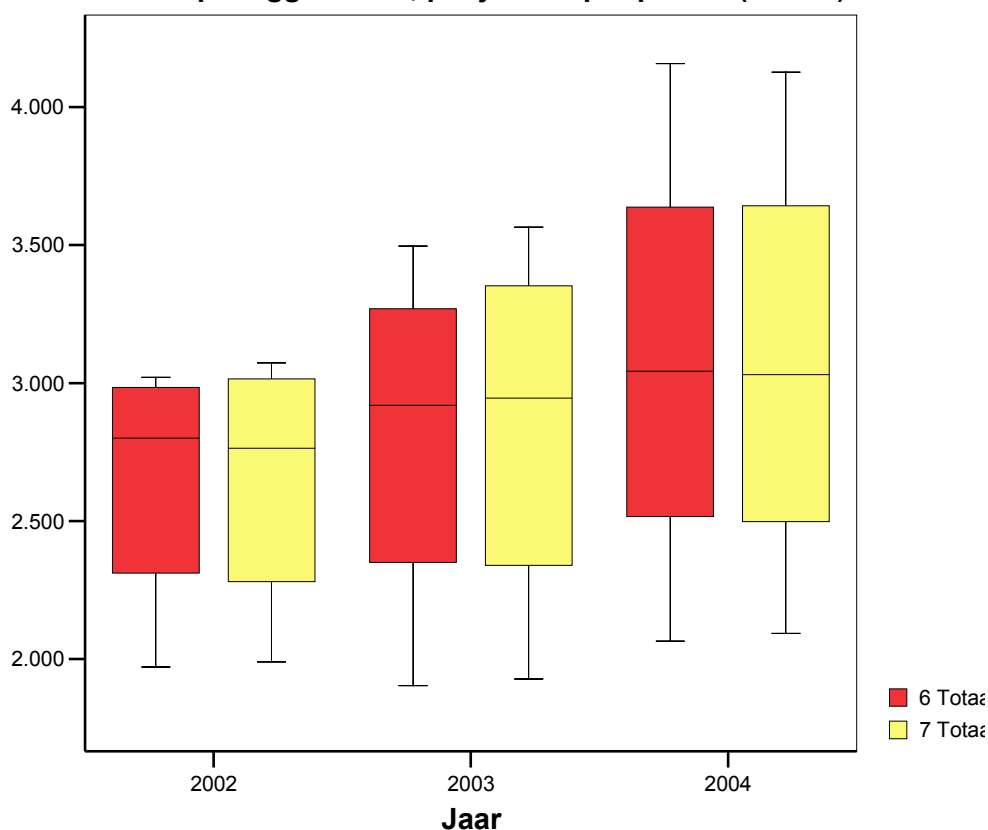
Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende bes

Grafiek B op de voorgaande pagina is een boxplot-diagram⁴⁰ dat een grafische voorstelling geeft voor de drie onderzochte jaren van de totale kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven. Hieruit kan waargenomen worden dat voor 2004 de stijging van de opbrengsten meer bedragen dan de stijging bij de kosten. Meer nog, de opbrengsten evolueren aanzienlijk beter ten opzichte van de kosten.

Grafiek C is eveneens een boxplot-diagram, maar ditmaal wordt het totaal van de kosten en opbrengsten weergegeven bij de diensten voor opvanggezinnen. Indien gekeken wordt naar de evolutie van de kosten en opbrengsten kan nagenoeg eenzelfde stramien worden beschouwd. Voor zowel de kosten als de opbrengsten wordt een stijging vastgesteld. De boxdiagram geeft steeds nagenoeg een exact gelijke evolutie tussen de kosten en de opbrengsten per plaats.

Grafiek C: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (V.Z.W.)

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende bes

⁴⁰ Een boxplot-diagram is de grafische voorstelling van de mediaan (dikke zwarte streep), de kwartielen (gekleurde box) en de maximale waarde ($\top$) en minimale waarde ($\perp$). Uitschieters boven of onder de kwartielen (cirkel) liggen op meer dan 1,5 keer de afstand tussen de kwartielen.

3.4. Detail van de personeelskosten

3.4.1. Kinderdagverblijven

Tabel 32 geeft het overzicht van de personeelskosten per plaats bij kinderdagverblijven weer.

Uit het detail kan afgeleid worden dat de totale personeelskost, zijnde bezoldigingen en sociale lasten, gestaag stijgt. Van de personeelsleden worden ongeveer 80 % gesubsidieerd door Kind en Gezin en 15 % gesubsidieerd door een andere openbare instelling. Ongeveer 5 % van de tewerkgestelde personeelsleden worden niet gesubsidieerd.

Indien gekeken wordt naar de verschillende functies blijkt dat ongeveer 80 % verplegend, verzorgend en begeleidend personeel is, ongeveer 8 % is sociaal-pedagogisch en leidinggevend en het resterend percentage is ondersteunend personeel.

Tabel 32: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (V.Z.W.)

	2002		2003		2004	
	in euro	in %	in euro	in %	in euro	in %
Totaal personeelskosten	7.537,95	100,00%	8.091,20	100,00%	8.341,09	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	5.876,27	77,96%	6.343,25	78,40%	6.820,13	81,77%
Gesubsidieerd door andere instanties	1.169,08	15,51%	1.349,74	16,68%	1.240,05	14,87%
Niet gesubsidieerd	492,59	6,53%	398,21	4,92%	280,91	3,37%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	600,01	7,96%	656,34	8,11%	707,30	8,48%
Verplegend personeel	592,78	7,86%	622,36	7,69%	609,41	7,31%
Verzorgend en begeleidend personeel	5.455,41	72,37%	5.921,04	73,18%	6.188,82	74,20%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	721,00	9,56%	763,38	9,43%	727,72	8,72%
Administratief personeel	125,82	1,67%	90,84	1,12%	107,83	1,29%
Andere personeelsleden	42,92	0,57%	37,25	0,46%	0,00	0,00%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij V.Z.W.'s

Uit bovenstaande tabel kan afgelezen worden dat de personeelskost gesubsidieerd door Kind en Gezin 5.876,27 euro; 6.343,25 euro en 6.820,13 euro voor respectievelijk jaar 2002, 2003 en 2004 bedraagt. In de volgende tabel wordt de vergelijking gemaakt tussen enerzijds deze personeelskosten en anderzijds de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd, de subsidies voor de logistieke functie, de subsidies voor de directiefunctie en de extra subsidie naar aanleiding van de evaluatie van het Vlaams Intersectoraal Akkoord. De gehanteerde subsidies zijn deze voor crèches opgenomen in tabel 5 op pagina 16. Er wordt enkel rekening gehouden met deze subsidiebedragen, aangezien alle deelnemende voorzieningen crèches zijn.

Tabel 33: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij kinderdagverblijven (V.Z.W.), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	5.261,03	5.396,93	5.717,96
Aanvullend bedrag (2)	891,04	914,24	968,32
Logistieke functie (3)	0,00	171,95	166,04
Directiefunctie (4)	0,00	209,26	209,27
Bijkomende functie (5)	0,00	0,00	38,25
Totaal subsidies	6.152,07	6.692,38	7.099,84
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	5.876,27	6.343,25	6.820,13
Verschil	275,80	349,13	279,71

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Volgende berekeningen werden gehanteerd:

- (1) de basissubsidiebedragen voor crèches opgegeven in tabel 5 op pagina 16;
- (2) de formule voor de subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij kinderdagverblijven op pagina 16 met de aanvullende subsidiebedragen voor crèches opgegeven in tabel 5 op pagina 16 gecombineerd met de werkelijke gemiddelde leeftijd van de gesubsidieerde personeelsleden bij de participerende kinderdagverblijven. Voor 2002, 2003 en 2004 wordt telkens zesendertig jaar genomen. Ter verduidelijking wordt de berekening van de aanvullende subsidie voor 2002 uitgeschreven. $(36 - 20) \times 55,69 \text{ euro} = 891,04 \text{ euro}$;
- (3) Op basis van het aantal meewerkende kinderdagverblijven (allemaal kleiner dan 99 plaatsen) en de forfaitaire subsidie voor de logistieke functie wordt er volgens de richtlijnen op pagina 6 steeds een kwart logistieke functie genomen. Voor 2003 geeft dit eenentwintig vierde en voor 2004 geeft dit tweeëntwintig vierde. Ter verduidelijking wordt de berekening van de logistieke functie per opvangplaats uitgeschreven voor 2003. $[\text{Subsidiebedrag logistieke functie}] \times [\text{aantal logistieke functie}] / [\text{aantal opvangplaatsen}]$ of dus $28.331,22 \text{ euro} \times (21 / 4) / 865$;
- (4) Op basis van het aantal meewerkende kinderdagverblijven, de lijsten verstrekt door Kind en Gezin en de forfaitaire subsidie voor de directiefunctie kan er volgens de richtlijnen op pagina 6 genoten worden van de subsidiëring van een halftijdse directiefunctie. Voor 2003 en 2004 geeft dit telkens drieënhalf. Ter verduidelijking wordt de berekening van de directiefunctie per opvangplaats uitgeschreven voor 2003. $[\text{Subsidiebedrag directiefunctie}] \times [\text{aantal directiefunctie}] / [\text{aantal opvangplaatsen}]$ of dus $51.717,21 \text{ euro} \times 3,5 / 865$;
- (5) Vanaf 2004 krijgen de crèches ofwel 34,00 euro ofwel 42,50 euro per subsidiabele plaats. Aangezien het per subsidiabele plaats en niet per erkende plaats is, wordt

verondersteld dat dit bestemd is voor de loonkost. Voor de eenvoud wordt het gemiddelde genomen, zijnde 38,25 euro.

Hieruit kan besloten worden dat de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd de personeelskosten corresponderend met de personeelsvereisten overtreffen voor de participerende V.Z.W.'s. Uiteraard moet hier wel in beschouwing worden genomen dat het gaat om de gemiddelde waarden op basis van de deelnemende kinderdagverblijven.

3.4.2. Diensten voor opvanggezinnen

Tabel 34 geeft een overzicht van de personeelskosten bij de diensten voor opvanggezinnen. Uit dit overzicht kan afgeleid worden dat ongeveer 93 % gesubsidieerd wordt door Kind en Gezin of door een andere openbare instelling. 80 % is sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel. Aangezien Kind en Gezin enkel sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel subsidieert, kan op basis van tabel 31 op pagina 49 geconcludeerd worden dat het verzorgend, begeleidend en administratief personeel gesubsidieerd wordt door het FCUD, DAC en andere instanties. Indien de andere instanties in detail worden bekeken, kan besloten worden dat het gaat om het Europees Sociaal Fonds.

Tabel 34: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (V.Z.W.)

	2002		2003		2004	
	in euro	in %	in euro	in %	in euro	in %
Totaal personeelskosten	452,48	100,00%	491,02	100,00%	517,42	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	307,50	67,96%	319,41	65,05%	344,28	66,54%
Gesubsidieerd door andere instanties	111,48	24,64%	134,26	27,34%	131,04	25,32%
Niet gesubsidieerd	33,50	7,40%	37,35	7,61%	42,10	8,14%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	361,05	79,79%	388,94	79,21%	409,37	79,12%
Verzorgend en begeleidend personeel	67,48	14,91%	66,24	13,49%	65,24	12,61%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	0,00	0,00%	0,41	0,08%	1,09	0,21%
Administratief personeel	23,95	5,29%	35,44	7,22%	41,72	8,06%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij V.Z.W.'s

Naar analogie met de kinderdagverblijven wordt ook voor de diensten voor opvanggezinnen een onderzoek uitgevoerd tussen de personeelskosten gesubsidieerd door Kind en Gezin en de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd. Dit onderzoek vertaalt zich in tabel 35 op de volgende pagina.

Tabel 35: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij diensten voor opvanggezinnen (V.Z.W.), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	286,98	290,76	295,94
Aanvullend bedrag (2)	75,91	76,91	83,87
Totaal subsidies	362,89	367,67	379,81
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	307,50	319,41	344,28
Verschil	55,39	48,25	35,53

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Volgende berekeningen werden gehanteerd:

- (1) de basissubsidiebedragen voor diensten voor opvanggezinnen opgegeven in tabel 11 op pagina 21. De opgegeven subsidies in tabel 11 tellen altijd voor zeven opvanggezinnen. Een opvanggezin telt voor vier opvangplaatsen. Hierdoor dient dus de subsidie gedeeld te worden door achtentwintig om de subsidie per plaats te krijgen;
- (2) de formule opgenomen tussen haakjes van de subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij diensten voor opvanggezinnen op pagina 21 met de aanvullende subsidiebedragen voor diensten voor opvanggezinnen opgegeven in tabel 11 op pagina 21 wordt gehanteerd. Deze formule wordt gecombineerd met de werkelijke gemiddelde leeftijd van de gesubsidieerde personeelsleden bij de participerende diensten voor opvanggezinnen. Voor 2002, 2003 en 2004 wordt respectievelijk 37 jaar, 37 jaar en 38 jaar genomen. Ter verduidelijking wordt de berekening van de aanvullende subsidie voor 2002 per plaats uitgeschreven. $(37 - 23) \times 151,82 \text{ euro} / 28 = 75,91 \text{ euro}$.

Op basis van tabel 35 kan dus besloten worden dat, voor de meewerkende diensten voor opvanggezinnen de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd toereikend zijn om de personeelskost van het door Kind en Gezin gesubsidieerd kader te financieren. Tevens kan hierbij een dalende tendens vastgesteld worden.

3.4.3. Initiatieven voor buitenschoolse opvang

Aangezien enkel één initiatief voor buitenschoolse opvang deelnam aan het onderzoek, worden hier geen gegevens voorgesteld.

4. O.C.M.W.'s

4.1. Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten

Tabel 36 presenteert het aantal opvangplaatsen bij de deelnemende openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het totaal fluctueert van 2.428 over 2.508 naar 2.137 opvangplaatsen voor respectievelijk 2002, 2003 en 2004. Deze drastische daling in 2004 is te wijten aan het nog niet afsluiten van het boekjaar 2004 bij sommige participerende O.C.M.W.'s.

Tabel 36: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende O.C.M.W.'s, per jaar

	2002		2003		2004	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
kinderdagverblijven	407	17%	403	16%	399	19%
diensten voor opvanggezinnen	1484	61%	1568	63%	1288	60%
initiatieven voor buitenschoolse opvang	537	22%	537	21%	450	21%
totaal	2428	100%	2508	100%	2137	100%

Bron: Eigen berekeningen op basis van erkende en subsidiabele capaciteit verstrekt door Kind en Gezin

Indien gekeken wordt naar de opsplitsing van het aantal opvangplaatsen kan duidelijk vastgesteld worden dat circa 60 % van de opvangplaatsen vertegenwoordigd worden door de diensten voor opvanggezinnen. Vervolgens kunnen we de initiatieven voor buitenschoolse opvang en de kinderdagverblijven in dalende volgorde rangschikken.

4.2. Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar

We bekijken de resultatenrekeningen per jaar en per plaats op basis van de gemiddelde waarden. Een opdeling naar kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang wordt voorzien.

4.2.1. Resultatenrekening van de kinderdagverblijven

Naar analogie met de kinderdagverblijven ressorterend onder de verenigingen zonder winstoogmerk wordt in tabel 37 op de volgende pagina de resultatenrekening weergegeven

van de kinderdagverblijven. De gepresenteerde getallen in de eerste kolom per jaar zijn de gemiddelden op basis van de aangereikte cijfers van de participerende O.C.M.W.'s. De letter 'n' staat voor het aantal participerende opvangplaatsen. De percentages opgenomen in de tweede kolom kwamen tot stand door een verticale analyse uit te voeren. Het totaal van de bedrijfsopbrengsten was het vergelijkingspunt en werd beschouwd als 100 %. De andere percentages zijn de verhouding tussen de gemiddelde waarde van de kost of opbrengst en het totaal van de bedrijfsopbrengsten.

Tabel 37: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=407)	%	Totaal (n=403)	%	Totaal (n=399)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	8.017,63	100,0%	8.614,21	100,0%	9.286,96	100,0%
70/73 Omzet en interne facturatie	2.383,79	29,7%	2.376,46	27,6%	2.666,83	28,7%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	5.633,84	70,3%	6.237,75	72,4%	6.620,13	71,3%
BEDRIJFSKOSTEN	(11.871,22)	-148,1%	(12.156,47)	-141,1%	(12.794,01)	-137,8%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	605,88	7,6%	697,73	8,1%	837,63	9,0%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	1.529,92	19,1%	1.465,23	17,0%	1.570,73	16,9%
62 Personeelskosten	9.316,82	116,2%	9.548,20	110,8%	9.933,12	107,0%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	415,88	5,2%	438,56	5,1%	430,15	4,6%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	0,00	0,0%	0,00	0,0%	15,36	0,2%
640/8 Andere bedrijfskosten	2,72	0,0%	6,75	0,1%	7,02	0,1%
BEDRIJFSRESULTAAT	(3.853,59)	-48,1%	(3.542,26)	-41,1%	(3.507,05)	-37,8%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	99,64	1,2%	77,71	0,9%	93,53	1,0%
FINANCIËLE KOSTEN	(166,05)	-2,1%	(131,32)	-1,5%	(117,56)	-1,3%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(3.920,00)	-48,9%	(3.595,87)	-41,7%	(3.531,08)	-38,0%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	0,65	0,0%	0,00	0,0%	1,50	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	(37,04)	-0,5%	0,80	0,0%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(3.956,39)	-49,3%	(3.595,07)	-41,7%	(3.529,58)	-38,0%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Uit bovenstaande tabel springt in het oog dat de totale bedrijfsopbrengsten niet voldoende zijn om de personeelskosten te bekostigen. Eveneens kan een daling van het negatief resultaat van het boekjaar jaar na jaar vastgesteld worden. Deze daling is te verklaren door de grotere stijging van de bedrijfsopbrengsten dan de stijging bij de personeelskosten. Desalniettemin kan elk jaar toch een desastreus verlies vastgesteld worden.

Eenzelfde interpretatie als bij de V.Z.W.'s van de omschrijvingen van de kosten- en opbrengstengroepen dringt zich op.

In tabel 38 op de volgende pagina wordt de ratio toegevoegde waarde – personeelskosten⁴¹ gepresenteerd. Naar analogie met voorgaande tabel blijkt dat de toegevoegde waarde voor de meewerkende kinderdagverblijven ruim onvoldoende is om de personeelskosten te financieren. De dramatische cijfers geven een positieve evolutie weer, maar blijven toch extreem negatief.

⁴¹ Uitleg over deze ratio kan teruggevonden worden onder de V.Z.W.'s op pagina 44.

Tabel 38: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij kinderdagverblijven bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=407)	%	Totaal (n=403)	%	Totaal (n=399)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	8.017,63	100,0%	8.614,21	100,0%	9.286,96	100,0%
Omzet	2.383,79	29,7%	2.376,46	27,6%	2.666,83	28,7%
Andere bedrijfsopbrengsten	5.633,84	70,3%	6.237,75	72,4%	6.620,13	71,3%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.135,80)	-26,6%	(2.162,96)	-25,1%	(2.408,36)	-25,9%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	605,88	7,6%	697,73	8,1%	837,63	9,0%
Diensten en diverse goederen	1.529,92	19,1%	1.465,23	17,0%	1.570,73	16,9%
TOEGEVOEGDE WAARDE	5.881,83	73,4%	6.451,25	74,9%	6.878,60	74,1%
Personeelskosten	9.316,82	116,2%	9.548,20	110,8%	9.933,12	107,0%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(3.434,99)	-42,8%	(3.096,95)	-36,0%	(3.054,52)	-32,9%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

4.2.2. Resultatenrekening van de diensten voor opvanggezinnen

Tabel 39 toont de resultatenrekening van alle meewerkende diensten voor opvanggezinnen. De opgenomen cijfers worden voorgesteld per jaar en zijn in de eerste kolom de gemiddelde waarden per plaats en in de tweede kolom staan de percentages ten opzichte van de totale bedrijfsopbrengsten. De letter 'n' staat voor het aantal participerende opvangplaatsen. De grootste slokop bij de kosten zijn de diensten en diverse leveringen met ongeveer 83 %. De voornaamste kost bij de diensten en diverse leveringen is de kostenvergoeding voor de onthaalouders. Circa 17 % van de totale bedrijfsopbrengsten wordt besteed aan de loonkosten.

Tabel 39: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=1484)	%	Totaal (n=1568)	%	Totaal (n=1288)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.415,90	100,0%	2.600,08	100,0%	2.767,22	100,0%
70 Omzet	1.770,82	73,3%	1.790,21	68,9%	1.827,55	66,0%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	645,08	26,7%	809,87	31,1%	939,67	34,0%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.522,00)	-104,4%	(2.656,54)	-102,2%	(2.852,15)	-103,1%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	19,71	0,8%	15,25	0,6%	29,61	1,1%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	2.118,95	87,7%	2.172,92	83,6%	2.218,54	80,2%
62 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	362,11	15,0%	442,06	17,0%	578,98	20,9%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	15,03	0,6%	18,45	0,7%	17,95	0,6%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	4,84	0,2%	6,66	0,3%	5,53	0,2%
640/8 Andere bedrijfskosten	1,36	0,1%	1,20	0,0%	1,54	0,1%
BEDRIJFSRESULTAAT	(106,10)	-4,4%	(56,46)	-2,2%	(84,93)	-3,1%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
FINANCIËLE KOSTEN	(0,15)	0,0%	(1,44)	-0,1%	(1,93)	-0,1%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(106,25)	-4,4%	(57,90)	-2,2%	(86,86)	-3,1%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	3,94	0,2%	0,04	0,0%	0,01	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	(3,33)	-0,1%	(8,32)	-0,3%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(105,64)	-4,4%	(66,18)	-2,5%	(86,85)	-3,1%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

De volgende tabel 40 geeft de ratio toegevoegde waarde – personeelskosten weer. De toegevoegde waarde is, elk jaar, net niet voldoende om de personeelskosten voor de deelnemende diensten voor opvanggezinnen te ondersteunen.

Tabel 40: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=1484)	%	Totaal (n=1568)	%	Totaal (n=1288)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.415,90	100,0%	2.600,08	100,0%	2.767,22	100,0%
Omzet	1.770,82	73,3%	1.790,21	68,9%	1.827,55	66,0%
Andere bedrijfsopbrengsten	645,08	26,7%	809,87	31,1%	939,67	34,0%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.138,66)	-88,5%	(2.188,17)	-84,2%	(2.248,15)	-81,2%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	19,71	0,8%	15,25	0,6%	29,61	1,1%
Diensten en diverse goederen	2.118,95	87,7%	2.172,92	83,6%	2.218,54	80,2%
TOEGEVOEGDE WAARDE	277,24	11,5%	411,91	15,8%	519,07	18,8%
Personeelskosten	362,11	15,0%	442,06	17,0%	578,98	20,9%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(84,87)	-3,5%	(30,15)	-1,2%	(59,91)	-2,2%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

4.2.3. Resultatenrekening van de initiatieven voor buitenschoolse opvang

Tabel 41: Resultatenrekening initiatieven voor buitenschoolse opvang bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=537)	%	Totaal (n=537)	%	Totaal (n=450)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.628,80	100,0%	2.704,75	100,0%	2.965,44	100,0%
70 Omzet	658,61	25,1%	739,29	27,3%	803,24	27,1%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	1.970,19	74,9%	1.965,46	72,7%	2.162,20	72,9%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.754,26)	-104,8%	(3.250,00)	-120,2%	(3.470,02)	-117,0%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	196,04	7,5%	217,31	8,0%	250,65	8,5%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	374,30	14,2%	518,03	19,2%	449,32	15,2%
62 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	2.099,08	79,8%	2.374,24	87,8%	2.559,64	86,3%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	79,82	3,0%	133,33	4,9%	197,46	6,7%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	3,43	0,1%	6,47	0,2%	12,02	0,4%
640/8 Andere bedrijfskosten	1,59	0,1%	0,62	0,0%	0,93	0,0%
BEDRIJFSRESULTAAT	(125,46)	-4,8%	(545,25)	-20,2%	(504,58)	-17,0%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	0,31	0,0%	38,15	1,4%	11,85	0,4%
FINANCIËLE KOSTEN	(42,48)	-1,6%	(77,05)	-2,8%	(139,64)	-4,7%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(167,63)	-6,4%	(584,15)	-21,6%	(632,37)	-21,3%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	5,11	0,2%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	0,00	0,0%	(43,01)	-1,6%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(162,52)	-6,2%	(627,16)	-23,2%	(632,37)	-21,3%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Bovenstaande tabel 41 geeft de resultatenrekening van alle meewerkende initiatieven voor buitenschoolse opvang weer. De opgenomen cijfers worden hier ook voorgesteld per jaar en zijn in de eerste kolom de gemiddelde waarden per plaats en in de tweede kolom worden de percentages ten opzichte van de totale bedrijfsopbrengsten opgenomen. De letter 'n' staat voor het aantal participerende opvangplaatsen. Meer dan vier vijfden van de totale bedrijfsopbrengsten wordt besteed aan de loonkosten. De volgende grootste kosten zijn de diensten en diverse leveringen. Het resultaat van het boekjaar daalt drastisch in 2003 en 2004 ten opzichte van 2002 en dit is te wijten aan de grotere stijging van de personeelskosten (+460,56 euro per plaats tussen 2004 en 2002) ten opzichte van de stijging van de totale bedrijfsopbrengsten (+336,64 euro per plaats tussen 2004 en 2002) en de stijging van de afschrijvingen en de financiële kosten.

De volgende tabel 42 geeft voor de participerende initiatieven voor buitenschoolse opvang de ratio toegevoegde waarde – personeelskosten weer. De toegevoegde waarde per plaats is, elk

jaar, niet voldoende om de personeelskosten te bekostigen.

Tabel 42: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang bij O.C.M.W.'s, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=537)	%	Totaal (n=537)	%	Totaal (n=450)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.628,80	100,0%	2.704,75	100,0%	2.965,44	100,0%
Omzet	658,61	25,1%	739,29	27,3%	803,24	27,1%
Andere bedrijfsopbrengsten	1.970,19	74,9%	1.965,46	72,7%	2.162,20	72,9%
BEDRIJFSKOSTEN	(570,34)	-21,7%	(735,34)	-27,2%	(699,97)	-23,6%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	196,04	7,5%	217,31	8,0%	250,65	8,5%
Diensten en diverse goederen	374,30	14,2%	518,03	19,2%	449,32	15,2%
TOEGEVOEGDE WAARDE	2.058,46	78,3%	1.969,41	72,8%	2.265,47	76,4%
Personeelskosten	2.099,08	79,8%	2.374,24	87,8%	2.559,64	86,3%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(40,62)	-1,5%	(404,83)	-15,0%	(294,17)	-9,9%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

4.3. Detail van de resultatenrekeningen per plaats en per jaar

Nu bekijken we de kosten en opbrengsten vermeld in de jaarrekening meer in detail. Uiteraard wordt een opsplitsing gemaakt naar diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven. De getallen zijn uitgedrukt in euro's en worden per opvangplaats voorgesteld. Enkel de rubrieken waarvan een van de voorzieningen in een van de drie jaren een hogere waarde dan 25 euro per opvangplaats meet worden opgenomen. Zoals bij de V.Z.W.'s worden zowel het gemiddelde, de mediaan en de standaarddeviatie berekend. Voor nader uitleg over deze begrippen wordt verwezen naar pagina 46 en 47.

Tabel 43: Detail resultatenrekening bij O.C.M.W.'s, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 1 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			initiatieven voor buitenschoolse opvang			kinderdagverblijven		
		2002 (n=1484)	2003 (n=1568)	2004 (n=1288)	2002 (n=537)	2003 (n=537)	2004 (n=450)	2002 (n=407)	2003 (n=403)	2004 (n=399)
6 Totaal kosten	Gemiddelde	2.525,49	2.666,30	2.854,08	2.796,74	3.370,05	3.609,67	12.074,31	12.286,99	12.911,59
	Mediaan	2.494,26	2.423,14	2.619,00	2.975,15	3.670,65	3.538,70	12.041,59	12.224,25	12.851,69
	Stand. dev.	646,26	707,02	771,30	910,89	1.161,24	1.282,16	2.641,78	2.252,01	2.522,29
600/7 Aankoop goederen	Gemiddelde	19,71	15,25	29,61	196,04	217,31	250,65	605,88	697,73	837,63
	Mediaan	12,03	9,29	13,39	203,27	232,20	262,71	584,80	754,35	677,80
	Stand. dev.	27,39	20,01	35,83	46,01	74,62	89,39	251,22	304,89	428,81
600 Aankopen voeding	Gemiddelde	0,67	0,35	0,32	64,29	80,42	108,20	191,41	226,14	370,29
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	77,70	91,11	119,32	223,36	228,31	260,79
	Stand. dev.	1,51	0,63	0,67	40,28	56,75	37,96	152,00	159,16	369,90
601 Aankopen medisch, paramedisch en verzorgingsmateriaal	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	2,26	3,85	4,45	57,93	69,74	75,69
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	3,04	3,17	1,76	58,31	65,49	71,97
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	1,38	2,97	6,58	48,04	54,83	60,37
602 Diverse aankopen	Gemiddelde	4,26	3,01	2,22	70,31	74,82	75,45	47,31	47,21	51,91
	Mediaan	0,33	0,79	0,29	51,43	53,92	54,22	48,42	46,63	46,44
	Stand. dev.	5,44	4,74	3,11	38,93	46,69	49,06	15,62	17,53	26,14

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Uit tabel 43 kan geconcludeerd worden welke de grootste kosten en opbrengsten zijn. Ter verduidelijking van de benaming van de groepen wordt in sommige gevallen tussen haakjes de voornaamste karakteristiek opgenomen.

Voor de **diensten voor opvanggezinnen** zijn dit gerangschikt van groot naar klein:

KOSTEN:

- 6119 Specifieke uitgaven (kostenvergoeding onthaalouders);
- 620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen.

OPBRENGSTEN:

- 7030 Ouderbijdragen;
- 7473 Tussenkost Kind en Gezin.

Bij de **initiatieven voor buitenschoolse opvang** geeft dit volgend overzicht, gerangschikt van groot naar klein:

KOSTEN:

- 620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen;
- 621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen.

OPBRENGSTEN:

- 7470 Tussenkost staat Gesco's;
- 7401 Werkingssubsidies FCUD;
- 7030 Ouderbijdragen.

Finaal voor de **kinderdagverblijven** zijn dit, gerangschikt van groot naar klein:

KOSTEN:

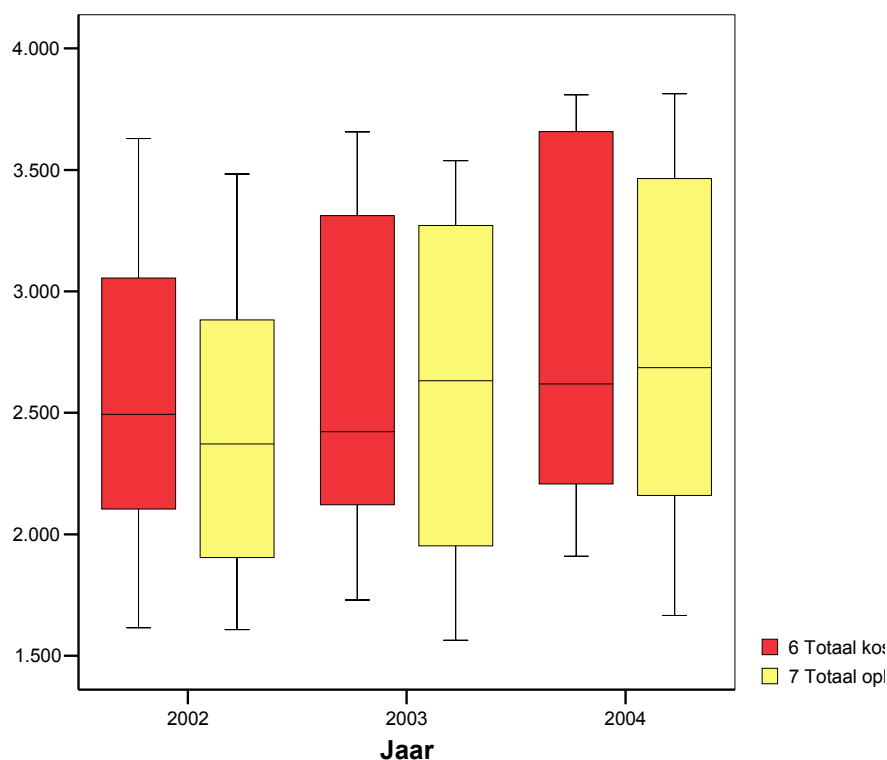
- 620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen;
- 621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen;
- 618 Interne facturatie (kosten geboekt die versleuteld worden naar het activiteitencentrum kinderopvang);
- 623 Andere personeelskosten.

OPBRENGSTEN:

- 7473 Tussenkost Kind en Gezin;
- 7030 Ouderbijdragen;

- 7470 Tussenkost staat Gesco's.

Grafiek D: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (O.C.M.W.)

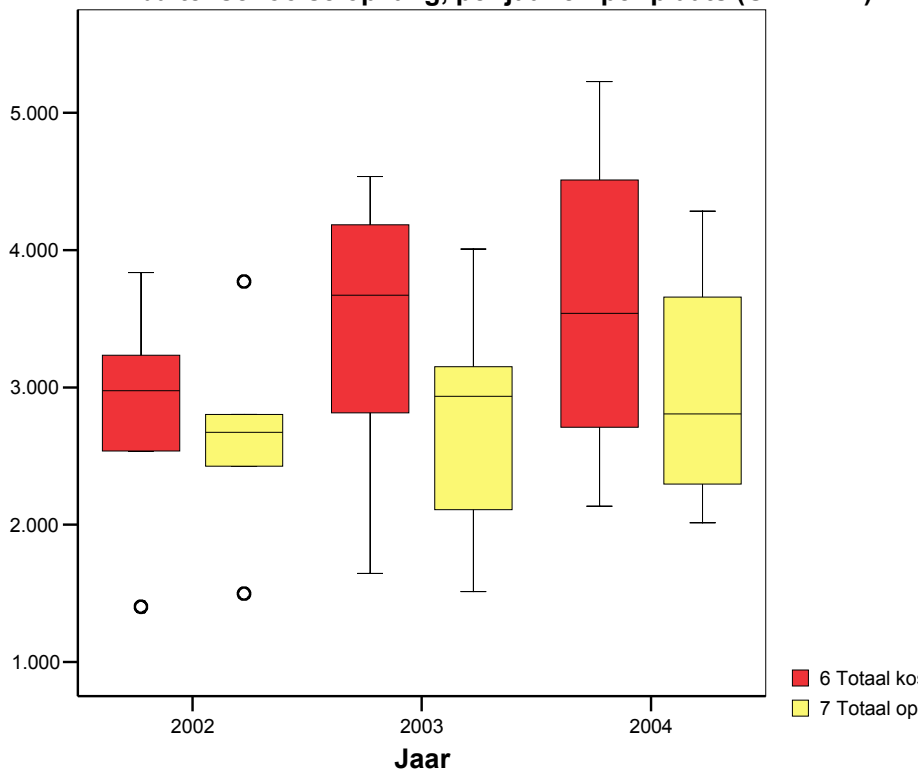

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de O.C.M.W.'s

Grafiek D op de voorgaande bladzijde is een boxplot-diagram⁴² die een grafische voorstelling geeft van de drie onderzochte jaren van de totale kosten en opbrengsten per opvangplaats bij de diensten voor opvanggezinnen. Deze grafiek geeft een quasi gelijke spreiding van de kosten en opbrengsten. De mediaan voor de totale kosten van de verschillende jaren lijkt eerder te fluctueren rond 2.500 euro per plaats. Voor de opbrengsten per plaats kan een lichte verbetering vastgesteld worden, tot boven de mediaan van de kosten per opvangplaats.

⁴² Voor nader uitleg over een boxplot-diagram wordt verwezen naar voetnoot 40 op pagina 52.

Grafiek E: Totaal kosten en opbrengsten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per jaar en per plaats (O.C.M.W.)

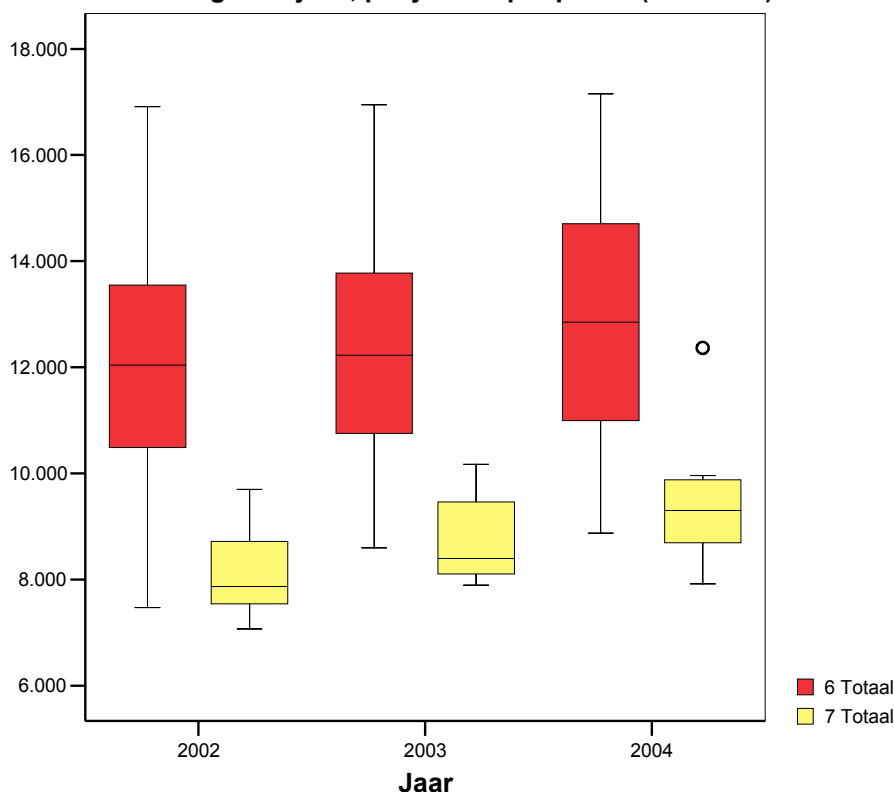

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de O.C.M.W.'s

De totale kosten en opbrengsten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang worden voorgesteld in de bovenstaande grafiek E. De opbrengsten lijken eerder te stagneren. Ten opzichte van 2002 is er een aanzienlijke stijging voor 2003 vast te stellen bij de kosten en nadien daalt de mediaan licht.

Finaal worden de kosten en opbrengsten per opvangplaats bij de kinderdagverblijven besproken. De grafische voorstelling kan teruggevonden worden in grafiek F. Hieruit kan besloten worden dat de totale kosten per plaats ruim de totale opbrengsten per plaats overtreffen. De totale opbrengsten stijgen toch proportioneel meer dan de totale kosten, maar hinken nog steeds een aanzienlijk stuk achter.

Grafiek F: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (O.C.M.W.)

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de O.C.M.W.'s

4.4. Detail van de personeelskosten

Voor het bepalen van het detail van de personeelskosten per opvangplaats wordt steeds gebruik gemaakt van een benaderende kost. De verklaring voor deze benadering is tweërlei. Enerzijds werd geen opsplitsing van de personeelskosten in euro naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader gevraagd, aangezien deze opsplitsing niet door Kind en Gezin opgelegd is. Anderzijds heeft slechts de helft van de respondenten een detail ingevuld van de personeelskosten opgesplitst in voltijds tewerkgestelde equivalenten in gesubsidieerd door Kind en Gezin, gesubsidieerd door een andere instantie en niet-gesubsidieerd. Het niet opgegeven detail werd gereconstrueerd aan de hand van de door Kind en Gezin ter beschikking gestelde (gesubsidieerde) personeelslijsten van de participerende voorzieningen.

4.4.1. Kinderdagverblijven

Tabel 44: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (O.C.M.W.)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	8.853,44	100,00%	9.045,59	100,00%	9.397,98	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	5.679,50	64,15%	5.840,45	64,57%	5.893,51	62,71%
Gesubsidieerd door andere instanties	1.214,10	13,71%	1.248,05	13,80%	1.403,51	14,93%
Niet gesubsidieerd	1.959,84	22,14%	1.957,10	21,64%	2.100,95	22,36%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	909,54	10,27%	917,26	10,14%	908,28	9,66%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	6.302,60	71,19%	6.187,06	68,40%	6.413,00	68,24%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	802,54	9,06%	1.059,32	11,71%	1.006,91	10,71%
Administratief personeel	423,08	4,78%	370,56	4,10%	416,33	4,43%
Andere personeelsleden	415,67	4,70%	511,39	5,65%	653,46	6,95%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij O.C.M.W.'s

In tabel 44 wordt een overzicht per opvangplaats gegeven van de gemiddelde personeelskost, zijnde bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen (groep 620) en de werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen (groep 621) voor kinderdagverblijven die ressorteren onder een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Een opmerkelijke vaststelling is dat circa 22 % van de tewerkgesteld personeelsleden in het kinderdagverblijf door geen enkele instantie wordt gesubsidieerd.

Tabel 45: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij kinderdagverblijven (O.C.M.W.), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	4.445,76	4.554,77	4.820,01
Aanvullend bedrag (2)	835,24	855,38	905,16
Logistieke functie (3)	0,00	210,90	216,34
Directiefunctie (4)	0,00	256,66	285,66
Bijkomende functie (5)	0,00	0,00	38,25
Totaal subsidies	5.281,00	5.877,71	6.265,42
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	5.679,50	5.840,45	5.893,51
Vershil	-398,50	37,26	371,90

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

In tabel 45 wordt een vergelijking gemaakt tussen de personeelskost per plaats van het door Kind en Gezin gesubsidieerd personeel en de gerelateerde subsidies per plaats bij kinderdagverblijven.

Volgende berekeningen werden gehanteerd:

- (1) de basissubsidiebedragen voor crèches opgegeven in tabel 4 op pagina 16;
- (2) de formule opgenomen tussen haakjes van de subsidiëring gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij kinderdagverblijven op pagina 16 met de aanvullende subsidiebedragen voor crèches opgegeven in tabel 4 op pagina 16 gecombineerd met de werkelijke gemiddelde leeftijd van de gesubsidieerde personeelsleden bij de participerende kinderdagverblijven. Voor 2002, 2003 en 2004 wordt telkens 39 jaar geno-

men. Ter verduidelijking wordt de berekening van de aanvullende subsidie voor 2002 uitgeschreven. $(39 - 20) \times 43,96 \text{ euro} = 835,24 \text{ euro}$;

- (3) Op basis van het aantal meewerkende kinderdagverblijven (allemaal kleiner dan 99 plaatsen) en de forfaitaire subsidie voor de logistieke functie wordt er volgens de richtlijnen op pagina 6 steeds een kwarttijdse logistieke functie genomen. Voor 2003 en 2004 geeft dit telkenmale drie voltijdse. Ter verduidelijking wordt de berekening van de logistieke functie per opvangplaats uitgeschreven voor 2003.

$28.331,22 \text{ euro} \times 3 / 403$;

- (4) Op basis van het aantal meewerkende kinderdagverblijven, de lijsten verstrekt door Kind en Gezin en de forfaitaire subsidie voor de directiefunctie wordt er volgens de richtlijnen op pagina 6 steeds een halftijdse directiefunctie genomen. Voor 2003 en 2004 geeft dit telkens twee voltijdse. Ter verduidelijking wordt de berekening van de directiefunctie per opvangplaats uitgeschreven voor 2003. $51.717,21 \text{ euro} \times 2 / 403$;

- (5) Vanaf 2004 krijgen de crèches ofwel 34,00 euro ofwel 42,50 euro per subsidiabele plaats. Voor de eenvoud wordt het gemiddelde genomen, zijnde 38,25 euro.

Hieruit kan besloten worden dat de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd de door Kind en Gezin gesubsidieerde personeelskosten overtreffen vanaf 2003 voor de O.C.M.W.'s. Indien een vergelijking wordt gemaakt met de V.Z.W. kan er duidelijk een inhaalbeweging door de O.C.M.W. vastgesteld worden. Daar de V.Z.W.'s gehouden zijn aan het Vlaamse Intersectoraal Akkoord stijgen de private loonkost met ongeveer 16 % ten opzichte van 4 % bij de O.C.M.W.'s. De maatregelen in VIA hebben een weerslag gekregen in C.A.O.'s die enkel van toepassing zijn voor de private sector. Waar sommige zaken ingeschreven zijn in de regelgeving is het uiteraard voor beiden van toepassing, zoals bijvoorbeeld de directiefunctie.

4.4.2. Diensten voor opvanggezinnen

De samenvatting tentoongespreid in tabel 46 op de volgende pagina geeft een duidelijk beeld dat bij de respondenten meer en meer niet-gesubsidieerd personeel werkzaam zijn. De niet-gesubsidieerde groep medewerkers bestaan uit zowel sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeelsleden, administratieve personeel en ander of niet gespecificeerd personeel.

Tabel 46: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (O.C.M.W.)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	346,01	100,00%	417,87	100,00%	554,36	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	281,77	81,43%	310,30	74,26%	359,97	64,94%
Gesubsidieerd door andere instanties	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Niet gesubsidieerd	64,24	18,57%	107,57	25,74%	194,39	35,06%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	309,94	89,58%	369,60	88,45%	446,37	80,52%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Administratief personeel	26,20	7,57%	38,62	9,24%	95,39	17,21%
Andere personeelsleden	9,86	2,85%	9,65	2,31%	12,60	2,27%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij O.C.M.W.'s en lijsten met gesubsidieerd kader ter beschikking gesteld door Kind en Gezin

In tabel 47 op de volgende pagina wordt een vergelijking gemaakt tussen de personeelskost per plaats van het door Kind en Gezin gesubsidieerd personeel en de gerelateerde subsidies per plaats bij diensten voor opvanggezinnen.

Volgende berekeningen werden gehanteerd:

- (1) de basissubsidiebedragen voor diensten voor opvanggezinnen opgegeven in tabel 10 op pagina 20;
- (2) de formule uit tabel 12 op pagina 21 gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd bij diensten voor opvanggezinnen met de aanvullende subsidiebedragen voor crèches gecombineerd met de werkelijke gemiddelde leeftijd van de gesubsidieerde personeelsleden bij de participerende diensten voor opvanggezinnen. Voor 2002, 2003 en 2004 wordt respectievelijk 39 jaar, 40 jaar en 41 jaar genomen. Ter verduidelijking wordt de berekening van de aanvullende subsidie voor 2002 uitgeschreven.

$$(39 - 23) \times 120,23 \text{ euro} / 28 = 68,70 \text{ euro.}$$

Op basis van het verschil opgenomen in tabel 47 op de volgende pagina blijkt dat er een verslechtering van het resultaat in de loop der jaren optreedt. Ten opzichte van 2002 is er een aanzienlijke stijging van de loonkost in 2004.

Tabel 47: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij diensten voor opvanggezinnen (O.C.M.W.), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	238,30	241,45	245,76
Aanvullend bedrag (2)	68,70	73,97	79,73
Totaal subsidies	307,00	315,42	325,49
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	281,77	310,30	359,97
Vershil	25,23	5,12	-34,49

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

4.4.3. Initiatieven voor buitenschoolse opvang

Uit onderstaande tabel 48 en in combinatie met het detail van de opbrengsten opgenomen in tabel 43 op pagina 63 blijkt dat de personeelskosten hoofdzakelijk gefinancierd worden via subsidies voor de gesubsidieerde contractuelen en subsidies van het FCUD en sociale maribel. Er worden geen verdere berekeningen gemaakt, aangezien de subsidiëring van de verschillende openbare instanties niet bekend gemaakt wordt. Hierop wordt dus niet verder ingegaan in dit eindwerk.

Tabel 48: Overzicht personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per plaats en per jaar (O.C.M.W.)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	1.996,05	100,00%	2.271,19	100,00%	2.444,77	100,00%
Gesubsidieerd	1.996,05	100,00%	2.271,19	100,00%	2.266,75	92,72%
Niet gesubsidieerd	0,00	0,00%	0,00	0,00%	178,02	7,28%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	264,73	13,26%	329,64	14,51%	326,36	13,35%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	1.641,31	82,23%	1.848,16	81,37%	1.958,19	80,10%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Administratief personeel	90,01	4,51%	93,40	4,11%	160,22	6,55%
Andere personeelsleden	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij O.C.M.W.'s

Vanaf 2004 zijn er ook niet-gesubsidieerden tewerkgesteld in de initiatieven voor buitenschoolse opvang. Zoals kan afgeleid worden uit de tabel is de grootste groep tewerkgesteld als verplegend, verzorgend en begeleidend personeel, gevolgd door het sociaal-pedagogische en leidinggevend personeel. In minder mate zijn er ook administratieve personeelsleden aanwezig.

5. Steden en gemeenten

5.1. Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de respondenten

Het aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende gemeenten en steden tentoongespreid in tabel 49 bedraagt voor 2002, 2003 en 2004 respectievelijk 3.776, 4.213 en 4.029. De initiatieven voor buitenschoolse opvang zijn het meest vertegenwoordigd met ongeveer 60 %, gevolgd door de kinderdagverblijven met ongeveer 35 % en diensten voor opvanggezinnen met ongeveer 6 %.

Tabel 49: Aantal opvangplaatsen vertegenwoordigd door de deelnemende steden en gemeenten, per jaar

	2002		2003		2004	
	Totaal	%	Totaal	%	Totaal	%
kinderdagverblijven	1398	37%	1421	34%	1398	35%
diensten voor opvanggezinnen	224	6%	224	5%	231	6%
initiatieven voor buitenschoolse opvang	2154	57%	2568	61%	2400	60%
totaal	3776	100%	4213	100%	4029	100%

Bron: Eigen berekeningen op basis van erkende en subsidiabele capaciteit verstrekt door Kind en Gezin

5.2. Globale resultatenrekeningen per plaats en per jaar

5.2.1. Resultatenrekening van de kinderdagverblijven

In tabel 50 op pagina 72 wordt de resultatenrekening bij de kinderdagverblijven in detail bekeken. Zoals bij de O.C.M.W.'s overtreffen de personeelskosten ruim de totale bedrijfsopbrengsten. Het resultaat van het dienstjaar geeft een duidelijk verlies. Het verlies neemt af ten opzichte van 2002, maar blijft toch aanzienlijk.

De daaropvolgende tabel 51 spreidt de toegevoegde waarde – personeelskosten tentoon en geeft eveneens een duidelijk beeld. De toegevoegde waarde is duidelijk onvoldoende om de loonkosten van het tewerkgesteld personeel te financieren.

Tabel 50: Resultatenrekening kinderdagverblijven bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=1398)	%	Totaal (n=1421)	%	Totaal (n=1398)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	6.771,57	100,0%	7.453,81	100,0%	7.994,24	100,0%
70/73 Omzet en interne facturatie	2.008,76	29,7%	2.005,24	26,9%	2.081,89	26,0%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	4.762,80	70,3%	5.448,57	73,1%	5.912,35	74,0%
BEDRIJFSKOSTEN	(11.548,63)	-170,5%	(11.053,11)	-148,3%	(11.782,26)	-147,4%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	823,83	12,2%	503,58	6,8%	529,24	6,6%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	623,54	9,2%	618,22	8,3%	826,93	10,3%
62 Personeelskosten	10.101,26	149,2%	9.931,31	133,2%	10.425,83	130,4%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,27	0,0%
640/8 Andere bedrijfskosten	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
BEDRIJFSRESULTAAT	(4.777,06)	-70,5%	(3.599,30)	-48,3%	(3.788,03)	-47,4%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	20,18	0,3%	15,33	0,2%	14,79	0,2%
FINANCIËLE KOSTEN	(20,18)	-0,3%	(21,50)	-0,3%	(14,79)	-0,2%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(4.777,06)	-70,5%	(3.605,47)	-48,4%	(3.788,03)	-47,4%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(4.777,06)	-70,5%	(3.605,47)	-48,4%	(3.788,03)	-47,4%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Tabel 51: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij kinderdagverblijven bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=1398)	%	Totaal (n=1421)	%	Totaal (n=1398)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	6.771,57	100,0%	7.453,81	100,0%	7.994,24	100,0%
Omzet	2.008,76	29,7%	2.005,24	26,9%	2.081,89	26,0%
Andere bedrijfsopbrengsten	4.762,80	70,3%	5.448,57	73,1%	5.912,35	74,0%
BEDRIJFSKOSTEN	(1.447,37)	-21,4%	(1.121,81)	-15,1%	(1.356,17)	-17,0%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	823,83	12,2%	503,58	6,8%	529,24	6,6%
Diensten en diverse goederen	623,54	9,2%	618,22	8,3%	826,93	10,3%
TOEGEVOEGDE WAARDE	5.324,20	78,6%	6.332,01	84,9%	6.638,07	83,0%
Personeelskosten	10.101,26	149,2%	9.931,31	133,2%	10.425,83	130,4%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(4.777,06)	-70,5%	(3.599,30)	-48,3%	(3.787,76)	-47,4%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

5.2.2. Resultatenrekening van de diensten voor opvanggezinnen

Tabel 52 op de volgende pagina geeft een overzicht van de resultatenrekening bij alle participerende diensten voor opvanggezinnen. Qua kosten springen twee groepen in het oog, namelijk de 'handelsgoederen, grond- en hulpstoffen' en de 'bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen'. Gezamenlijk overstijgen ze de totale opbrengsten. Onder de eerstgenoemde kost vallen de onkostenvergoedingen aan de onthaalouders en onder de laatstgenoemde kost valt de loonkost van de tewerkgestelde personeelsleden bij de diensten voor opvanggezinnen. Indien het resultaat van het boekjaar wordt bekeken, kunnen we een negatieve trend waarnemen. Dit is te wijten aan de ruime stijging van de personeelskosten.

Uit de ratio in de volgende tabel 53 kan besloten worden dat de toegevoegde waarde niet toereikend is om de personeelskosten te financieren.

Tabel 52: Resultatenrekening diensten voor opvanggezinnen bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=224)	%	Totaal (n=224)	%	Totaal (n=231)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.655,63	100,0%	2.650,37	100,0%	2.811,50	100,0%
70 Omzet	1.759,92	66,3%	1.661,34	62,7%	1.611,42	57,3%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	895,72	33,7%	989,03	37,3%	1.200,08	42,7%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.742,24)	-103,3%	(2.939,69)	-110,9%	(3.131,24)	-111,4%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	2.169,80	81,7%	2.141,78	80,8%	2.174,15	77,3%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	22,06	0,8%	13,79	0,5%	12,24	0,4%
62 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	550,38	20,7%	783,96	29,6%	944,84	33,6%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	0,00	0,0%	0,15	0,0%	0,00	0,0%
640/8 Andere bedrijfskosten	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
BEDRIJFSRESULTAAT	(86,61)	-3,3%	(289,32)	-10,9%	(319,74)	-11,4%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
FINANCIËLE KOSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(86,61)	-3,3%	(289,32)	-10,9%	(319,74)	-11,4%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(86,61)	-3,3%	(289,32)	-10,9%	(319,74)	-11,4%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Tabel 53: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=224)	%	Totaal (n=224)	%	Totaal (n=231)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.655,63	100,0%	2.650,37	100,0%	2.811,50	100,0%
Omzet	1.759,92	66,3%	1.661,34	62,7%	1.611,42	57,3%
Andere bedrijfsopbrengsten	895,72	33,7%	989,03	37,3%	1.200,08	42,7%
BEDRIJFSKOSTEN	(2.191,86)	-82,5%	(2.155,58)	-81,3%	(2.186,40)	-77,8%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	2.169,80	81,7%	2.141,78	80,8%	2.174,15	77,3%
Diensten en diverse goederen	22,06	0,8%	13,79	0,5%	12,24	0,4%
TOEGEVOEGDE WAARDE	463,77	17,5%	494,80	18,7%	625,10	22,2%
Personeelskosten	550,38	20,7%	783,96	29,6%	944,84	33,6%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(86,61)	-3,3%	(289,16)	-10,9%	(319,74)	-11,4%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

5.2.3. Resultatenrekening van de initiatieven voor buitenschoolse opvang

Er kunnen twee voornaamste kostengroepen waargenomen worden bij het bekijken van tabel 54 op de volgende pagina met betrekking tot de resultatenrekening van de initiatieven voor buitenschoolse opvang. Meer bepaald de 'bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen' vertegenwoordigt ongeveer 90 % van de totale bedrijfsopbrengsten en de 'handelsgoederen, grond- en hulpstoffen' haalt circa 12 % van de totale bedrijfsopbrengsten.

Uit tabel 55 kan besloten worden dat de toegevoegde waarde niet ruim genoeg is om de personeelskosten te financieren. Wel kan een positieve trend ten opzichte van 2002 geconstateerd worden.

Tabel 54: Resultatenrekening initiatieven voor buitenschoolse opvang bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=2154)	%	Totaal (n=2568)	%	Totaal (n=2400)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.784,69	100,0%	2.741,73	100,0%	2.910,78	100,0%
70 Omzet	699,13	25,1%	674,91	24,6%	651,99	22,4%
74 Andere bedrijfsopbrengsten	2.085,55	74,9%	2.066,82	75,4%	2.258,79	77,6%
BEDRIJFSKOSTEN	(3.099,27)	-111,3%	(3.019,00)	-110,1%	(3.073,86)	-105,6%
60 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	388,22	13,9%	348,76	12,7%	358,42	12,3%
61 Diensten, diverse goederen en interne facturatie	220,16	7,9%	200,94	7,3%	206,71	7,1%
62 Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	2.490,40	89,4%	2.468,09	90,0%	2.504,91	86,1%
630 Afschrijvingen en waardeverm. OK, IVA en MVA	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
631/9 Waardeverminderingen en voorzieningen	0,01	0,0%	1,21	0,0%	0,19	0,0%
640/8 Andere bedrijfskosten	0,48	0,0%	0,00	0,0%	3,64	0,1%
BEDRIJFSRESULTAAT	(314,58)	-11,3%	(277,27)	-10,1%	(163,08)	-5,6%
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
FINANCIËLE KOSTEN	(14,35)	-0,5%	(12,85)	-0,5%	(21,00)	-0,7%
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	(328,93)	-11,8%	(290,12)	-10,6%	(184,08)	-6,3%
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
UITZONDERLIJKE KOSTEN	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
RESULTAAT VAN BOEKJAAR	(328,93)	-11,8%	(290,12)	-10,6%	(184,08)	-6,3%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Tabel 55: Toegevoegde waarde - personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang bij steden en gemeenten, per jaar en per plaats

	2002		2003		2004	
	Totaal (n=2154)	%	Totaal (n=2568)	%	Totaal (n=2400)	%
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.784,69	100,0%	2.741,73	100,0%	2.910,78	100,0%
Omzet	699,13	25,1%	674,91	24,6%	651,99	22,4%
Andere bedrijfsopbrengsten	2.085,55	74,9%	2.066,82	75,4%	2.258,79	77,6%
BEDRIJFSKOSTEN	(608,37)	-21,8%	(549,70)	-20,0%	(565,13)	-19,4%
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	388,22	13,9%	348,76	12,7%	358,42	12,3%
Diensten en diverse goederen	220,16	7,9%	200,94	7,3%	206,71	7,1%
TOEGEVOEGDE WAARDE	2.176,31	78,2%	2.192,03	80,0%	2.345,65	80,6%
Personeelskosten	2.490,40	89,4%	2.468,09	90,0%	2.504,91	86,1%
TOEGEVOEGDE WAARDE - PERSONEELSKOSTEN	(314,09)	-11,3%	(276,06)	-10,1%	(159,25)	-5,5%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

5.3. Detail van de resultatenrekening per plaats en per jaar

De uitgebreide tabel 56 geeft het detail van de aangerekende uitgaven en de ontvangsten bij de gemeenten en steden. De bedragen zijn per opvangplaats weergegeven en het detail is per voorziening en per jaar opgesplitst.

Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 1 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			initiatieven voor buitenschoolse opvang			kinderdagverblijven		
		2002 (n=224)	2003 (n=224)	2004 (n=231)	2002 (n=2154)	2003 (n=2568)	2004 (n=2400)	2002 (n=1398)	2003 (n=1421)	2004 (n=1398)
		TOTAAL AANGEREKENDE UITGAVEN	Gemiddelde	2.742,24	2.939,69	3.131,24	3.113,62	3.031,85	3.094,86	11.555,68
	Mediaan	2.738,65	3.014,52	3.037,36	3.055,59	3.083,96	3.050,27	11.498,04	11.899,79	13.517,51
	Stand. dev.	379,94	558,58	682,98	1.053,40	957,93	1.292,64	3.010,72	2.654,46	3.089,14
NATUUR 11: PERSONEELSKOSTEN	Gemiddelde	549,93	783,19	944,41	2.485,81	2.463,55	2.499,69	10.098,92	9.924,35	10.421,65
	Mediaan	484,37	698,08	862,21	2.507,74	2.544,87	2.552,69	10.208,89	10.589,63	11.139,32
	Stand. dev.	166,42	200,88	220,78	715,92	720,04	905,40	2.523,34	2.146,17	2.687,52
111 BEZOLDIGINGEN	Gemiddelde	392,43	443,03	490,37	2.068,93	2.029,64	2.018,31	7.174,98	7.240,67	7.365,84
	Mediaan	341,75	371,01	419,58	2.065,36	2.089,52	2.055,91	7.479,29	7.847,75	8.169,19
	Stand. dev.	127,51	174,24	205,40	582,39	574,55	749,69	1.798,09	1.550,50	1.737,42
111-01 Bezoldiging van het gemeentepersoneel	Gemiddelde	392,42	443,03	490,37	605,31	619,38	620,12	5.450,95	5.261,05	5.508,16
	Mediaan	341,74	371,01	419,58	555,48	573,33	590,65	5.369,46	5.340,95	5.606,23
	Stand. dev.	127,51	174,24	205,40	371,06	400,93	432,97	2.352,67	2.022,37	2.121,27

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 2 (in euro)

		diensten voor opvangzinnen			initiatieven voor buitenschoolse opvang			kinderdagverblijven		
		2002 (n=224)	2003 (n=224)	2004 (n=231)	2002 (n=2154)	2003 (n=2568)	2004 (n=2400)	2002 (n=1398)	2003 (n=1421)	2004 (n=1398)
		Gemiddelde	Mediaan	Stand. dev.	Gemiddelde	Mediaan	Stand. dev.	Gemiddelde	Mediaan	Stand. dev.
111-02 Bezoldiging van de gesubsidieerde contractuelen	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	1.463,62	1.410,27	1.398,79	1.724,03	1.979,63	1.857,68
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	1.508,32	1.518,12	1.427,08	1.45,57	548,47	76,21
	Stand. dev.	0,01	0,00	0,00	507,32	564,91	645,16	2.582,92	2.600,18	2.881,31
112 SOCIALE VERGOEDINGEN	Gemiddelde	28,13	32,08	36,01	163,79	168,47	193,29	436,28	433,26	552,68
	Mediaan	30,39	29,96	36,32	167,78	171,45	196,25	388,40	389,79	537,23
	Stand. dev.	9,04	7,21	5,02	70,56	57,13	68,94	120,36	105,68	146,22
112-01 Vakantiegeld van het gemeentepersoneel	Gemiddelde	20,32	24,42	28,69	32,07	32,02	41,12	301,87	306,84	396,00
	Mediaan	20,42	23,82	28,51	24,52	28,99	36,72	321,77	328,59	396,99
	Stand. dev.	4,06	5,22	3,96	24,81	17,31	29,77	134,11	141,40	212,89
112-02 Vakantiegeld van de gesubsidieerde contractuelen	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	83,18	84,21	101,99	107,00	105,96	134,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	79,46	89,66	99,21	50,45	57,94	5,10
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	40,98	34,71	42,82	147,84	126,19	206,82
113 PATRONALE BIJDAGEN	Gemiddelde	126,94	300,28	407,25	228,93	231,75	258,47	2.446,49	2.201,83	2.431,18
	Mediaan	108,55	290,36	402,63	235,58	236,85	259,87	2.193,52	1.931,67	2.040,16
	Stand. dev.	45,00	30,10	17,69	96,69	109,93	119,32	827,03	732,89	935,74
113-01 Patronale bijdragen aan de RSZ - PPO voor het gemeentepersoneel	Gemiddelde	92,75	108,07	116,50	138,47	143,63	159,09	1.444,13	1.320,45	1.463,00
	Mediaan	92,42	98,16	100,29	141,06	142,22	159,12	1.663,00	1.305,83	1.643,48
	Stand. dev.	15,62	25,88	37,54	85,91	99,78	98,78	569,52	460,14	439,22
113-02 Patronale bijdragen aan de RSZ - PPO voor de gesubsidieerde contractuelen	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	82,99	81,38	86,58	425,80	408,94	478,60
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	87,40	92,17	93,02	0,00	0,99	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	34,20	40,27	40,27	725,60	713,59	811,33
113-21 Patronale bijdragen aan de omslagkas voor gemeentelijke pensioenen	Gemiddelde	34,19	35,33	63,52	7,47	6,75	12,80	576,57	472,45	489,57
	Mediaan	27,28	28,56	55,75	0,00	0,00	0,00	324,84	370,48	332,42
	Stand. dev.	34,81	35,74	64,81	21,35	17,25	25,79	721,17	629,53	743,94
113-48 Patronale bijdragen aan andere pensioenkassen	Gemiddelde	0,00	158,87	227,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	0,00	166,57	223,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	30,63	64,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
115 REISKOSTEN EN ANDERE GELDELIJKE TEGEMOETKOMINGEN	Gemiddelde	0,00	0,00	2,95	4,50	12,39	8,96	17,75	27,92	48,13
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	5,90	13,40	28,34	20,34	32,13	71,32	103,60
NATUUR 12: AANKOOP VAN NIET-DUURZAME GOEDEREN EN DIENSTEN	Gemiddelde	2.191,86	2.155,58	2.186,40	608,37	549,70	565,13	1.447,37	1.121,81	1.356,17
	Mediaan	2.253,90	2.315,47	2.174,80	543,10	533,54	491,62	1.405,16	1.126,35	1.118,82
	Stand. dev.	212,99	356,86	461,69	286,85	193,10	317,12	645,95	567,63	570,55
122 ERELONEN EN VERGOEDINGEN VAN NIET-GEMEENTEPERSONEEL	Gemiddelde	2.124,36	2.088,31	2.093,77	10,92	7,51	28,40	18,33	49,02	132,05
	Mediaan	2.174,89	2.236,03	2.087,85	0,00	0,00	0,83	14,09	13,53	14,61
	Stand. dev.	190,73	321,98	452,12	21,28	16,19	95,30	14,43	107,20	317,83
122-01 121-06 Erelonen en vergoedingen	Gemiddelde	3,07	2,48	4,71	10,92	7,51	28,40	18,33	49,02	132,05
	Mediaan	2,45	1,73	2,10	0,00	0,00	0,83	14,09	13,53	14,61
	Stand. dev.	3,69	3,12	6,92	21,28	16,19	95,30	14,43	107,20	317,83
122-48 Vergoedingen voor onthaalgzinnen	Gemiddelde	2.121,29	2.085,82	2.089,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	2.171,20	2.231,07	2.085,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	188,65	320,47	446,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
123 ADMINISTRatieve WERKINGSUITGAVEN	Gemiddelde	23,29	31,68	43,98	105,82	87,48	96,69	122,08	108,22	97,86
	Mediaan	25,61	40,52	44,87	88,52	62,40	56,27	76,34	140,73	87,27
	Stand. dev.	18,09	21,27	36,17	85,60	66,49	109,75	139,34	88,81	93,96
123-02 Kantoorbenodigdheden voor rechtstreeks gebruik	Gemiddelde	1,68	1,89	7,36	11,15	8,32	9,57	40,31	28,46	30,58
	Mediaan	0,00	0,89	0,04	9,62	5,52	5,80	2,17	6,21	3,84
	Stand. dev.	3,36	2,73	14,67	14,10	8,70	13,05	84,23	50,67	67,29
123-11 Telefoonkosten	Gemiddelde	4,77	6,64	4,28	19,12	17,85	21,03	30,50	49,33	41,47
	Mediaan	4,11	5,55	2,33	17,62	14,11	15,17	10,47	34,15	35,83
	Stand. dev.	5,62	7,87	5,88	14,03	12,71	21,22	36,95	56,87	48,64
124 TECHNISCHE WERKINGSUITGAVEN	Gemiddelde	32,32	21,58	22,46	233,63	229,52	225,56	554,34	559,48	597,47
	Mediaan	31,79	20,94	16,70	205,97	202,61	210,11	526,21	648,48	533,23
	Stand. dev.	17,93	7,87	21,74	125,53	128,21	137,92	200,21	261,06	194,98
124-02 Technische benodigdheden voor rechtstreeks verbruik	Gemiddelde	18,98	9,58	4,30	116,40	119,82	130,18	451,70	425,33	462,39
	Mediaan	13,20	9,59	1,99	115,51	122,47	123,33	474,58	514,02	408,67
	Stand. dev.	21,56	8,24	5,97	64,67	52,01	62,82	238,42	295,66	271,93
124-06 Prestaties door derden, eigen aan de functie	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	26,64	21,96	29,87	3,15	10,92	3,43
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	3,88	1,65	7,28	2,61	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	66,29	61,22	84,34	2,77	20,87	9,07
124-48 Andere technische kosten	Gemiddelde	4,38	1,57	11,71	60,44	54,52	45,89	81,77	106,34	115,81
	Mediaan	1,68	0,00	3,91	1,67	3,14	2,02	0,00	5,17	3,00
	Stand. dev.	6,59	3,14	18,46	103,47	103,46	82,80	157,64	183,24	194,54
125 WERKINGSUITGAVEN VOOR GEBOUWEN	Gemiddelde	5,65	7,62	6,64	148,81	129,05	120,17	693,37	402,53	471,58
	Mediaan	3,49	5,11	2,05	121,08	120,33	133,58	556,33	363,14	451,41
	Stand. dev.	7,42	9,71	10,72	132,05	84,90	68,15	617,02	251,22	274,82
125-02 Benodigdheden voor gebouwen, voor rechtstreeks verbruik	Gemiddelde	0,69	0,89	0,03	62,00	41,23	38,87	270,44	53,86	66,56
	Mediaan	0,00	0,58	0,00	34,98	22,68	21,49	60,64	39,48	58,32
	Stand. dev.	1,38	1,14	0,06	100,73	43,07	40,86	584,82	35,84	47,28
125-03 Brandstoffen voor de verwarming van de gebouwen	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	11,90	14,33	14,55	101,68	24,39	0,29
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	20,22	24,92	23,91	269,03	68,17	0,76
125-06 Prestaties van derden voor de gebouwen, eigen aan de functie	Gemiddelde	0,63	0,12	5,63	20,39	21,19	20,70	32,14	49,57	67,83
	Mediaan	0,38	0,00	0,03	8,62	12,63	18,07	24,13	22,38	57,31
	Stand. dev.	0,84	0,24	11,22	26,39	28,04	18,66	42,37	74,36	52,50
125-12 Levering van elektriciteit voor de gebouwen	Gemiddelde	1,67	2,06	0,72	18,32	16,30	18,30	135,78	101,78	164,76
	Mediaan	1,23	1,20	0,00	15,82	13,24	15,23	62,33	65,07	133,86
	Stand. dev.	2,06	2,75	1,44	15,71	14,40	14,91	140,34	88,19	181,42
125-13 Levering van gas voor de gebouwen	Gemiddelde	2,13	3,97	0,00	18,25	22,86	15,50	104,27	132,00	138,73
	Mediaan	0,00	2,69	0,00	7,46	13,93	6,73	102,54	131,33	131,48
	Stand. dev.	4,26	5,04	0,00	21,26	26,10	19,39	93,29	118,99	126,24
126 HUURGELDEN EN LASTEN VAN ONROERENDE GOEDEREN	Gemiddelde	0,00	0,00	7,81	90,23	73,02	70,86	54,62	0,00	54,62
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	26,77	34,06	30,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	15,63	135,21	92,46	96,84	144,50	0,00	144,50

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Tabel 56: Detail resultatenrekening bij steden en gemeenten, opgesplitst per voorziening, per jaar en per plaats, deel 3 (in euro)

		diensten voor opvanggezinnen			initiatieven voor buitenschoolse opvang			kinderdagverblijven		
		2002 (n=224)	2003 (n=224)	2004 (n=231)	2002 (n=2154)	2003 (n=2568)	2004 (n=2400)	2002 (n=1398)	2003 (n=1421)	2004 (n=1398)
126-01 Huur en huurlasten van gehuurde onroerende goederen	Gemiddelde	0,00	0,00	7,81	90,23	73,02	70,86	54,62	0,00	54,62
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	26,77	34,06	30,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	15,63	135,21	92,46	96,84	144,50	0,00	144,50
NATUUR 21: FIN. KOSTEN V/D SCHULDEN EN ANDERE FIN. KOSTEN	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	14,35	12,85	21,00	20,18	21,50	14,79
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	44,12	37,45	48,25	53,39	44,37	39,12
NATUUR 30: NIET VERDEELBARE INKOMSTENOVERDRACHTEN	Gemiddelde	0,00	0,15	0,00	0,01	1,21	0,19	0,00	0,00	0,27
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,30	0,00	0,05	3,50	0,61	0,00	0,00	0,70
NATUUR 41: INKOMSTENOVERDRACHTEN AAN DE HOGERE OVERHEDEN	Gemiddelde	0,45	0,77	0,43	4,59	4,54	5,22	2,34	6,96	4,18
	Mediaan	0,39	0,97	0,35	4,76	5,55	5,96	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,53	0,53	0,52	4,04	3,84	3,44	6,19	9,79	7,36
NATUUR 43: INKOMSTENOVERDRACHTEN AAN ANDERE OVERHEIDSINST.	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	3,64	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	2,42	0,00	17,82	0,00	0,00	0,00
TOTAAL ONTVANGSTEN (netto-vastgestelde rechten)	Gemiddelde	2.655,63	2.650,37	2.811,50	2.784,69	2.741,73	2.910,78	6.791,75	7.469,14	8.009,02
	Mediaan	2.680,70	2.817,45	2.794,38	2.882,78	2.745,28	2.563,19	6.939,36	7.565,37	8.221,83
	Stand. dev.	248,00	350,40	563,35	1.179,83	914,90	1.721,66	1.027,08	1.206,21	1.253,84
NATUUR 16: VERKOOP VAN NIET-DUURZAME GOEDEREN EN DIENSTEN	Gemiddelde	1.759,92	1.661,34	1.611,42	699,13	674,91	651,99	2.008,76	2.005,24	2.081,89
	Mediaan	1.754,88	1.711,95	1.595,24	738,67	668,52	661,13	2.101,33	2.016,41	2.193,10
	Stand. dev.	137,75	179,06	431,78	208,81	159,87	245,00	378,18	470,14	495,60
161 PRESTATIES TEN VOORDELE VAN BEDRIJVEN EN GEZINNEN	Gemiddelde	1.759,92	1.661,34	1.611,42	699,13	674,91	651,99	2.008,76	2.005,24	2.081,89
	Mediaan	1.754,88	1.711,95	1.595,24	738,67	668,52	661,13	2.101,33	2.016,41	2.193,10
	Stand. dev.	137,75	179,06	431,78	208,81	159,87	245,00	378,18	470,14	495,60
161-01 Rechtstreekse prestaties betreffende de functie	Gemiddelde	1.757,94	1.659,29	1.609,28	651,97	622,48	613,46	1.985,39	1.979,78	2.055,13
	Mediaan	1.750,93	1.709,29	1.593,84	669,12	617,97	621,21	2.101,33	2.016,41	2.193,10
	Stand. dev.	138,04	177,71	431,30	201,40	133,63	234,31	391,67	460,63	498,32
161-48 Andere opbrengsten en terugvorderingen	Gemiddelde	1,98	2,05	2,14	30,51	36,04	22,60	43,37	25,47	26,76
	Mediaan	1,43	2,65	2,72	24,20	20,80	12,13	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	2,45	1,37	1,44	36,99	49,18	32,78	81,10	55,53	47,68
NATUUR 46: INKOMSTENOVERDRACHTEN VAN DE CENTRALE OVERHEID	Gemiddelde	633,15	457,30	854,42	1.870,07	1.844,48	2.002,36	4.046,80	4.773,96	5.108,44
	Mediaan	818,49	360,54	1.077,41	1.839,78	1.751,29	1.607,79	4.564,69	5.211,43	5.944,33
	Stand. dev.	426,52	551,18	579,12	1.104,42	865,72	1.590,10	1.705,25	1.969,31	2.278,15
465 SPECIFIEKE BIJDAGEN	Gemiddelde	633,15	457,30	854,42	1.870,07	1.844,48	2.002,36	4.026,62	4.758,62	5.093,65
	Mediaan	818,49	360,54	1.077,41	1.839,78	1.751,29	1.607,79	4.564,69	5.211,43	5.944,33
	Stand. dev.	426,52	551,18	579,12	1.104,42	865,72	1.590,10	1.752,79	2.006,60	2.312,54
465-01 Bijdrage van hogere overheden voor de werkingsuitgaven	Gemiddelde	111,44	100,78	120,02	327,17	322,53	337,77	0,00	606,95	0,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	222,87	201,56	240,05	579,91	546,52	579,59	0,00	1.716,72	0,00
465-02 Bijdrage van hogere overheden voor de personeelsuitgaven	Gemiddelde	108,30	176,25	195,69	245,04	265,94	235,57	3.181,52	3.351,54	4.154,35
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.600,42	4.045,59	4.651,16
	Stand. dev.	216,60	352,50	391,38	445,68	493,02	431,05	2.281,82	2.941,07	3.039,58
465-05 Premie van de hogere overheden voor het gesubsidieerd personeel (GESCO)	Gemiddelde	12,05	0,00	0,00	965,77	923,15	1.065,37	67,75	59,28	67,56
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	1.012,97	968,18	865,47	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	24,09	0,00	0,00	492,33	468,87	1.198,39	179,24	167,67	178,75
465-48 Andere diverse specifieke toelagen van de Staat	Gemiddelde	401,36	180,27	484,48	332,08	332,86	363,64	777,36	740,86	871,74
	Mediaan	379,02	0,00	465,31	0,00	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	464,89	360,54	580,30	604,26	561,53	587,34	2.056,70	2.095,46	2.306,40
NATUUR 48: INKOMSTENOVERDRACHTEN VAN ANDERE OVERHEIDSINST.	Gemiddelde	262,57	531,73	345,66	215,49	222,34	256,44	736,18	689,94	818,70
	Mediaan	142,93	490,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	360,69	617,70	691,32	463,97	519,95	575,66	1.947,75	1.951,46	2.166,06
485 BIJDAGEN VOOR SPECIFIEKE DOELEINDEN	Gemiddelde	262,57	531,73	345,66	215,49	222,34	256,44	736,18	689,94	818,70
	Mediaan	142,93	490,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	360,69	617,70	691,32	463,97	519,95	575,66	1.947,75	1.951,46	2.166,06
485-01 Bijdrage van andere overheidsinstellingen voor de werkingsuitgaven	Gemiddelde	191,11	245,18	345,66	96,02	118,43	143,00	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	382,22	490,36	691,32	343,35	419,50	485,03	0,00	0,00	0,00
485-02 Bijdrage van andere overheidsinstellingen voor de personeelsuitgaven	Gemiddelde	0,00	0,00	0,00	92,51	95,60	105,01	736,18	689,94	818,70
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	0,00	0,00	0,00	329,78	346,15	360,72	1.947,75	1.951,46	2.166,06
485-48 Andere specifieke bijdragen van andere overheidsinstellingen	Gemiddelde	71,46	286,55	0,00	26,96	8,31	8,43	0,00	0,00	0,00
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Stand. dev.	142,93	573,10	0,00	133,10	42,38	41,31	0,00	0,00	0,00
RESULTAAT	Gemiddelde	-86,61	-289,32	-319,74	-328,93	-290,12	-184,08	-4.763,94	-3.605,48	-3.788,02
	Mediaan	-57,95	-197,07	-242,98	-172,81	-338,69	-487,08	-4.558,69	-4.334,42	-5.295,68
	Stand. dev.	-131,94	-208,17	-119,63	126,43	-43,03	429,02	-1.983,64	-1.448,25	-1.835,30

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de organiserende besturen

Uit tabel 56 kunnen de grootste uitgaven en ontvangsten benoemd worden. Ter verduidelijking van de benaming van de groepen wordt in sommige gevallen tussen haakjes de voornaamste karakteristiek opgenomen.

Voor de **diensten voor opvanggezinnen** zijn dit gerangschikt van groot naar klein:

UITGAVEN:

- 122-48 Vergoeding voor onthaalgezinnen;
- 111-01 Bezoldiging van het gemeentepersoneel.

ONTVANGSTEN:

- 161-01 Rechtstreekse prestaties betreffende de functie (ouderbijdragen);
- 485-01 Bijdrage van andere overheidsinstelling voor de werkingsuitgaven;
- 465-48 Andere diverse specifieke toelagen van de Staat.

Bij de **initiatieven voor buitenschoolse opvang** geeft dit volgend overzicht, gerangschikt van groot naar klein:

UITGAVEN:

- 111-02 Bezoldiging van de gesubsidieerde contractuelen;
- 111-01 Bezoldiging van het gemeentepersoneel.

ONTVANGSTEN:

- 465-05 Premie van de hogere overheden voor de personeelsuitgaven;
- 161-01 Rechtstreekse prestaties betreffende de functie (ouderbijdragen);
- 465-48 Andere diverse specifieke toelagen van de Staat.

Finaal voor de **kinderdagverblijven** zijn dit, gerangschikt van groot naar klein:

UITGAVEN:

- 111-01 Bezoldiging van het gemeentepersoneel;
- 111-02 Bezoldiging van de gesubsidieerde contractuelen;
- 113-01 Patronale bijdragen aan de RSZ-PPO voor het gemeentepersoneel;
- 113-01 Patronale bijdragen aan de omslagkas voor gemeentelijke pensioenkasen;
- 113-01 Patronale bijdragen aan de RSZ-PPO voor de gesubsidieerde contractuelen.

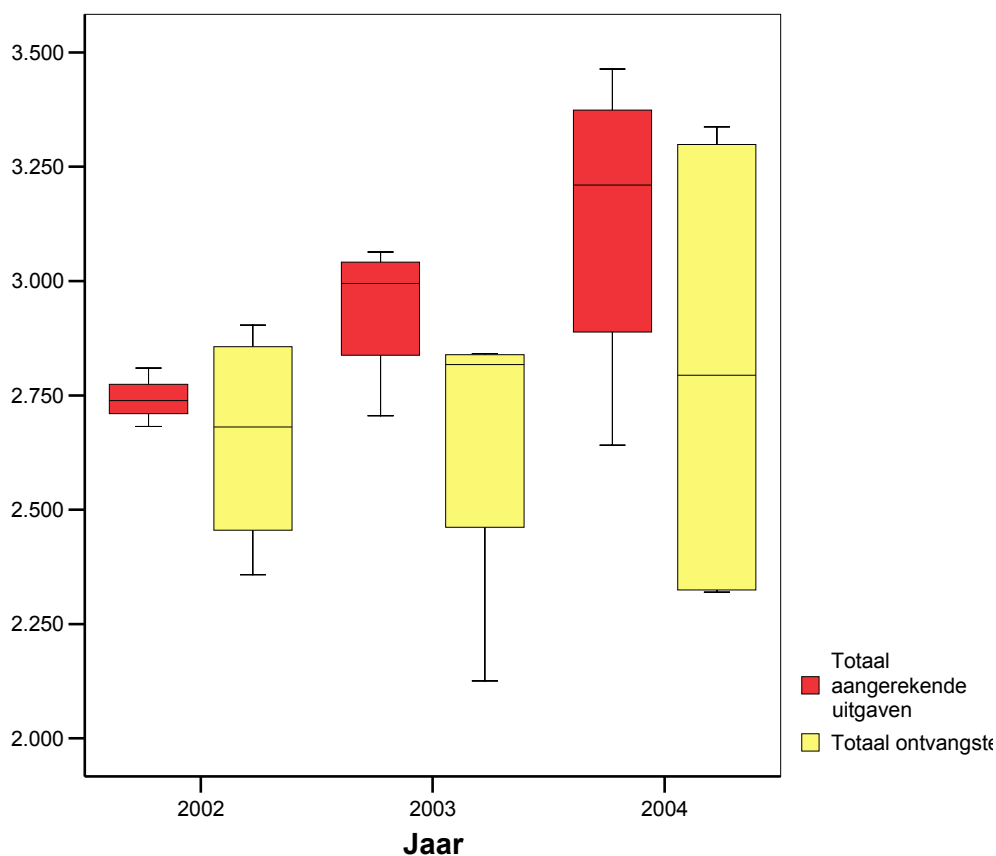
ONTVANGSTEN:

- 465-02 Bijdragen van hogere overheden voor de personeelsuitgaven;
- 161-01 Rechtstreekse prestaties betreffende de functie (ouderbijdragen);
- 465-48 Andere diverse specifieke toelagen van de Staat.

Grafiek G geeft een grafische voorstelling voor de drie onderzochte jaren van de totale kosten en opbrengsten per opvangplaats bij de diensten voor opvanggezinnen. De mediaan voor de

totale opbrengsten fluctueert jaarlijks rond 2.750 euro per plaats, terwijl de kosten gradueel stijgen van 2.750 euro naar 3.250 euro per opvangplaats. Voor de onderzochte periode kan een negatieve trend vastgesteld worden bij de participerende diensten voor opvanggezinnen.

Grafiek G: Totaal kosten en opbrengsten bij diensten voor opvanggezinnen, per jaar en per plaats (gemeenten en steden)

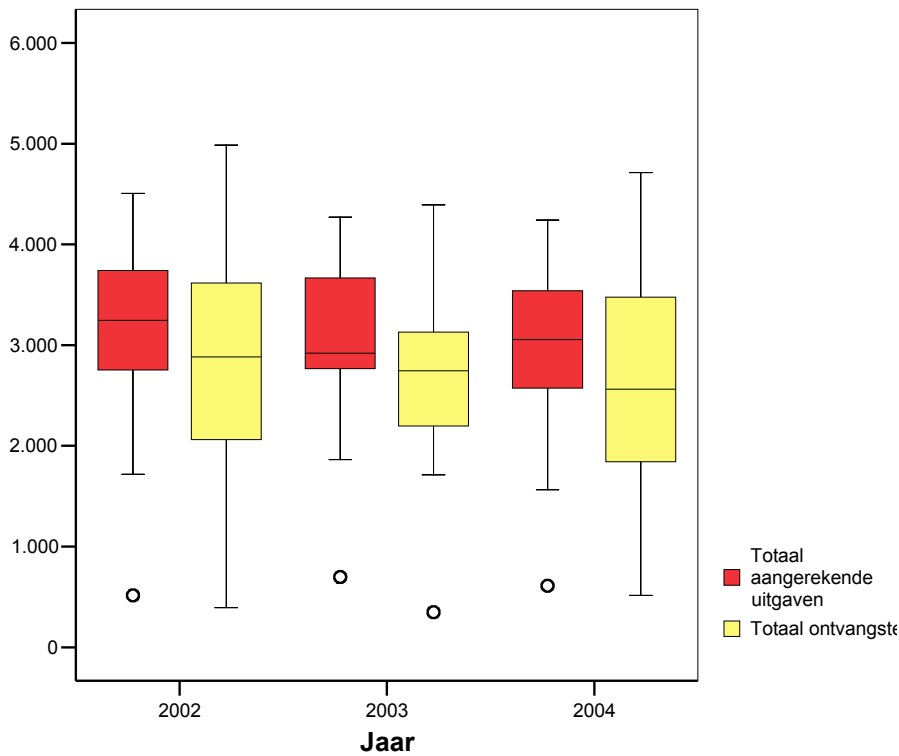

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de gemeenten

Grafiek H op de volgende pagina geeft het overzicht van de totale kosten en totale opbrengsten per plaats bij de initiatieven voor buitenschoolse opvang. De totale kosten schommelen rond de 3.000 euro per plaats. De totale opbrengsten zijn lager dan de totale kosten en dalen lichtjes met de jaren. Voor de initiatieven kan, naar analogie met de diensten, een dalende trend waargenomen worden.

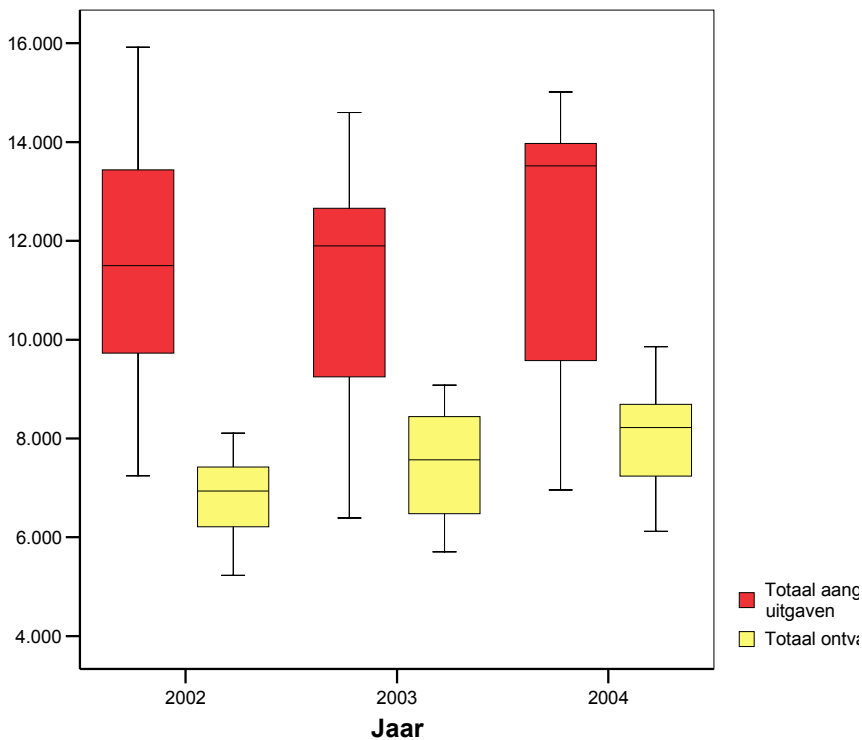
De daaropvolgende grafiek, Grafiek I, geeft een duidelijk beeld voor de kinderdagverblijven. De totale kosten per plaats overtreffen heel ruim de totale opbrengsten.

Grafiek H: Totaal kosten en opbrengsten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per jaar en per plaats (steden en gemeenten)

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de gemeenten

Grafiek I: Totaal kosten en opbrengsten bij kinderdagverblijven, per jaar en per plaats (steden en gemeenten)

Bron: Eigen berekeningen op basis van de verstrekte gegevens door de gemeenten

5.4. Detail van de personeelskosten

Naar analogie met de bepaling van de personeelskosten per opvangplaats bij O.C.M.W.'s wordt hier ook gewerkt met een benaderende kost per opvangplaats.

5.4.1. Kinderdagverblijven

Onderstaande tabel 57 geeft een duidelijk beeld dat ongeveer 40 % van het tewerkgesteld personeel volledig gedragen wordt door het eigen bestuur en door geen enkele instantie gesubsidieerd wordt.

Tabel 57: Overzicht personeelskosten bij kinderdagverblijven, per plaats en per jaar (gemeenten en steden)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	10.057,76	100,00%	9.875,76	100,00%	10.349,69	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	5.781,39	57,48%	5.867,02	59,41%	5.518,53	53,32%
Gesubsidieerd door andere instanties	184,43	1,83%	248,02	2,51%	81,94	0,79%
Niet gesubsidieerd	4.091,94	40,68%	3.760,72	38,08%	4.749,22	45,89%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	463,52	4,61%	752,25	7,62%	480,48	4,64%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	7.906,42	78,61%	7.561,50	76,57%	8.415,47	81,31%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	1.443,72	14,35%	1.316,72	13,33%	1.453,73	14,05%
Administratief personeel	244,10	2,43%	245,29	2,48%	0,00	0,00%
Andere personeelsleden	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij steden en gemeenten

Tabel 58 geeft een vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost per opvangplaats bij kinderdagverblijven.

Tabel 58: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij kinderdagverblijven (gemeenten en steden), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	4.250,86	4.362,21	4.620,65
Aanvullend bedrag (2)	977,96	1.003,03	1.016,18
Logistieke functie (3)	0,00	184,42	197,50
Directiefunctie (4)	0,00	54,59	61,76
Bijkomende functie (5)	0,00	0,00	38,25
Totaal subsidies	5.228,82	5.604,25	5.934,35
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	5.781,39	5.867,02	5.518,53
Verschil	-552,57	-262,76	415,82
Aangepaste personeelskost	/	/	5.717,92
Verschil	-552,57	-262,76	216,43

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Volgende berekeningen worden uitgevoerd:

- (1) de basissubsidiebedragen opgegeven in tabel 4 op pagina 16 worden gehanteerd. Er wordt hierbij rekening gehouden met de omvang van de participerende crèches en peuterspeelweelden en de daarbij gerelateerde subsidiebedragen;
- (2) voor het bepalen van het aanvullend bedrag wordt eenzelfde principe als in (1) gehanteerd. De gemiddelde leeftijden bij de participerende kinderdagverblijven bedragen resp. 43, 43 en 42 jaar voor 2002, 2003 en 2004. Berekening voor 2002: $(43-20) \times 42,52 \text{ euro} = 977,96 \text{ euro}$;
- (3) Voor de berekening van het aantal gesubsidieerde logistieke functies werd gebruik gemaakt van de ter beschikking gestelde lijsten door Kind en Gezin. Voor de meewerkende kinderdagverblijven resulteert dit voor 2003 in 37 kwartijdse equivalenten en voor 2004 in 38 kwartijdse equivalenten. Berekening voor 2003: $28.331,22 \text{ euro} \times (37 / 4) / 1421 = 184,42 \text{ euro}$;
- (4) Op basis van de verstrekte gegevens door Kind en Gezin zijn er, vanaf 2003 elk jaar, in totaal 1,5 VTE directiefunctie gesubsidieerd voor de deelnemende kinderdagverblijven. Berekening voor 2004: $51.717,21 \times 1,5 / 1384 = 61,76 \text{ euro}$;
- (5) Voor de bepaling van de subsidies voor de bijkomende functie wordt gebruik gemaakt van het gemiddelde van de subsidiebedragen en resulteert dit in 38,25 euro per plaats voor 2004.

Gezien de eigenaardige sprong van de totale personeelskost voor 2004 wordt deze nader beschouwd. De dalende personeelskost is te wijten aan het gebruik van een benaderende kost. Daar het aantal niet-gesubsidieerd aanzienlijk is en dit toch 'goedkopere' personeelsleden zijn, dringt zich een aanpassing op. Op basis van de weddenschalen volgens de VIA-akkoorden, de dalende gemiddelde leeftijd en de loonindexering vanaf november 2004 kan een aanpassing van de personeelskost berekend worden. Dit komt overeen met een daling van 2,5413262 % ten opzichte van 2003. Dus de aangepaste personeelskost bedraagt 5.717,92 euro in plaats van oorspronkelijke 5.518,53 euro.

Uit deze tabel kan duidelijk vastgesteld worden dat voor de meewerkende kinderdagverblijven de subsidies de personeelskost van het gesubsidieerd kader overtreffen vanaf 2004. Hier kan naar analogie met de O.C.M.W.'s dus ook een inhaalbeweging ten opzichte van de V.Z.W.'s worden vastgesteld.

5.4.2. Diensten voor opvanggezinnen

Eenzelfde onderzoek kan uitgevoerd worden voor de diensten voor opvanggezinnen die ressorteren onder een gemeente- of stadsbestuur. In tabel 59 kan vastgesteld worden dat er een gestage groei is in het niet-gesubsidieerd administratief personeel van ong. 10% naar 25%.

Tabel 59: Overzicht personeelskosten bij diensten voor opvanggezinnen, per plaats en per jaar (gemeenten en steden)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	547,49	100,00%	616,52	100,00%	706,39	100,00%
Gesubsidieerd door K&G	468,44	85,56%	476,54	77,30%	481,63	68,18%
Gesubsidieerd door andere instanties	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Niet gesubsidieerd	79,05	14,44%	139,98	22,70%	224,76	31,82%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	483,09	88,24%	521,21	84,54%	525,42	74,38%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Administratief personeel	64,41	11,76%	95,30	15,46%	180,97	25,62%
Andere personeelsleden	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij steden en gemeenten

Tabel 60 geeft de vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten per opvangplaats bij de meewerkende diensten voor opvanggezinnen.

Tabel 60: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij diensten voor opvanggezinnen (gemeenten en steden), per jaar en per plaats (in euro)

	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	238,30	241,45	245,76
Aanvullend bedrag (2)	64,41	69,62	75,30
Totaal subsidies	302,71	311,06	321,06
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	468,44	476,54	481,63
Verschil	-165,74	-165,47	-160,58

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Voor de bepaling van de subsidies werd gebruik gemaakt van de volgende elementen:

- (1) De basissubsidiebedragen voor de openbare diensten voor opvanggezinnen opgenomen in tabel 10 op pagina 20. Om de subsidie per opvangplaats te hebben, worden de subsidiebedragen gedeeld door achtentwintig, zijnde de schijf van zeven opvanggezinnen vermenigvuldigd met vier opvangplaatsen per opvanggezin;
- (2) De gemiddelde leeftijd van het tewerkgesteld en gesubsidieerd personeel bij participerende diensten voor opvanggezinnen bedraagt voor resp. 2002, 2003 en 2004 38 jaar, 39 jaar en 40 jaar. De berekening voor 2002 is $(38 - 23) \times 120,23 /$

28 = 64,41 euro.

Tabel 60 geeft een duidelijk beeld dat het verlies per opvangplaats rond de 165 euro blijft liggen.

5.4.3. Initiatieven voor buitenschoolse opvang

Op basis van tabel 61 kan bij de deelnemende initiatieven voor buitenschoolse opvang een kleine stijging van 5 % naar 10 % vastgesteld worden bij het aandeel van de niet-gesubsidieerde personeelsleden.

Tabel 61: Overzicht personeelskosten bij initiatieven voor buitenschoolse opvang, per plaats en per jaar (gemeenten en steden)

	2002		2003		2004	
Totaal personeelskosten	2.461,66	100,00%	2.429,86	100,00%	2.470,08	100,00%
Gesubsidieerd	2.323,72	94,40%	2.206,67	90,81%	2.211,81	89,54%
Niet gesubsidieerd	137,94	5,60%	223,19	9,19%	258,27	10,46%
Sociaal-pedagogisch en leidinggevend personeel	333,57	13,55%	348,07	14,32%	344,35	13,94%
Verplegend, verzorgend en begeleidend personeel	1.977,20	80,32%	1.939,37	79,81%	1.953,55	79,09%
Keuken- en schoonmaakpersoneel	80,52	3,27%	76,01	3,13%	92,71	3,75%
Administratief personeel	42,23	1,72%	39,86	1,64%	52,98	2,14%
Andere personeelsleden	28,15	1,14%	26,56	1,09%	26,48	1,07%

Bron: Eigen berekeningen op basis van de ingevulde bijlage 2 van de bevraging bij steden en gemeenten

Er worden geen vergelijkingen berekend tussen de subsidies en de personeelskosten, aangezien de subsidiëringbedragen van de verschillende subsidiërende overheden niet bekend gemaakt worden.

6. Besluit

Op basis van de ter beschikking gestelde cijfergegevens van de meewerkende verenigingen zonder winstoogmerk, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en steden en gemeenten kunnen we besluiten trekken over de financiële gezondheid van de kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang ressorterend onder de verschillende soorten van organiserende besturen.

We geven een overzicht van de verschillende grote kosten en opbrengsten aan de hand van de resultatenrekening van de specifieke voorzieningen, namelijk kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen en initiatieven voor buitenschoolse opvang om finaal te eindigen met een onderzoek naar de personeelskosten van het door Kind en Gezin gesubsidieerd kader.

Wat de vergelijking van de resultatenrekeningen bij de participerende organiserende besturen voor de diensten voor opvanggezinnen betreft, kan onderstaande tabel 62 een verduidelijkend licht werpen op de gelijkenissen en de verschillen bij de diensten voor opvanggezinnen ressorterend onder de verschillende organiserende besturen.

Tabel 62: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor diensten voor opvanggezinnen, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per plaats (in euro)

		VZW			OCMW			GEMEENTE		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
6 Totaal kosten	Gemiddelde	2.648,68	2.809,99	3.077,19	2.525,49	2.666,30	2.854,08	2.742,24	2.939,69	3.131,24
	Mediaan	2.800,62	2.919,66	3.042,90	2.494,26	2.423,14	2.619,00	2.738,65	3.014,52	3.037,36
	Std. dev.	478,22	669,85	856,85	646,26	707,02	771,30	379,94	558,58	682,98
608 Onkostenvergoeding voor opvanggezinnen	<i>Gemiddelde</i>	1.987,64	2.021,62	2.266,20	2.000,85	2.009,13	2.083,17	2.121,29	2.085,82	2.089,05
	<i>Mediaan</i>	2.088,72	2.057,72	2.093,89	1.877,93	1.827,33	1.883,99	2.171,20	2.231,07	2.085,75
	<i>Std. dev.</i>	368,84	525,69	822,85	574,29	622,20	621,73	188,65	320,47	446,04
620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	<i>Gemiddelde</i>	348,98	378,84	399,13	277,04	296,22	384,56	392,42	443,03	490,37
	<i>Mediaan</i>	340,58	372,02	389,57	304,76	312,68	387,68	341,75	371,01	419,58
	<i>Std. dev.</i>	58,97	75,39	77,19	88,52	82,63	126,81	127,51	174,24	205,40
621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	<i>Gemiddelde</i>	103,50	112,18	118,29	68,96	121,65	169,80	126,94	141,40	180,02
	<i>Mediaan</i>	110,89	114,60	122,02	76,20	80,96	139,32	119,70	126,72	156,05
	<i>Std. dev.</i>	15,81	16,13	14,17	25,29	83,70	115,71	50,43	61,62	102,35
7 Totaal opbrengsten	Gemiddelde	2.648,06	2.846,10	3.070,27	2.419,84	2.600,11	2.767,23	2.655,63	2.650,37	2.811,50
	Mediaan	2.764,44	2.945,86	3.030,91	2.371,74	2.632,64	2.685,74	2.680,70	2.817,45	2.794,38
	Std. dev.	488,32	696,45	837,52	606,24	721,35	711,00	248,00	350,40	563,35
708 Ouderbijdragen	<i>Gemiddelde</i>	1.631,39	1.579,55	1.680,87	1.764,29	1.785,10	1.822,28	1.757,94	1.659,29	1.609,28
	<i>Mediaan</i>	1.718,64	1.678,76	1.682,71	1.697,83	1.643,62	1.715,95	1.750,93	1.709,29	1.593,84
	<i>Std. dev.</i>	209,14	249,09	344,87	516,08	599,91	595,21	138,04	177,71	431,30
7430 Kind en Gezin	<i>Gemiddelde</i>	921,44	1.158,06	1.269,13	637,09	802,71	934,95	883,67	989,03	1.145,85
	<i>Mediaan</i>	922,49	1.078,89	1.149,23	661,78	784,32	965,99	961,42	850,90	1.077,41
	<i>Std. dev.</i>	236,40	462,90	518,66	164,27	272,55	248,10	763,13	1.168,87	1.161,98
Resultaat	Gemiddelde	-0,61	36,11	-6,92	-105,65	-66,18	-86,86	-86,61	-289,32	-319,74
	Mediaan	-22,46	46,03	-1,85	-91,79	-72,11	-21,56	-57,95	-197,07	-242,98
	Std. dev.	94,00	63,00	49,88	155,49	239,02	195,77	-131,94	-208,17	-119,63

Bron: Eigen berekeningen op basis van verstrekte gegevens door organiserende besturen

Uit de gegevens ter beschikking gesteld door de deelnemende diensten voor opvanggezinnen

blijkt dat, bij de V.Z.W.'s, de opbrengsten quasi toereikend zijn om de kosten te dragen. Voor de O.C.M.W.'s en gemeenten en steden geeft dit toch een duidelijk negatiever beeld. Een eerste reden voor dit verschil is te wijten aan de extra niet-gesubsidieerde personeelsleden die zijn tewerkgesteld bij O.C.M.W.'s en steden en gemeenten. Een tweede reden kan gevonden worden in de lagere loonsubsidies voor de O.C.M.W.'s en gemeenten en steden. Dit kan vastgesteld worden op basis van de subsidies die toegekend worden na verrekening van de geïnde ouderbijdragen, conform de richtlijnen opgenomen op pagina 19 door de som te maken van de ouderbijdragen en de subsidies van Kind en Gezin.

Wat de vergelijking van de resultatenrekeningen bij de deelnemende organiserende besturen voor de initiatieven voor buitenschoolse opvang betreft, kan er enkel teruggegrepen worden naar een onderzoek tussen de O.C.M.W.'s en de gemeenten en steden wegens de te beperkte reactie van de V.Z.W.'s.

Tabel 63: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor initiatieven voor buitenschoolse opvang, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per plaats (in euro)

		VZW			OCMW			GEMEENTE		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
6 Totaal kosten	Gemiddelde	/	/	/	2.796,74	3.370,05	3.609,67	3.113,62	3.031,85	3.094,86
	Mediaan	/	/	/	2.975,15	3.670,65	3.538,70	3.055,59	3.083,96	3.050,27
	Std. dev.	/	/	/	910,89	1.161,24	1.282,16	1.053,40	957,93	1.292,64
620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	<i>Gemiddelde</i>	/	/	/	1.766,62	2.066,13	2.238,36	2.068,93	2.029,64	2.018,31
	<i>Mediaan</i>	/	/	/	1.774,20	2.047,38	2.096,80	2.065,36	2.089,52	2.055,91
	<i>Std. dev.</i>	/	/	/	532,45	586,48	732,55	582,39	574,55	749,69
621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	<i>Gemiddelde</i>	/	/	/	229,43	205,06	206,41	228,93	231,75	258,47
	<i>Mediaan</i>	/	/	/	230,68	192,98	169,02	235,58	236,85	259,87
	<i>Std. dev.</i>	/	/	/	108,70	71,08	123,07	96,69	109,93	119,32
7 Totaal opbrengsten	Gemiddelde	/	/	/	2.634,21	2.742,90	2.977,29	2.784,69	2.741,73	2.910,78
	Mediaan	/	/	/	2.673,15	2.935,29	2.806,84	2.882,78	2.745,28	2.563,19
	Std. dev.	/	/	/	815,16	963,61	965,20	1.179,83	914,90	1.721,66
708 Ouderbijdragen	<i>Gemiddelde</i>	/	/	/	622,75	697,78	743,49	651,97	622,48	613,46
	<i>Mediaan</i>	/	/	/	645,00	788,92	822,06	669,12	617,97	621,21
	<i>Std. dev.</i>	/	/	/	121,89	162,37	198,12	201,40	133,63	234,31
7401 Werkingssubsidies FCUD	<i>Gemiddelde</i>	/	/	/	866,92	803,46	959,43	904,30	921,33	936,99
	<i>Mediaan</i>	/	/	/	768,04	717,81	767,19	0,00	0,00	0,86
	<i>Std. dev.</i>	/	/	/	501,02	569,25	535,02	1.629,84	1.601,08	1.597,98
7470 Tussenkost staat Gesco's	<i>Gemiddelde</i>	/	/	/	958,78	972,34	977,21	965,77	923,15	1.065,37
	<i>Mediaan</i>	/	/	/	984,98	943,11	967,82	1.012,97	968,18	865,47
	<i>Std. dev.</i>	/	/	/	233,91	250,89	259,06	492,33	468,87	1.198,39
Resultaat	Gemiddelde	/	/	/	-162,53	-627,15	-632,37	-328,93	-290,12	-184,08
	Mediaan	/	/	/	-109,77	-706,37	-731,86	-172,81	-338,69	-487,08
	Std. dev.	/	/	/	206,15	331,35	356,05	126,43	43,03	429,02

Bron: Eigen berekeningen op basis van verstrekte gegevens door organiserende besturen

Uit de bovenstaande tabel 63 kan heel duidelijk gezien worden dat de kosten ruim de opbrengsten overtreffen bij de twee verschillende organiserende besturen. Voor de O.C.M.W.'s kan een duidelijke stijging van de kosten waargenomen worden en dit in tegenstelling met de gemeenten en steden. Een reden voor dit verschil is hoofdzakelijk te herleiden tot de stijging van de bezoldigingen bij de O.C.M.W.'s en de doorrekening van

sommige algemene kosten. De gemeenten en steden daarentegen hebben deze mogelijkheid niet, aangezien sommige kosten die de gemeente daadwerkelijk doet voor de initiatieven niet op de betreffende functie voorkomen, omdat de gemeente ze begroot en boekt op een andere en meer algemene functie.

De vergelijking van de resultatenrekeningen bij de meewerkende organiserende besturen voor de kinderdagverblijven kan in onderstaande tabel 64 vastgesteld worden.

Tabel 64: Vergelijking van de resultatenrekeningen van V.Z.W.'s, O.C.M.W.'s en Gemeenten en steden voor kinderdagverblijven, opgesplitst per organiserend bestuur, per jaar en per plaats (in euro)

		VZW			OCMW			GEMEENTE		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
6 Totaal kosten	Gemiddelde	9.449,68	9.996,51	10.569,61	12.074,31	12.286,99	12.911,59	11.555,68	11.074,62	11.797,05
	Mediaan	9.562,50	10.016,33	10.359,61	12.041,59	12.224,25	12.851,69	11.498,04	11.899,79	13.517,51
	Std. dev.	1.541,86	1.890,85	2.173,47	2.641,78	2.252,01	2.522,29	3.010,72	2.654,46	3.089,14
600 Aankopen voeding	Gemiddelde	362,17	353,16	363,85	191,41	226,14	370,29	451,70	425,33	462,39
	Mediaan	307,09	319,17	333,38	223,36	228,31	260,79	474,58	514,02	408,67
	Std. dev.	153,22	146,97	172,00	152,00	159,16	369,90	238,42	295,66	271,93
604 Leveringen energie, brandstof, water	Gemiddelde	153,14	163,32	159,90	201,40	240,19	216,73	365,46	281,58	318,60
	Mediaan	155,83	170,01	152,07	203,89	229,49	206,43	200,14	207,11	274,03
	Std. dev.	70,86	62,58	90,22	94,85	135,22	119,04	527,07	309,75	326,57
610 Huur, huurlasten en lasten van erfpacht	Gemiddelde	115,73	151,54	146,62	129,05	123,13	117,23	54,62	0,00	54,62
	Mediaan	46,79	28,17	36,02	71,54	42,58	38,19	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	189,63	252,04	262,29	172,68	188,56	187,90	144,50	0,00	144,50
611 Externe diensten	Gemiddelde	150,98	180,09	202,81	121,11	119,42	147,83	/	/	/
	Mediaan	105,19	121,05	121,73	32,14	37,62	69,33	/	/	/
	Std. dev.	116,56	151,16	180,74	257,58	250,49	270,23	/	/	/
613 Onderhoud en herstellingen	Gemiddelde	96,49	135,70	145,39	192,78	144,07	140,52	270,44	53,86	66,56
	Mediaan	90,81	128,33	109,94	160,21	125,44	120,14	60,64	39,48	58,32
	Std. dev.	58,00	87,66	123,66	116,28	72,26	96,57	584,82	35,84	47,28
620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	Gemiddelde	5.703,87	6.109,01	6.320,63	7.208,58	7.293,59	7.547,77	7.174,98	7.240,67	7.365,84
	Mediaan	5.605,17	5.583,60	6.173,43	6.780,20	7.217,38	6.940,43	7.479,29	7.847,75	8.169,19
	Std. dev.	1.159,42	1.264,45	1.621,48	1.647,10	1.495,01	1.529,32	1.798,09	1.550,50	1.737,42
621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	Gemiddelde	1.834,08	1.982,19	2.020,46	1.644,86	1.752,00	1.850,21	2.446,49	2.201,83	2.431,18
	Mediaan	1.730,53	1.945,92	1.941,77	1.536,32	1.752,75	1.842,80	2.193,52	1.931,67	2.040,16
	Std. dev.	349,27	460,60	577,18	324,87	297,05	321,67	827,03	732,89	935,74
630 Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa	Gemiddelde	287,08	270,25	376,52	415,88	438,56	430,15	/	/	/
	Mediaan	288,14	233,30	227,32	386,67	389,07	370,84	/	/	/
	Std. dev.	185,68	184,14	359,12	298,99	311,55	319,26	/	/	/
7 Totaal opbrengsten	Gemiddelde	9.810,85	10.219,42	10.986,89	8.117,91	8.691,93	9.382,00	6.791,75	7.469,14	8.009,02
	Mediaan	9.506,26	9.901,92	10.730,50	7.868,67	8.398,12	9.302,02	6.939,36	7.565,37	8.221,83
	Std. dev.	1.308,46	1.632,72	1.989,93	850,16	780,82	1.149,35	1.027,08	1.206,21	1.253,84
708 Ouderbijdragen	Gemiddelde	2.432,33	2.166,57	2.365,55	2.260,27	2.284,71	2.475,79	1.965,39	1.979,78	2.055,13
	Mediaan	2.380,61	2.343,41	2.632,58	2.382,77	2.305,96	2.469,16	2.101,33	2.016,41	2.193,10
	Std. dev.	250,82	968,25	1.114,03	440,38	341,73	509,54	391,67	460,63	498,32
7430 Kind en Gezin	Gemiddelde	6.000,16	6.428,72	6.882,96	5.002,26	5.558,82	5.929,50	4.695,06	5.389,29	5.844,79
	Mediaan	5.917,57	6.037,23	6.564,22	4.874,68	5.479,13	5.865,92	3.600,42	4.045,59	4.651,16
	Std. dev.	758,39	1.152,24	1.464,35	504,66	498,47	574,25	6.286,27	8.704,71	7.512,02
7434 Gesco	Gemiddelde	145,77	154,18	167,69	598,21	592,86	665,80	67,75	59,28	67,56
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	440,67	520,17	435,69	0,00	0,00	0,00
	Std. dev.	282,69	376,88	378,62	581,04	551,25	929,84	179,24	167,67	178,75
7435 DAC	Gemiddelde	504,42	610,30	380,00	/	/	/	/	/	/
	Mediaan	0,00	0,00	0,00	/	/	/	/	/	/
	Std. dev.	841,21	943,04	752,74	/	/	/	/	/	/
753 Kapitaal en interestsubsidies	Gemiddelde	254,05	130,48	166,36	/	/	/	/	/	/
	Mediaan	266,62	45,50	22,75	/	/	/	/	/	/
	Std. dev.	144,35	169,79	233,27	/	/	/	/	/	/
Resultaat	Gemiddelde	361,17	222,90	417,29	-3.956,40	-3.595,05	-3.529,59	-4.763,94	-3.605,48	-3.788,02
	Mediaan	156,32	65,27	353,36	-4.055,45	-3.617,09	-3.413,56	-4.558,69	-4.334,42	-5.295,68
	Std. dev.	674,94	493,01	634,67	2.137,74	1.716,53	1.962,74	-1.983,64	-1.448,25	-1.835,30

Bron: Eigen berekeningen op basis van verstrekte gegevens door organiserende besturen

Voor de participerende kinderdagverblijven kan duidelijk waargenomen worden dat de

opbrengsten de kosten overtreffen bij de V.Z.W.'s. Bij de O.C.M.W.'s en gemeenten en steden kan deze stelling niet herhaald worden, maar kan er echter een aanzienlijk tekort vastgesteld worden. Nauwkeuriger beschouwd kan zelfs besloten worden dat bij de steden en gemeenten en O.C.M.W.'s de personeelskosten ruim de totale opbrengsten overtreffen.

Vervolgens kijken we naar de vergelijking tussen de subsidies en de personeelskosten bij enerzijds de kinderdagverblijven en anderzijds de diensten voor opvanggezinnen.

Bij de kinderdagverblijven kan voor de deelnemende V.Z.W.'s vastgesteld worden dat de subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd toereikend zijn om de personeelskosten van het door Kind en Gezin gesubsidieerd kader te financieren. Voor de twee andere organiserende besturen kan een duidelijke inhaalbeweging waargenomen worden. Meer nog, er kan zelfs een positiever beeld voor 2004 geobserveerd worden bij de O.C.M.W.'s dan bij de V.Z.W.'s.

Tabel 65: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij kinderdagverblijven, opgesplitst naar V.Z.W., O.C.M.W. en gemeente, per jaar en per plaats (in euro)

	VZW			OCMW			GEMEENTE		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	5.261,03	5.396,93	5.717,96	4.445,76	4.554,77	4.820,01	4.250,86	4.362,21	4.620,65
Aanvullend bedrag (2)	891,04	914,24	968,32	835,24	855,38	905,16	977,96	1.003,03	1.016,18
Logistieke functie (3)	0,00	171,95	166,04	0,00	210,90	216,34	0,00	184,42	197,50
Directiefunctie (4)	0,00	209,26	209,27	0,00	256,66	285,66	0,00	54,59	61,76
Bijkomende functie (5)	0,00	0,00	38,25	0,00	0,00	38,25	0,00	0,00	38,25
Totaal subsidies	6.152,07	6.692,38	7.099,84	5.281,00	5.877,71	6.265,42	5.228,82	5.604,25	5.934,35
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	5.876,27	6.343,25	6.820,13	5.679,50	5.840,45	5.893,51	5.781,39	5.867,02	5.717,92
Verskil	275,80	349,13	279,71	-398,50	37,26	371,90	-552,57	-262,76	216,43

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Bij de diensten voor opvanggezinnen kan eigenlijk het tegenovergestelde vastgesteld worden. De subsidies gekoppeld aan de gemiddelde leeftijd door Kind en Gezin zijn toereikend om de personeelskosten van het door Kind en Gezin gesubsidieerd kader te bekostigen bij de V.Z.W.'s. Het verschil bij de gemeenten blijft gestaag rond -165 euro per opvangplaats. De O.C.M.W.'s gaan van een positieve verhouding naar een negatieve verhouding. De vergelijking wordt weergegeven in tabel 66 op de volgende pagina.

Tabel 66: Vergelijking tussen de subsidies en de personeelskost bij diensten voor opvanggezinnen, opgesplitst naar V.Z.W., O.C.M.W. en gemeente, per jaar en per plaats (in euro)

	VZW			OCMW			GEMEENTE		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Basisbedrag (1)	286,98	290,76	295,94	238,30	241,45	245,76	238,30	241,45	245,76
Aanvullend bedrag (2)	75,91	76,91	83,87	68,70	73,97	79,73	64,41	69,62	75,30
Totaal subsidies	362,89	367,67	379,81	307,00	315,42	325,49	302,71	311,06	321,06
Totaal personeelskost (gesubsidieerd door K&G)	307,50	319,41	344,28	281,77	310,30	359,97	468,44	476,54	481,63
Verschil	55,39	48,25	35,53	25,23	5,12	-34,49	-165,74	-165,47	-160,58

Bron: Eigen berekeningen op basis van aantal opvangplaatsen, door Kind en Gezin ter beschikking gestelde subsidiabele waarden

Als algemene conclusie kan het best verwezen worden naar een citaat uit de nota ‘Gelijke subsidie voor gelijk werk – problematiek en eisenpakket’ van de vereniging voor Vlaamse steden en gemeenten. Het in de wetgeving voorzien personeelskader is volgens hen ontoereikend: zowel de organisatie van een kinderdagverblijf als dienst voor opvanggezinnen vereisen de inzet van bijkomend personeel. Organiserende besturen zijn dus genoodzaakt ofwel bijkomend personeel aan te werven en zelf te financieren ofwel om de hoge werkdruk af te wentelen op de schouders van de personeelsleden.

Op basis van de vaststellingen bij de participerende organiserende besturen ondersteunt de meesterproef gedeeltelijk deze bewering van het VVSG. Slechts gedeeltelijk, aangezien er zich toch een nuance opdringt. Het niet-gesubsidieerd kader bij de openbare sector ligt aanzienlijk hoger dan bij de private sector. Dit wordt ondersteund door de tabellen 34, 46 en 59 voor de diensten voor opvanggezinnen en door de tabellen 32, 44 en 57 voor de kinderdagverblijven. Een mogelijke verklaring voor dit verschil is dat de openbare sector meer en meer gebruik maakt van het aanwerven van bijkomende personeel en die zelf financiert. De private sector opteert eerder om de werkdruk af te wentelen op het gesubsidieerd personeel.

LIJST VAN GERAADPLEEGDE WERKEN

Geraadpleegde werken / boeken

- ✓ Claeys, J. (2003), BBB? Blijf bij!, *Bijblijblad*, 1, 1, Brussel, Jansen & Janssen, pp. 2 – 7
- ✓ Hedebouw, G. (2004), *De werkdruk in de diensten voor opvanggezinnen*, Katholieke Universiteit Leuven – Hoger instituut voor de arbeid
- ✓ Langenberg-Tissot van Patot, M. & M. van der Hoeven, Commissie cultureel verdrag Vlaanderen – Nederland (2005), *Welzijn: op weg naar een duurzame samenwerking*, Commissie cultureel verdrag Vlaanderen – Nederland
- ✓ Mislon, S. & G. Hedebouw (2003), *Behoefteonderzoek naar een kinderdagverblijf in Grimbergen*, niet-gepubliceerd rapport, Katholieke Universiteit Leuven – Hoger instituut voor de arbeid (<http://www.hiva.be/docs/rapport/R857.pdf>)
- ✓ Mislon S., G. Hedebouw & J. Pacolet (2004), *Financiële leefbaarheid van de minicrèches*, Katholieke Universiteit Leuven – Hoger instituut voor de arbeid
- ✓ Pacolet J., I. Van de Putte & G. Cattaert (2002), *Synthese voor de zorgsector in de Vlaamse Gemeenschap 1995-2020*, Katholieke Universiteit Leuven – Hoger instituut voor de arbeid
- ✓ Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten (2003), *Actie 'Gelijke subsidie voor gelijk werk' – Problematiek en eisenpakket*, Brussel, Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten

Geraadpleegde decreten, besluiten van de Vlaamse regering (BVR) en ministeriële besluiten (MB)

- ✓ DECREET van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin. In: *B.S.*, 22 augustus 1984, nr. 162, p. 11795 - 11800
- ✓ DECREET van 21 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin. In: *B.S.*, 7 juni 2004, nr. 201, p. 43017 - 43020

- ✓ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 27 april 2001, nr. 122, p. 13759 – 13763

gewijzigd door:

- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 25 januari 2002 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 27 februari 2002, nr. 67, p. 7534
  - BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 10 oktober 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 14 november 2003, nr. 398, p. 55121 - 55122
- ✓ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 19 april 2001, nr. 113, p. 12757 - 12763

gewijzigd door:

- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 10 juli 2001 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 19 september 2001, nr. 263, p. 31407
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 10 juli 2001 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 19 september 2001, nr. 263, p. 31409
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 14 december 2001 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 24 januari 2002, nr. 23, p. 2533
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 14 december 2001 tot afwijking van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 30 januari 2002, nr. 29, p. 3180 – 3181
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 1 februari 2002 tot wijziging

- van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 9 maart 2002, nr. 80, p. 9642
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 13 december 2002 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 6 februari 2003, nr. 39, p. 5127
  - BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 28 maart 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001 houdende de toekenning van een verzekering persoonlijke ongevallen aan opvanggezinnen. In: *B.S.*, 11 april 2003, nr. 129, p. 18484
  - BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 21 november 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 19 januari 2004, nr. 19, p. 2573
  - BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 12 december 2003 tot afwijking van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 20 januari 2004, nr. 23, p. 3251
  - BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 27 mei 2005 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 28 juni 2005, nr. 199, p. 29823 – 29824
- ✓ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING tot vaststelling van de totale investeringssubsidie en de bouwtechnische normen voor de kinderopvangsector. In: *B.S.*, 15 september 1999, nr. 182, p. 34367 - 34371
- gewijzigd door:
- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 1 juni 2001 betreffende de wijziging van sommige bepalingen inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, wat de invoering van de euro betreft. In: *B.S.*, 25 juli 2001, nr. 213, p. 25198 - 25200
- ✓ BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden inzake subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 6 september

1999, nr. 253, p. 30193 - 30194.

gewijzigd door:

- BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 18 januari 2002 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 houdende de voorwaarden inzake subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang. In: *B.S.*, 19 februari 2002, nr. 55, p. 6283
- ✓ MINISTERIEEL BESLUIT van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kindercare en gezinsondersteuning. In: *B.S.*, 27 januari 1998, nr. 17, p. 1910 - 1921
  - gewijzigd door:
  - MINISTERIEEL BESLUIT van 11 december 1998 tot wijziging van het ministerieel besluit van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kindercare en gezinsondersteuning. In: *B.S.*, 5 februari 1999, nr. 25, p. 3467
  - MINISTERIEEL BESLUIT van 3 december 1999 tot wijziging van het ministerieel besluit van 26 november 1997 betreffende de invoering van de boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen, initiatieven voor buitenschoolse opvang en centra voor kindercare en gezinsondersteuning. In: *B.S.*, 5 januari 2000, nr. 3, p. 222
- ✓ MINISTERIEEL BESLUIT van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 6 september 2001, nr. 253, p. 30197 - 30199
  - gewijzigd door:
  - MINISTERIEEL BESLUIT van 13 september 2001 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 24 oktober 2001, nr. 303, p. 37015 - 37016
  - MINISTERIEEL BESLUIT van 7 november 2002 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 22 januari 2003, nr. 20, p. 2145 - 2146

- MINISTERIEEL BESLUIT van 1 april 2003 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 7 mei 2003, nr. 166, p. 24750
- MINISTERIEEL BESLUIT van 30 september 2003 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 23 oktober 2003, nr. 377, p. 51635 - 51636
- MINISTERIEEL BESLUIT van 9 februari 2004 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen. In: *B.S.*, 19 februari 2004, nr. 63, p. 10055 – 10056

Geraadpleegde regelgevende rondzendbrieven (www.kindengezin.be)

- ✓ Mededeling betreffende het invoeren van de dubbele boekhouding
- ✓ Mededeling betreffende boekhoudkundige richtlijnen VZW's
- ✓ Mededeling over boekhoudkundige verplichtingen en rapportering door junior vzw.
Aanvulling bij de mededeling betreffende de boekhoudkundige richtlijnen vzw's
- ✓ Mededeling betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen
- ✓ Mededeling betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO's)
- ✓ Mededeling betreffende:
  - twee besluiten van de Vlaamse regering van 10 juli 2001 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen
  - het ministerieel besluit van 13 september 2001 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen
- ✓ Toelichting bij het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 tot wijziging van

het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen

- ✓ Mededeling over personeelsomkadering vanaf 1 januari 2005 in erkende kinderdagverblijven
- ✓ Mededeling betreffende de loskoppeling van erkenning en subsidiëring bij kinderdagverblijven
- ✓ Mededeling betreffende het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen (enveloppefinanciering)
- ✓ Mededeling betreffende het ministerieel besluit van 7 november 2002 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod
- ✓ Toelichting bij het ministerieel besluit van 30 september 2003 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juli 2001 betreffende de bepaling van de forfaitaire subsidiebedragen voor het basisaanbod van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen

Geraadpleegde jaarverslagen

- ✓ Kind en Gezin (2003), *Jaarverslag 2002*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2004), *Jaarverslag 2003*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2003), *Kinderopvang in Vlaanderen 2002*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2004), *Kinderopvang in Vlaanderen 2003*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2003), *Het Kind in Vlaanderen 2002*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2004), *Het Kind in Vlaanderen 2003*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2003), *2002 in cijfers – cel Studie en Strategie*, Brussel, Kind en Gezin
- ✓ Kind en Gezin (2004), *2003 in cijfers – cel Studie en Strategie*, Brussel, Kind en Gezin

Opgevraagde lijsten bij Kind en Gezin

- ✓ Kind en Gezin, gesubsidieerd kader 2002
- ✓ Kind en Gezin, gesubsidieerd kader 2003
- ✓ Kind en Gezin, gesubsidieerd kader 2004
- ✓ Kind en Gezin, subsidieoverzichten 2002
- ✓ Kind en Gezin, subsidieoverzichten 2003

- ✓ Kind en Gezin, subsidieoverzichten 2004
- ✓ Kind en Gezin, overzicht subsidie directie 2003
- ✓ Kind en Gezin, overzicht subsidie directie 2004
- ✓ Kind en Gezin; overzicht gesubsidieerde capaciteit en wijzigingen 2002 - 2004

BIJLAGEN

1. Brief en vragenlijst gericht aan V.Z.W.'s
2. Brief en vragenlijst gericht aan O.C.M.W.'s
3. Brief en vragenlijst gericht aan steden en gemeenten
4. Website
5. Overzichtstabel forfaitair bedrag per plaats bij kinderdagverblijven gebaseerd op subsidiabele capaciteit
6. De formule van het betrouwbaarheidsinterval voor het gemiddelde en de opgave van het aantal participanten

BIJLAGE 1

BRIEF EN VRAGENLIJST GERICHT AAN V.Z.W.'s

Uitnodiging voor medewerking aan eindwerk

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Als student in het 3de jaar avondonderwijs Master Handelswetenschappen aan Vlekho – Brussel ben ik gehouden een meesterproef te schrijven.

Als steun kan ik hiervoor rekenen op mijn promotor, professor J. Pacolet, doctor in de economie en hoofd van de onderzoekssector sociaal en economisch beleid van het HIVA (Hoger instituut van de arbeid – KULeuven). Tevens kan ik rekenen op de steun van de heer W. Verniest, afdelingshoofd van de beleidsafdeling Kinderopvang bij Kind en Gezin.

Voor mijn thesis wou ik schrijven over een onderwerp dat verband houdt met mijn job:

Analyse van de financiële gezondheid en evolutie van de organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen

Om dit eindwerk tot een goed einde te brengen wil ik graag uw medewerking vragen. Ik heb geprobeerd om uw inspanning tot het minimale te herleiden. Ik zou drie items willen ontvangen:

- de structuur van uw organiserend bestuur; (**bijlage 1**)⁴³
- de personeelskosten opgesplitst naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader, zowel in EURO als in VTE (voltijds tewerkgesteld equivalenten). (**bijlage 2**)⁴⁴
- de proef- en saldibalansen voor boekjaren 2002 t.e.m. 2004;⁴⁵

Met deze vragen wil ik de financiële toestand van alle kinderopvangvoorzieningen meten en de kosten en opbrengsten in detail analyseren. Eveneens wil ik de evolutie van de financiële situatie evalueren aan de

⁴³ Bijlage 1 dient om de gegevens die u toestuurt te vergelijken met bepaalde gegevens vanuit Kind en Gezin (zoals subsidiegegevens) en deze gegevens te verbinden met de gegevens die u mij via de proef- en saldibalansen verstrekt. De gegevens worden verder volstrekt anoniem verwerkt door mijzelf onafhankelijk van Kind en Gezin.

⁴⁴ Deze extra bevraging heeft als doel om te achterhalen hoeveel personeelsleden tewerkgesteld zijn binnen de kinderopvangvoorzieningen. Hoeveel daarvan gesubsidieerd worden door Kind en Gezin, hoeveel er gesubsidieerd worden door een andere openbare instantie en hoeveel volledig op eigen kosten worden tewerkgesteld.

⁴⁵ De proef- en saldibalansen kunnen normaal gezien rechtstreeks uit het boekhoudkundig programma gehaald worden. Deze balansen worden opgevraagd om de kosten- en opbrengstenstructuur nader te analyseren en om deze te vergelijken met de jaarrekeningen opgestuurd aan Kind en Gezin. Indien u niet deelneemt aan de bevraging, garandeer ik dat uw jaarrekening niet verwerkt zal worden in mijn eindwerk.

hand van de boekhouding over de boekjaren 2002 – 2003 – 2004. Extra aandacht zal besteed worden aan de overeenstemming tussen de ouderbijdragen en subsidies opgenomen in de boekhouding en de gegevens verstrekt door de subsidiërende overheid, nl. Kind en Gezin. Uit het detail van de personeelsgegevens wil ik de verhoudingen blootleggen tussen de gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde personeelsleden, zowel in voltijds tewerkgestelde equivalenten als in EURO.

Aangezien deze financiële gegevens uiterst delicaat en vertrouwelijk zijn, sta ik borg voor de anonimiteit en de vertrouwelijkheid van de gegevens. Het is mij te doen om een globaal beeld te krijgen van de kinderopvangvoorzieningen als geheel. Maar het is nu wel eenmaal nodig dat ik weet over welk organiserend bestuur het gaat, om zo een vergelijking te kunnen maken tussen de gegevens verstrekt door Kind en Gezin en gegevens opgegeven door u. In de thesis zullen alleen geglobaliseerde gegevens opgenomen worden. Deze zal ter inzage overgemaakt worden aan professor J. Pacolet, mijn promotor, en dhr. W. Verniest, afdelingshoofd Kinderopvang.

Indien u bereid bent om mee te werken aan mijn onderzoek, ga ik ervan uit dat u mij de toelating geeft om de gegevens die Kind en Gezin heeft, aan mij te laten bezorgen, maar u geeft mij enkel de toestemming om mijn resultaten in globale vorm openbaar te maken met als consequentie dat ik geen individuele gegevens publiek mag maken.

Indien u vragen en opmerkingen heeft, kan u mij steeds bereiken op telefoonnummer 0485 99 37 90 of via e-mail: wim.claeys@student.vlekho.wenk.be.

Indien u bereid bent mee te werken aan mijn onderzoek kan u de gegevens opsturen naar:

Wim Claeys
Wildebrake 73
9041 Oostakker

Uit gebruiksvriendelijke overwegingen kan u ook de brieven en invuldocumenten downloaden op volgend webpagina: xthost.info/wclaeys of aanvragen via het bovenstaand emailadres.

U kan dan zelf beslissen om uw gegevens door te sturen naar mij via het bovenvermeld emailadres of via de post.

Hartelijke dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Wim Claeys

Ter ondersteuning van mijn eindwerk geef ik hierbij de steunbetuiging van de heer W. Verniest weer.

Wim Claeys wil de financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen onderzoeken. Hij kent de kinderopvang en is daarom goed geplaatst om dit onderzoek op een uitstekende wijze te voeren en tot conclusies te komen die zeer zinvol kunnen zijn voor de kinderopvang. Een dergelijk onderzoek is tot nog toe nog niet gevoerd. Uw medewerking heeft daarom een grote waarde.

Het onderzoek in het kader van een eindverhandeling van Wim Claeys heeft immers een groot belang. De globale resultaten kunnen een stevig inzicht verschaffen in de globale financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen. Deze resultaten kunnen ook van belang zijn voor het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Hoewel een beleid nooit op één element kan worden gebaseerd, heeft elk afzonderlijk element zijn belang in het geheel van de opbouw van een beleid.

Als afdelingshoofd voor de Kinderopvang steun ik zijn initiatief. Zijn onderzoek staat ook los van de werkzaamheden van Kind en Gezin. De deontologie van het wetenschappelijk onderzoek wordt ten volle gerespecteerd. Individuele gegevens die u aan Wim Claeys doorgeeft, of concrete, individuele bevindingen per opvang zullen in geen enkel geval aan Kind en Gezin worden overgemaakt. Gegevens die in het bezit zijn van Kind en Gezin zullen in het kader van dit onderzoek ook slechts aan Wim Claeys worden overgemaakt, mits uw goedkeuring. Uw instemming om mee te werken aan het onderzoek wordt dan ook beschouwd als een goedkeuring om gegevens m.b.t. uw voorziening aan hem ter beschikking te stellen.

Met vriendelijke groeten,

***Will Verniest
afdelingshoofd Kinderopvang***

Bijlage 1

Organiserend bestuur bestaande uit:

<input type="text"/>	aantal kinderdagverblijven (crèches en peuterspeelruimten)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal diensten voor opvanggezinnen
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal initiatieven voor buitenschoolse opvang
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal buitenschoolse opvang verbonden aan een kinderdagverblijf
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal andere voorzieningen (graag een opsomming)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
	<u>opsomming:</u>

Dossiernummers van DVO, KDV, IBO ... bij Kind en Gezin:

Openingsuren, openingsdagen en thuisopvang van zieke kinderen

Opvangaanbod gedurende 11 opeenvolgende uren tussen 6.30 uur en 18.30 uur

Zijn er meer openingsuren dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsuren bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsuren

Opvangaanbod gedurende 220 werkdagen per kalenderjaar

Zijn er meer openingsdagen dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsdagen bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsdagen

Thuisopvang van zieke kinderen

Wordt er voorzien in thuisopvang van zieke kinderen?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel?

Voorzieningsnummer	Aantal thuisopvang van zieke kinderen

Fusies en overnames

Zijn er fusies en / of overnames gebeurd?

☐	Ja
☐	Nee

Indien Ja, welke?

Indien Ja, wanneer?

Indien uw organiserend bestuur meerdere voorzieningen groepeert, gelieve hieronder uitleg te verschaffen hoe ik deze boekhoudkundige opsplitsing moet interpreteren.

Bijlage 2

boekjaar 2002

Personeelskosten in EURO	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor bovenwettelijke verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Andere personeelskosten							
Ouderdoms- en overlevingspensioenen							
Vakantiegeld							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Eindejaarstoelage							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
Gesubsidieerd door andere instanties (1)							
Niet gesubsidieerd							

(1) Graag een opsomming van de gesubsidieerd instanties.

boekjaar 2003

Personneelskosten in EURO	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidendende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor bovenwettelijke verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Andere personeelskosten							
Ouderdoms- en overlevingspensioenen							
Vakantiegeld							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Eindejaarstoelage							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							

Personneelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidendende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
Gesubsidieerd door andere instanties (1)							
Niet gesubsidieerd							

(1) Graag een opsomming van de gesubsidieerd instanties.

boekjaar 2004

Personeelskosten in EURO	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Werkgeversbijdragen voor bovenwettelijke verzekeringen							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Andere personeelskosten							
Ouderdoms- en overlevingspensioenen							
Vakantiegeld							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							
Eindejaarstoelage							
<i>Gesubsidieerd door Kind en Gezin</i>							
<i>Gesubsidieerd door andere instanties (1)</i>							
<i>Niet gesubsidieerd</i>							

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
Gesubsidieerd door andere instanties (1)							
Niet gesubsidieerd							

(1) Graag een opsomming van de gesubsidieerd instanties.

BIJLAGE 2

BRIEF EN VRAGENLIJST GERICHT AAN O.C.M.W.'s

Uitnodiging voor medewerking aan eindwerk

Geachte voorzitter van het O.C.M.W.,

Als student in het 3de jaar avondonderwijs Master Handelswetenschappen aan Vlekho – Brussel ben ik gehouden een meesterproef te schrijven.

Als steun kan ik hiervoor rekenen op mijn promotor, professor J. Pacolet, doctor in de economie en hoofd van de onderzoekssector sociaal en economisch beleid van het HIVA (Hoger instituut van de arbeid – KULeuven). Tevens kan ik rekenen op de steun van de heer W.Verniest, afdelingshoofd van de beleidsafdeling Kinderopvang bij Kind en Gezin.

Voor mijn thesis wou ik schrijven over een onderwerp dat verband houdt met mijn job:

Analyse van de financiële gezondheid en evolutie van de organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen

Om dit eindwerk tot een goed einde te brengen wil ik graag uw medewerking vragen. Ik heb geprobeerd om uw inspanning tot het minimale te herleiden. Ik zou drie items willen ontvangen voor het activiteitencentrum waaronder kinderopvangvoorzieningen ressorteren:

- het overzicht van het aantal opvangvoorzieningen; (**bijlage 1**)⁴⁶
- de personeelskosten opgesplitst naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader, in VTE (voltijds tewerkgesteld equivalenten). (**bijlage 2**)⁴⁷

---

⁴⁶ Bijlage 1 dient om de gegevens die u toestuurt te vergelijken met bepaalde gegevens vanuit Kind en Gezin (zoals subsidiegegevens) en deze gegevens te verbinden met de gegevens die u mij via de proef- en saldibalansen verstrekt. De gegevens worden verder volstrekt anoniem verwerkt door mijzelf onafhankelijk van Kind en Gezin.

⁴⁷ Deze extra bevraging heeft als doel om te achterhalen hoeveel personeelsleden tewerkgesteld zijn binnen de kinderopvangvoorzieningen. Hoeveel daarvan gesubsidieerd worden door Kind en Gezin, hoeveel er gesubsidieerd worden door een andere openbare instantie en hoeveel volledig op eigen kosten worden tewerkgesteld.

- de proef- en saldibalansen voor boekjaren 2002 t.e.m. 2004;⁴⁸

Met deze vragen wil ik de financiële toestand van alle kinderopvangvoorzieningen meten en de kosten en opbrengsten in detail analyseren. Eveneens wil ik de evolutie van de financiële situatie evalueren aan de hand van de boekhouding over de boekjaren 2002 – 2003 – 2004. Extra aandacht zal besteed worden aan de overeenstemming tussen de ouderbijdragen en subsidies opgenomen in de boekhouding en de gegevens verstrekt door de subsidiërende overheid, nl. Kind en Gezin. Uit het detail van de personeelsgegevens wil ik de verhoudingen blootleggen tussen de gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde personeelsleden, zowel in voltijds tewerkgestelde equivalenten als in EURO.

Aangezien deze financiële gegevens uiterst delicaat en vertrouwelijk zijn, sta ik borg voor de anonimiteit en de vertrouwelijkheid van de gegevens. Het is mij te doen om een globaal beeld te krijgen van de kinderopvangvoorzieningen als geheel. Maar het is nu wel eenmaal nodig dat ik weet over welk organiserend bestuur het gaat, om zo een vergelijking te kunnen maken tussen de gegevens verstrekt door Kind en Gezin en gegevens opgegeven door u. In de thesis zullen alleen geglobaliseerde gegevens opgenomen worden. Deze zal ter inzage overgemaakt worden aan professor J. Pacolet, mijn promotor, en dhr. W. Verniest, afdelingshoofd Kinderopvang.

Indien u bereid bent om mee te werken aan mijn onderzoek, ga ik ervan uit dat u mij de toelating geeft om de gegevens die Kind en Gezin heeft, aan mij te laten bezorgen, maar u geeft mij enkel de toestemming om mijn resultaten in globale vorm openbaar te maken met als consequentie dat ik geen individuele gegevens publiek mag maken.

Indien u vragen en opmerkingen heeft, kan u mij steeds bereiken op telefoonnummer 0485 99 37 90 of via e-mail: wim.claeys@student.vlekho.wenk.be.

Indien u bereid bent mee te werken aan mijn onderzoek kan u de gegevens opsturen naar:

Wim Claeys
Wildebrake 73
9041 Oostakker

Uit gebruiksvriendelijke overwegingen kan u ook de brieven en invuldocumenten downloaden op volgend webpagina: xthost.info/wclaeys of aanvragen via het bovenstaand emailadres.

U kan dan zelf beslissen om uw gegevens door te sturen naar mij via het bovenvermeld emailadres of via de post.

Hartelijke dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Wim Claeys

---

⁴⁸ De proef- en saldibalansen kunnen normaal gezien rechtstreeks uit het boekhoudkundig programma gehaald worden. Deze balansen worden opgevraagd om de kosten- en opbrengstenstructuur nader te analyseren en om deze te vergelijken met de jaarrekeningen opgestuurd aan Kind en Gezin. Indien u niet deelneemt aan de bevraging, garandeer ik dat uw jaarrekening niet verwerkt zal worden in mijn eindwerk.

Ter ondersteuning van mijn eindwerk geef ik hierbij de steunbetuiging van de heer W. Verniest weer.

Wim Claeys wil de financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen onderzoeken. Hij kent de kinderopvang en is daarom goed geplaatst om dit onderzoek op een uitstekende wijze te voeren en tot conclusies te komen die zeer zinvol kunnen zijn voor de kinderopvang. Een dergelijk onderzoek is tot nog toe nog niet gevoerd. Uw medewerking heeft daarom een grote waarde.

Het onderzoek in het kader van een eindverhandeling van Wim Claeys heeft immers een groot belang. De globale resultaten kunnen een stevig inzicht verschaffen in de globale financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen. Deze resultaten kunnen ook van belang zijn voor het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Hoewel een beleid nooit op één element kan worden gebaseerd, heeft elk afzonderlijk element zijn belang in het geheel van de opbouw van een beleid.

Als afdelingshoofd voor de Kinderopvang steun ik zijn initiatief. Zijn onderzoek staat ook los van de werkzaamheden van Kind en Gezin. De deontologie van het wetenschappelijk onderzoek wordt ten volle gerespecteerd. Individuele gegevens die u aan Wim Claeys doorgeeft, of concrete, individuele bevindingen per opvang zullen in geen enkel geval aan Kind en Gezin worden overgemaakt. Gegevens die in het bezit zijn van Kind en Gezin zullen in het kader van dit onderzoek ook slechts aan Wim Claeys worden overgemaakt, mits uw goedkeuring. Uw instemming om mee te werken aan het onderzoek wordt dan ook beschouwd als een goedkeuring om gegevens m.b.t. uw voorziening aan hem ter beschikking te stellen.

Met vriendelijke groeten,

***Will Verniest
afdelingshoofd Kinderopvang***

Bijlage 1

Organiserend bestuur bestaande uit:

<input type="text"/>	aantal kinderdagverblijven (crèches en peuterspeelruimten)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal diensten voor opvanggezinnen
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal initiatieven voor buitenschoolse opvang
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal buitenschoolse opvang verbonden aan een kinderdagverblijf
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal andere voorzieningen (graag een opsomming)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
	<u>opsomming:</u>

Dossiernummers van DVO, KDV, IBO ... bij Kind en Gezin:

Openingsuren, openingsdagen en thuisopvang van zieke kinderen

Opvangaanbod gedurende 11 opeenvolgende uren tussen 6.30 uur en 18.30 uur

Zijn er meer openingsuren dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsuren bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsuren

Opvangaanbod gedurende 220 werkdagen per kalenderjaar

Zijn er meer openingsdagen dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsdagen bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsdagen

Thuisopvang van zieke kinderen

Wordt er voorzien in thuisopvang van zieke kinderen?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel?

Voorzieningsnummer	Aantal thuisopvang van zieke kinderen

Fusies en overnames

Zijn er fusies en / of overnames gebeurd?

☐	Ja
☐	Nee

Indien Ja, welke?

Indien Ja, wanneer?

Indien uw organiserend bestuur meerdere voorzieningen groepeer, gelieve hieronder uitleg te verschaffen hoe ik deze boekhoudkundige opsplitsing moet interpreteren.

Bijlage 2

Boekjaar 2002

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							

Boekjaar 2003

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							

Boekjaar 2004

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
waarvan: vastbenoemd							
waarvan: contractueel							

BIJLAGE 3

BRIEF EN VRAGENLIJST GERICHT AAN GEMEENTEN EN STEDEN

Uitnodiging voor medewerking aan eindwerk

Geacht college van burgemeester en schepenen,

Als student in het 3de jaar avondonderwijs Master Handelswetenschappen aan Vlekho – Brussel ben ik gehouden een meesterproef te schrijven.

Als steun kan ik hiervoor rekenen op mijn promotor, professor J. Pacolet, doctor in de economie en hoofd van de onderzoekssector sociaal en economisch beleid van het HIVA (Hoger instituut van de arbeid – KULeuven). Tevens kan ik rekenen op de steun van de heer W. Verniest, afdelingshoofd van de beleidsafdeling Kinderopvang bij Kind en Gezin.

Voor mijn thesis wou ik schrijven over een onderwerp dat verband houdt met mijn job:

Analyse van de financiële gezondheid en evolutie van de organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen

Om dit eindwerk tot een goed einde te brengen wil ik graag uw medewerking vragen. Ik heb geprobeerd om uw inspanning tot het minimale te herleiden. Ik zou drie items willen ontvangen voor uw kinderopvangvoorzieningen:

- het overzicht van het aantal opvangvoorzieningen; (**bijlage 1**)⁴⁹
- de personeelskosten opgesplitst naar gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd kader, in VTE (voltijds tewerkgesteld equivalenten). (**bijlage 2**)⁵⁰
- de toestemming tot inzage van de opgestuurde jaarrekeningen aan Kind en Gezin voor dienstjaren 2002 – 2004;⁵¹

---

⁴⁹ Bijlage 1 dient om de gegevens die u toestuurt te vergelijken met bepaalde gegevens vanuit Kind en Gezin (zoals subsidiegegevens). De gegevens worden verder volstrekt anoniem verwerkt door mijzelf onafhankelijk van Kind en Gezin.

⁵⁰ Deze extra bevraging heeft als doel om te achterhalen hoeveel personeelsleden tewerkgesteld zijn binnen de kinderopvangvoorzieningen. Hoeveel daarvan gesubsidieerd worden door Kind en Gezin, hoeveel er gesubsidieerd worden door een andere openbare instantie en hoeveel volledig op eigen kosten worden tewerkgesteld.

⁵¹ De toestemming kan gegeven worden via de tabel vermeld op de bijlage 2.

Met deze vragen wil ik de financiële toestand van alle kinderopvangvoorzieningen meten en de kosten en opbrengsten in detail analyseren. Eveneens wil ik de evolutie van de financiële situatie evalueren aan de hand van de boekhouding over de boekjaren 2002 – 2003 – 2004. Extra aandacht zal besteed worden aan de overeenstemming tussen de ouderbijdragen en subsidies opgenomen in de boekhouding en de gegevens verstrekt door de subsidiërende overheid, nl. Kind en Gezin. Uiteraard wordt er hierbij rekening gehouden met de afwijkende boekhoudkundige verplichtingen. Uit het detail van de personeelsgegevens wil ik de verhoudingen blootleggen tussen de gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde personeelsleden, zowel in voltijds tewerkgestelde equivalenten als in EURO.

Aangezien deze financiële gegevens uiterst delicaat en vertrouwelijk zijn, sta ik borg voor de anonimiteit en de vertrouwelijkheid van de gegevens. Het is mij te doen om een globaal beeld te krijgen van de kinderopvangvoorzieningen als geheel. Maar het is nu wel eenmaal nodig dat ik weet over welk organiserend bestuur het gaat, om zo een vergelijking te kunnen maken tussen de gegevens verstrekt door Kind en Gezin en gegevens opgegeven door u. In de thesis zullen alleen geglobaliseerde gegevens opgenomen worden. Deze zal ter inzage overgemaakt worden aan professor J. Pacolet, mijn promotor, en dhr. W. Verniest, afdelingshoofd Kinderopvang.

Indien u bereid bent om mee te werken aan mijn onderzoek, ga ik ervan uit dat u mij de toelating geeft om de gegevens die Kind en Gezin heeft, aan mij te laten bezorgen, maar u geeft mij enkel de toestemming om mijn resultaten in globale vorm openbaar te maken met als consequentie dat ik geen individuele gegevens publiek mag maken.

Indien u vragen en opmerkingen heeft, kan u mij steeds bereiken op telefoonnummer 0485 99 37 90 of via e-mail: wim.claeys@student.vlekho.wenk.be.

Indien u bereid bent mee te werken aan mijn onderzoek kan u de gegevens opsturen naar:

Wim Claeys
Wildebrake 73
9041 Oostakker

Uit gebruiksvriendelijke overwegingen kan u ook de brieven en invuldocumenten downloaden op volgend webpagina: xthost.info/wclaeys of aanvragen via het bovenstaand emailadres.

U kan dan zelf beslissen om uw gegevens door te sturen naar mij via het bovenvermeld emailadres of via de post.

Hartelijke dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Wim Claeys

Ter ondersteuning van mijn eindwerk geef ik hierbij de steunbetuiging van de heer W. Verniest weer.

Wim Claeys wil de financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen onderzoeken. Hij kent de kinderopvang en is daarom goed geplaatst om dit onderzoek op een uitstekende wijze te voeren en tot conclusies te komen die zeer zinvol kunnen zijn voor de kinderopvang. Een dergelijk onderzoek is tot nog toe nog niet gevoerd. Uw medewerking heeft daarom een grote waarde.

Het onderzoek in het kader van een eindverhandeling van Wim Claeys heeft immers een groot belang. De globale resultaten kunnen een stevig inzicht verschaffen in de globale financiële situatie van de kinderopvang in Vlaanderen. Deze resultaten kunnen ook van belang zijn voor het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Hoewel een beleid nooit op één element kan worden gebaseerd, heeft elk afzonderlijk element zijn belang in het geheel van de opbouw van een beleid.

Als afdelingshoofd voor de Kinderopvang steun ik zijn initiatief. Zijn onderzoek staat ook los van de werkzaamheden van Kind en Gezin. De deontologie van het wetenschappelijk onderzoek wordt ten volle gerespecteerd. Individuele gegevens die u aan Wim Claeys doorgeeft, of concrete, individuele bevindingen per opvang zullen in geen enkel geval aan Kind en Gezin worden overgemaakt. Gegevens die in het bezit zijn van Kind en Gezin zullen in het kader van dit onderzoek ook slechts aan Wim Claeys worden overgemaakt, mits uw goedkeuring. Uw instemming om mee te werken aan het onderzoek wordt dan ook beschouwd als een goedkeuring om gegevens m.b.t. uw voorziening aan hem ter beschikking te stellen.

Met vriendelijke groeten,

***Will Verniest
afdelingshoofd Kinderopvang***

Bijlage 1

Organiserend bestuur bestaande uit:

<input type="text"/>	aantal kinderdagverblijven (crèches en peuterspeelruimten)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal diensten voor opvanggezinnen
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal initiatieven voor buitenschoolse opvang
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal buitenschoolse opvang verbonden aan een kinderdagverblijf
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
<input type="text"/>	aantal andere voorzieningen (graag een opsomming)
	<u>waarvan:</u>
<input type="text"/>	gesubsidieerd
<input type="text"/>	niet-gesubsidieerd
	<u>opsomming:</u>

Dossiernummers van DVO, KDV, IBO ... bij Kind en Gezin:

Openingsuren, openingsdagen en thuisopvang van zieke kinderen

Opvangaanbod gedurende 11 opeenvolgende uren tussen 6.30 uur en 18.30 uur

Zijn er meer openingsuren dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsuren bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsuren

Opvangaanbod gedurende 220 werkdagen per kalenderjaar

Zijn er meer openingsdagen dan de vereiste basis?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel extra openingsdagen bij welke voorziening?

Voorzieningsnummer	Aantal extra openingsdagen

Thuisopvang van zieke kinderen

Wordt er voorzien in thuisopvang van zieke kinderen?

☐	Nee
☐	Ja

Indien Ja, hoeveel?

Voorzieningsnummer	Aantal thuisopvang van zieke kinderen

Fusies en overnames

Zijn er fusies en / of overnames gebeurd?

☐	Ja
☐	Nee

Indien Ja, welke?

Indien Ja, wanneer?

Indien uw organiserend bestuur meerdere voorzieningen groepeert, gelieve hieronder uitleg te verschaffen hoe ik deze boekhoudkundige opsplitsing moet interpreteren.

Boekjaar 2002

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							

Boekjaar 2003

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							

Boekjaar 2004

Personeelskosten in VTE	Totaal	Sociaal-pedagogische en leidinggevende functie	Verplegende functie	Verzorgende en begeleidende functie	Personeel voor keuken en schoonmaak	Administratief personeel	Andere
Gesubsidieerd door Kind en Gezin							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Gesubsidieerd door andere instanties							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							
Niet gesubsidieerd							
..... waarvan: vastbenoemd							
..... waarvan: contractueel							

U geeft mij de toestemming om uw jaarrekening bij K&G op te vragen.

Ja

Nee

BIJLAGE 4

WEBSITE

<http://xthost.info/wclaeys>

Dit is de webpagina van Wim Claeys.

Op deze website staan de documenten ter ondersteuning van mijn meesterproef /
thesis:

"Analyse van de financiële gezondheid en evolutie van de organiserende besturen van kinderopvangvoorzieningen"

V.Z.W.'s

**Hieronder vindt u de brief en de bijlagen voor V.Z.W.'s
die willen meewerken aan mijn meesterproef.**

(gelieve rechtermuisknop te klikken en gebruik te maken van doel opslaan als ...)

[brief thesis vzw.doc](#)

(brief met uitnodiging tot medewerking aan mijn meesterproef)

[bijlage vzw.xls](#)

(bijlage 1 en bijlage 2 staan op verschillende werkbladen)

Steden en Gemeenten

**Hieronder vindt u de brief en de bijlagen voor steden en gemeenten
die willen meewerken aan mijn meesterproef.**

(gelieve rechtermuisknop te klikken en gebruik te maken van doel opslaan als ...)

[brief thesis steden.doc](#)

(brief met uitnodiging tot medewerking aan mijn meesterproef)

[bijlage gemeente.xls](#)

(bijlage 1 en bijlage 2 staan op verschillende werkbladen)

O.C.M.W.'s

Hieronder vindt u de brief en de bijlagen voor O.C.M.W.'s
die willen meewerken aan mijn meesterproef.

(gelieve rechtermuisknop te klikken en gebruik te maken van doel opslaan als ...)

[brief thesis ocmw.doc](#)

(brief met uitnodiging tot medewerking aan mijn meesterproef)

[bijlage ocmw.xls](#)

(bijlage 1 en bijlage 2 staan op verschillende werkbladen)

**Alle documenten kunnen
gemaïld worden naar:**

wim.claeys@student.vlekho.wenk.be

**Langs deze weg wil ik u
van harte danken voor
uw medewerking!**

BIJLAGE 5

OVERZICHTSTABEL FORFAITAIR BEDRAG PER PLAATS BIJ KINDERDAGVERBLIJVEN GEBASEERD OP SUBSIDIABELE CAPACITEIT

Bron: Kind en Gezin

<u>capaciteit</u>	<u>bedrag 2004</u> <u>in euro</u>	<u>bedrag 2005</u> <u>in euro</u>	<u>%</u>	<u>subsidie</u> <u>2004 in euro</u>	<u>subsidie</u> <u>2005 in euro</u>
23	34,00	34,71	150,00	1.173,00	1.197,50
24	34,00	34,71	140,00	1.142,40	1.166,26
25	34,00	34,71	130,00	1.105,00	1.128,08
26	34,00	34,71	120,00	1.060,80	1.082,95
27	34,00	34,71	100,00	918,00	937,17
28	34,00	34,71	80,00	761,60	777,50
29	34,00	34,71	65,00	640,90	654,28
30	34,00	34,71	50,00	510,00	520,65
31	34,00	34,71	35,00	368,90	376,60
32	34,00	34,71	25,00	272,00	277,68
33	34,00	34,71	20,00	224,40	229,09
34	34,00	34,71	16,00	184,96	188,82
35	34,00	34,71	16,00	190,40	194,38
36	34,00	34,71	150,00	1.836,00	1.874,34
37	34,00	34,71	140,00	1.761,20	1.797,98
38	34,00	34,71	130,00	1.679,60	1.714,67
39	34,00	34,71	120,00	1.591,20	1.624,43
40	34,00	34,71	100,00	1.360,00	1.388,40
41	34,00	34,71	80,00	1.115,20	1.138,49
42	34,00	34,71	65,00	928,20	947,58
43	34,00	34,71	50,00	731,00	746,27
44	34,00	34,71	35,00	523,60	534,53
45	34,00	34,71	25,00	382,50	390,49
46	34,00	34,71	20,00	312,80	319,33
47	34,00	34,71	16,00	255,68	261,02
48	42,50	43,39	150,00	3.060,00	3.124,08
49	42,50	43,39	140,00	2.915,50	2.976,55
50	42,50	43,39	130,00	2.762,50	2.820,35
51	42,50	43,39	120,00	2.601,00	2.655,47
52	42,50	43,39	100,00	2.210,00	2.256,28
53	42,50	43,39	80,00	1.802,00	1.839,74
54	42,50	43,39	65,00	1.491,75	1.522,99
55	42,50	43,39	50,00	1.168,75	1.193,23
56	42,50	43,39	35,00	833,00	850,44
57	42,50	43,39	25,00	605,63	618,31
58	42,50	43,39	20,00	493,00	503,32
59	42,50	43,39	16,00	401,20	409,60
60	34,00	34,71	150,00	3.060,00	3.123,90
61	34,00	34,71	140,00	2.903,60	2.964,23
62	34,00	34,71	130,00	2.740,40	2.797,63
63	34,00	34,71	120,00	2.570,40	2.624,08
64	34,00	34,71	100,00	2.176,00	2.221,44
65	34,00	34,71	80,00	1.768,00	1.804,92
66	34,00	34,71	65,00	1.458,60	1.489,06
67	34,00	34,71	50,00	1.139,00	1.162,79
68	34,00	34,71	35,00	809,20	826,10
69	34,00	34,71	25,00	586,50	598,75
70	34,00	34,71	20,00	476,00	485,94
<u>capaciteit</u>	<u>bedrag 2004</u>	<u>bedrag 2005</u>	<u>%</u>	<u>subsidie</u>	<u>subsidie</u>

	<u>in euro</u>	<u>in euro</u>		<u>2004 in euro</u>	<u>2005 in euro</u>
71	34,00	34,71	16,00	386,24	394,31
72	42,50	43,39	150,00	4.590,00	4.686,12
73	42,50	43,39	140,00	4.343,50	4.434,46
74	42,50	43,39	130,00	4.088,50	4.174,12
75	42,50	43,39	120,00	3.825,00	3.905,10
76	42,50	43,39	100,00	3.230,00	3.297,64
77	42,50	43,39	80,00	2.618,00	2.672,82
78	42,50	43,39	65,00	2.154,75	2.199,87
79	42,50	43,39	50,00	1.678,75	1.713,91
80	42,50	43,39	35,00	1.190,00	1.214,92
81	42,50	43,39	25,00	860,63	878,65
82	42,50	43,39	20,00	697,00	711,60
83	42,50	43,39	16,00	564,40	576,22
84	34,00	34,71	150,00	4.284,00	4.373,46
85	34,00	34,71	140,00	4.046,00	4.130,49
86	34,00	34,71	130,00	3.801,20	3.880,58
87	34,00	34,71	120,00	3.549,60	3.623,72
88	34,00	34,71	100,00	2.992,00	3.054,48
89	34,00	34,71	80,00	2.420,80	2.471,35
90	34,00	34,71	65,00	1.989,00	2.030,54
91	34,00	34,71	50,00	1.547,00	1.579,31
92	34,00	34,71	35,00	1.094,80	1.117,66
93	34,00	34,71	25,00	790,50	807,01
94	34,00	34,71	20,00	639,20	652,55
95	34,00	34,71	16,00	516,80	527,59
96	42,50	43,39	150,00	6.120,00	6.248,16
97	42,50	43,39	140,00	5.771,50	5.892,36
98	42,50	43,39	130,00	5.414,50	5.527,89
99	42,50	43,39	120,00	5.049,00	5.154,73
100	42,50	43,39	100,00	4.250,00	4.339,00
101	42,50	43,39	80,00	3.434,00	3.505,91
102	42,50	43,39	65,00	2.817,75	2.876,76
103	42,50	43,39	50,00	2.188,75	2.234,59
104	42,50	43,39	35,00	1.547,00	1.579,40
105	42,50	43,39	25,00	1.115,63	1.138,99
106	42,50	43,39	20,00	901,00	919,87
107	42,50	43,39	16,00	727,60	742,84
108	34,00	34,71	150,00	5.508,00	5.623,02
109	34,00	34,71	140,00	5.188,40	5.296,75
110	34,00	34,71	130,00	4.862,00	4.963,53
111	34,00	34,71	120,00	4.528,80	4.623,37
112	34,00	34,71	100,00	3.808,00	3.887,52
113	34,00	34,71	80,00	3.073,60	3.137,78
114	34,00	34,71	65,00	2.519,40	2.572,01
115	34,00	34,71	50,00	1.955,00	1.995,83
116	34,00	34,71	35,00	1.380,40	1.409,23
117	34,00	34,71	25,00	994,50	1.015,27
118	34,00	34,71	20,00	802,40	819,16
119	34,00	34,71	16,00	647,36	660,88
120	42,50	43,39	150,00	7.650,00	7.810,20
capaciteit	bedrag 2004 in euro	bedrag 2005 in euro	%	subsidie 2004 in euro	subsidie 2005 in euro

121	42,50	43,39	140,00	7.199,50	7.350,27
122	42,50	43,39	130,00	6.740,50	6.881,65
123	42,50	43,39	120,00	6.273,00	6.404,36
124	42,50	43,39	100,00	5.270,00	5.380,36
125	42,50	43,39	80,00	4.250,00	4.339,00
126	42,50	43,39	65,00	3.480,75	3.553,64
127	42,50	43,39	50,00	2.698,75	2.755,27
128	42,50	43,39	35,00	1.904,00	1.943,87
129	42,50	43,39	25,00	1.370,63	1.399,33
130	42,50	43,39	20,00	1.105,00	1.128,14
131	42,50	43,39	16,00	890,80	909,45
132	34,00	34,71	150,00	6.732,00	6.872,58
133	34,00	34,71	140,00	6.330,80	6.463,00
134	34,00	34,71	130,00	5.922,80	6.046,48
135	34,00	34,71	120,00	5.508,00	5.623,02
136	34,00	34,71	100,00	4.624,00	4.720,56
137	34,00	34,71	80,00	3.726,40	3.804,22
138	34,00	34,71	65,00	3.049,80	3.113,49
139	34,00	34,71	50,00	2.363,00	2.412,35
140	34,00	34,71	35,00	1.666,00	1.700,79
141	34,00	34,71	25,00	1.198,50	1.223,53
142	34,00	34,71	20,00	965,60	985,76
143	34,00	34,71	16,00	777,92	794,16
144	42,50	43,39	150,00	9.180,00	9.372,24
145	42,50	43,39	140,00	8.627,50	8.808,17
146	42,50	43,39	130,00	8.066,50	8.235,42
147	42,50	43,39	120,00	7.497,00	7.654,00
148	42,50	43,39	100,00	6.290,00	6.421,72
149	42,50	43,39	80,00	5.066,00	5.172,09
150	42,50	43,39	65,00	4.143,75	4.230,53
151	42,50	43,39	50,00	3.208,75	3.275,95
152	42,50	43,39	35,00	2.261,00	2.308,35
153	42,50	43,39	25,00	1.625,63	1.659,67
154	42,50	43,39	20,00	1.309,00	1.336,41
155	42,50	43,39	16,00	1.054,00	1.076,07
156	34,00	34,71	150,00	7.956,00	8.122,14
157	34,00	34,71	140,00	7.473,20	7.629,26
158	34,00	34,71	130,00	6.983,60	7.129,43
159	34,00	34,71	120,00	6.487,20	6.622,67
160	34,00	34,71	100,00	5.440,00	5.553,60
161	34,00	34,71	80,00	4.379,20	4.470,65
162	34,00	34,71	65,00	3.580,20	3.654,96
163	34,00	34,71	50,00	2.771,00	2.828,87
164	34,00	34,71	35,00	1.951,60	1.992,35
165	34,00	34,71	25,00	1.402,50	1.431,79
166	34,00	34,71	20,00	1.128,80	1.152,37
167	34,00	34,71	16,00	908,48	927,45
168	42,50	43,39	150,00	10.710,00	10.934,28
169	42,50	43,39	140,00	10.055,50	10.266,07
170	42,50	43,39	130,00	9.392,50	9.589,19
capaciteit	bedrag 2004 in euro	bedrag 2005 in euro	%	subsidie 2004 in euro	subsidie 2005 in euro
171	42,50	43,39	120,00	8.721,00	8.903,63

172	42,50	43,39	100,00	7.310,00	7.463,08
173	42,50	43,39	80,00	5.882,00	6.005,18
174	42,50	43,39	65,00	4.806,75	4.907,41
175	42,50	43,39	50,00	3.718,75	3.796,63
176	42,50	43,39	35,00	2.618,00	2.672,82
177	42,50	43,39	25,00	1.880,63	1.920,01
178	42,50	43,39	20,00	1.513,00	1.544,68
179	42,50	43,39	16,00	1.217,20	1.242,69

Bron: Kind en Gezin

Het te hanteren principe is:

Capaciteit x Bedrag 2004 x % = Subsidie 2004

Capaciteit x Bedrag 2005 x % = Subsidie 2005

BIJLAGE 6

DE FORMULE VAN HET BETROUWBAARHEIDSINTERVAL VOOR HET
GEMIDDELDE EN DE OPGAVE VAN HET AANTAL PARTICIPANTEN

Bron: Eigen berekeningen

De drie statistische waarden zijn:

- het gemiddelde;
- de mediaan, en;
- de standaarddeviatie.

Het gemiddelde geeft de waarde die men verkrijgt door het totaal te delen door het aantal elementen. De mediaan is de middelste waarde in de onderzoekgegevens. De helft van de getallen uit de onderzoekresultaten heeft een grotere waarde dan de mediaan, de andere helft heeft een kleinere waarde. Finaal geeft de standaarddeviatie aan in hoeverre de waarden afwijken van het gemiddelde.

De formule voor het bepalen van het betrouwbaarheidsinterval voor het gemiddelde:

$$\bar{X} \pm z_{\alpha/2} s/\sqrt{n}$$

Of anders uitgedrukt:

<gemiddelde> ± z(α/2) x <standaarddeviatie> / <de wortel van het aantal participanten>

Afhankelijk van het soort van organiserend bestuur, het soort van voorziening en het jaar dient men het aantal participanten (n-waarde) te vervangen door de corresponderende waarde uit het onderstaand overzicht.

V.Z.W.'s (p. 47-49)	2002	2003	2004
Diensten voor opvanggezinnen	4	4	4
Kinderdagverblijven	15	15	16
O.C.M.W.'s (p. 61-63)	2002	2003	2004
Diensten voor opvanggezinnen	11	12	10
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	5	5	4
Kinderdagverblijven	12	12	12
Steden en Gemeenten (p. 74-76)	2002	2003	2004
Diensten voor opvanggezinnen	4	4	4
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	7	8	7
Kinderdagverblijven	25	26	24